Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: Donald Trump (Donald Tramp); ostalo
Naslov: „Trampizacija" unutrašnje i spoljne američke politike

Napomena:
Površina: 535

Strana: 1,3

ПОСЛЕ ЧЕСТИХ ОБРТА У СТАВОВИМА ПРЕДСЕДНИКА СЈЕДИЊЕНИХ ДРЖАВА

„Трампизација" унутрашње и спољне америчке политике

Специјално за „Политику"
Мауро дела Порта Рафо

Варезе – Има неколико ствари које су апсолутно познате и очигледне, а које практично ниједан аналитичар, посматрач, коментатор и сви они који имају нешто да кажу – не желе (или не знају) да узму у обзир. Доналд Трамп, за почетак, није политичар, а ако га баш морамо сматрати таквим, онда морамо посегнути за старом дефиницијом која га означава као „маверика" (тако су се називала необележена грла стоке, за која се није могло знати ко им је власник – дакле, у великој мери дивља).

Доналд Трамп је, заправо, бизнисмен и човек из света шоу-бизниса, велики стручњак за комуникацију. А управо та комбинација бизниса, спектакла и комуникације одређује његову суштину. То свакодневно видимо у политичком, економском и друштвеном преговарању – како на националном нивоу (он је „трампизовао" – а један стари американиста попут мене то мора признати и због тога се жалостити – Републиканску партију), тако и на међународном плану, када једног дана милује несрећног саговорника (на пример, Володимира Зеленског), а већ сутрадан га вређа, да би после тога опет учинио супротно.

страна 3

Далеко од тога да је шеф Беле куће импровизатор, заиста је далековид и дуго је радио на ономе што данас представља, пласирајући изузетно ефектна уверења на ужас оних који не разумеју логику тог наступа

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: Donald Trump (Donald Tramp); ostalo

Napomena:
Površina: 535

Naslov: „Trampizacija" unutrašnje i spoljne američke politike

Strana: 1,3

Фото EPA/Kent Nishimura

Светски лидери муку муче са њим: Доналд Трамп

ПОСЛЕ ЧЕСТИХ ОБРТА У СТАВОВИМА ПРЕДСЕДНИКА СЈЕДИЊЕНИХ ДРЖАВА

„Трампизација" унутрашње и спољне америчке политике

Са прве стране

То примећујемо и у његовој способности да се непрестано тактички повлачи и поново наступа, у сталној потрази – чак и кад споља изгледа обесхрабрено – за решењима која су, можда не увек компромисна, али максимално повољна за Сједињене Државе (а и за њега лично).

Према анкетама делује као да има подршку само мањине Американаца, али веома ретко и на веома кратко време је неки од његових претходника имао боље резултате

Далеко од тога да је Доналд Трамп импровизатор, заиста је далековид и дуго је радио на ономе што данас представља (његова промишљена, вишедеценијска „гостовања" у филмовима, чета и на крају стална присуства на телевизији, да не говоримо о другим медијима), пласирајући изузетно ефектна уверења, нарочито на пољу јавне дебате, говора и митинга. Где на ужас оних који не разумеју логику тог наступа (а ипак држе моралне придике – исти они који су тврдили да ће прошле године изгубити од Џоа Бајдена, па чак и од Камале Харис) очекују да користи високоумне изразе и обрађује узвишене теме, док се у таквим приликама мора, што он и постиже, прво привући пажња (одговарајућим језиком, често зато и вулгарним), а затим и задобити гласове већине бирачког тела које дубоко презире набеђени елитизам у стилу „Њујорк тајмса".

Млекар из Охаја, домаћица из Бојсија (Ајдахо), обућар из Тулсе (Оклахома) – то су његови гласачи, а не Тејлор Свифт или Џорџ Клуни (чије прегласно најављене подршке успевају да привуку врло мало гласова). Управо они људи које је Хилари Клинтон – невероватно колика показана неспособност – назвала „јадницима". На крају још једна фундаментална чињеница коју огромна већина горепоменутих „стручњака" због незнања заборавља: Доналда Трампа су изабрали Американци, не Италијани, не Швајцарци, ни Новозеланђани – и Американцима он мора да одговара и њима да се обраћа.

Знам да ће неко сада приговорити да према анкетама делује као да има подршку само мањине Американаца, али веома ретко и на веома кратко време је неки од његових претходника имао боље бројке. А да не заборавимо, кад је реч о статистикама и анкетама, увек вреди оно што је рекао Винстон Черчил: „Једини подаци којима можемо веровати су они које смо управо сами фалсификовали".

**Почасни председник Фондације Италија–САД*

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Naslovna
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1311

Naslov: Politika

Strana: 1

ПОЛИТИКА

Београд, субота 27. септембар 2025.
Број 40163 година CXXII

Основана 1904. године
Оснивач Владислав Рибникар

Примерак 90 динара

ДАНАС

УКРШТЕНИЦА

КУРТИ ОПТУЖУЈУЋИ БЕОГРАД ХОЋЕ ДА ИЗБЕГНЕ ИЗОЛАЦИЈУ
Кфор демантовао тврдње Приштине о српским беспилотним летелицама
стр. 6

НАКОН ПУТИНОВЕ НАЈАВЕ МАСОВНЕ ПРОИЗВОДЊЕ ПЛУТАЈУЋИХ НУКЛЕАРКИ
Изградња по принципу „кључ у руке”
стр. 7

Грејање преко топлана скупље до 10 одсто
стр. 10

ШЕСТ МИЛИЈАРДИ ДОЛАРА ЗА ОДБРАНУ ОД РУСКИХ УПАДА
НАТО ствара „зид против дронова”
стр. 3

У ПОНЕДЕЉАК

ВУЧИЋ И НАША ДЕЛЕГАЦИЈА НА БРОЈНИМ САСТАНЦИМА У ЊУЈОРКУ

У фокусу нови споразуми и унапређење сарадње

Председник разговарао са Нетанјахуом, шеиком Абдулом бин Заједом ел Нахјаном, Санчезом, Мицотакисом, Наташом Пирц Мусар, Милановићем...

Разговор са израелским премијером Бенјамином Нетанјахуом о споразуму о слободној трговини између наших земаља, састанак са потпредседником владе и министром спољних послова Уједињених Арапских Емирата шеиком Абдулом бин Заједом ел Нахјаном о сарадњи и јачању веза две државе, сусрети са лидерима нашег региона, ово је само део активности председника Александра Вучића у Њујорку на маргинама заседања ГС УН. И министар спољних послова Марко Ђурић имао је разговоре с представницима више земаља, а потписано је и неколико споразума о сарадњи. Вучић је у објави на „Инстаграму” навео да је имао добар и садржајан разговор са Нетанјахуом и истакао: „Посебно важно је то што смо отворили тему уговарања споразума о слободној трговини између Србије и Израела, што би био велики корак у развоју наших будућих односа.”

Описујући састанак са потпредседником владе и министром спољних послова Уједињених Арапских Емирата шеиком Абдулом бин Заједом ел Нахјаном, Вучић је на „Инстаграму” навео да су разговарали о сарадњи и јачању веза две земље. Истакао је: „Верујем да ће сарадња Србије и УАЕ наставити да се развија на темељу поверења, узајамног поштовања и заједничке визије просперитетне будућности. Срдачан сусрет са потпредседником владе и министром спољних послова Уједињених Арапских Емирата, шеиком Абдулом бин Заједом ел Нахјаном. Србија цени партнерство са УАЕ, засновано на заједничким вредностима и дугорочној визији за бољу будућност.” страна 5

Фото „Инстаграм”/Председник Србије

Много важних сусрета са европским и регионалним лидерима у згради УН: Педро Санчез и Александар Вучић

Фото Слободан Миљевић

Татјана Мацура

МАЦУРА ЗА „ПОЛИТИКУ” О АЛИМЕНТАЦИОНОМ ФОНДУ

Више од 2.000 родитеља већ потражило помоћ

Катарина Ђорђевић

Исплата из Алиментационог фонда, која је кренула крајем августа, показала се као релативно брза и ефикасна – почетком августа стигли су први захтеви јавним извршитељима, а крајем месеца легле су прве уплате. Брзина уплате зависи од самих поверилаца, односно од тога да ли ће и када одобрити јавним извршитељима да уђу у овај поступак. Оно што је важно јесте да овај механизам пружа финансијску сигурност деци – да не остану без средства за живот док траје поступак принудне наплате од родитеља дужника, каже за „Политику” Татјана Мацура, министарка без портфеља задужена за родну равноправност, борбу против насиља над женама и економско и политичко оснаживање жена.

„Пракса ће показати да ће фонд унети дозу сигурности и олакшања онима који су пролазили кроз године неизвесности и исцрпљивања, често улазећи и у конфликтне односе са бившим партнерима који избегавају ову обавезу. Када погледамо укупне статистичке податке, знамо да је реч најчешће о женама којима су из различитих разлога бивши партнери ускраћивали ову обавезу и практично их излагали и економском насиљу”, указала је министарка. страна 8

ПОСЛЕ ЧЕСТИХ ОБРТА У СТАВОВИМА ПРЕДСЕДНИКА СЈЕДИЊЕНИХ ДРЖАВА

„Трампизација” унутрашње и спољне америчке политике

Сйецијално за „Полийику”
Мауро дела Порйа Рафо

Варезе – Има неколико ствари које су апсолутно познате и очигледне, а које практично ниједан аналитичар, посматрач, коментатор и сви они који имају нешто да кажу – не желе (или не знају) да узму у обзир. Доналд Трамп, за почетак, није политичар, а ако га баш морамо сматрати таквим, онда морамо посегнути за старом дефиницијом која га означава као „маверика” (тако су се називала необележена грла стоке, за која се није могло знати ко им је власник – дакле, у великој мери дивља).

Доналд Трамп је, заправо, бизнисмен и човек из света шоу-бизниса, великих стручњак за комуникацију. А управо та комбинација бизниса, спектакла и комуникације одређује његову суштину. То свакодневно видимо у политичком, економском и друштвеном преговарању – како на националном нивоу (он је „трампизовао” – а један стари американиста попут мене то мора признати и због тога се жалости – Републиканску партију), тако и на међународном плану, када једног дана милује несрећног заговорника (на пример, Володимира Зеленског), а већ сутрадан га вређа, да би после тога опет учинио супротно.

Далеко од тога да је шеф Беле куће импровизатор, заиста је далековид и дуго је радио на ономе што данас представља, пласирајући изузетно ефектна уверења на ужас оних који не разумеју логику тог наступа

страна 3

НИС је обезбедио довољно залиха сирове нафте и деривата

Фото НИС

Јасна Петровић Сйојановић

Изненађени или не, „Нафтној индустрији Србије” (НИС), чији је мањински акционар и држава Србија, биће за пет дана уведене америчке санкције. Оставаља се увек простор да се чудо догоди и да ОФАК (управа америчког Министарства финансија) из само њему знаних разлога промени ову одлуку која ступа на снагу 1. октобра, баш као што је из само њему знаних разлога увео ове ничим незаслужене санкције не само НИС-у него и држави Србији. страна 11

€ 117,2058 дин
www.politika.rs redakcija@politika.rs
ДАНАС 8°/22° СУТРА 12°/20°
ISSN 0350 – 4395
ЦРНА ГОРА 1,20 EUR; РЕПУБЛИКА СРПСКА 1,50 КМ; ХРВАТСКА 8,00 КРК/1,06 EUR; МАКЕДОНИЈА 50,00 ДЕН; СЛОВЕНИЈА 1,20 EUR; Фед. БиХ 1,50 КМ;

У СУТРАШЊЕМ БРОЈУ

ТЕМА НЕДЕЉЕ
ТРИ И ПО ДЕЦЕНИЈЕ ОД УСВАЈАЊА УСТАВА ИЗ 1990.

РАЗГОВОР НЕДЕЉЕ
ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ, адвокат

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Naslovna
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Politika BG

Napomena:
Površina: 1297

Strana: 1

ПОЛИТИКА

Београд, субота 27. септембар 2025.
Број 40163 година CXXII

Основана 1904. године
Оснивач Владислав Рибникар

Примерак 90 динара

ДАНАС

УКРШТЕНИЦА

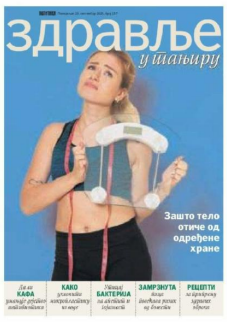
КУРТИ ОПТУЖУЈУЋИ БЕОГРАД ХОЋЕ ДА ИЗБЕГНЕ ИЗОЛАЦИЈУ
Кфор демантовао тврдње Приштине о српским беспилотним летелицама
стр. 6

НАКОН ПУТИНОВЕ НАЈАВЕ МАСОВНЕ ПРОИЗВОДЊЕ ПЛУТАЈУЋИХ НУКЛЕАРКИ
Изградња по принципу „кључ у руке”
стр. 7

Грејање преко топлана скупље до 10 одсто
стр. 10

ШЕСТ МИЛИЈАРДИ ДОЛАРА ЗА ОДБРАНУ ОД РУСКИХ УПАДА
НАТО ствара „зид против дронова”
стр. 3

У ПОНЕДЕЉАК

€ 117,2058 дин

www.politika.rs redakcija@politika.rs

ДАНАС 8°/22° СУТРА 12°/20°

ISSN 0350 – 4395

ЦРНА ГОРА 1,20 EUR; РЕПУБЛИКА СРПСКА 1,50 КМ; ХРВАТСКА 8,00 ХРК/ 1,06 EUR; МАКЕДОНИЈА 50,00 ДЕН; СЛОВЕНИЈА 1,20 EUR; Фед. БиХ 1,50 КМ;

ПОРУКЕ ПРЕДСЕДНИКА СРБИЈЕ АЛЕКСАНДРА ВУЧИЋА ИЗ ЊУЈОРКА

Генерала Павковића ће пустити на слободу

Молили смо за још један продужетак изузећа санкција НИС-у, али не верујем да ће до тога доћи. – У Њујорку је ове године било више разумевања за проблеме Срба на Косову и Метохији

Председник Србије Александар Вучић изјавио је синоћ да је Механизам у Хагу донео одлуку да превремено на слободу буде пуштен генерал Небојша Павковић који је, како је навео, у лошем здравственом стању. „Влада Србије је, и по мојој и по реакцији многих људи, упутила молбу због ужасно тешког здравственог стања генерала Павковића. Она је прихваћена, очигледно да се генерал Павковић налази у изразито лошем здравственом стању”, рекао је Вучић новинарима у Њујорку, где је учествовао на 80. заседању Генералне скупштине УН.

Навео је да Министарство правде ради на анексу који се шаље Механизму у Хагу, након чега долази њихов одговор. „И онда можемо да идемо по генерала Павковића, да угледа сунце слободне Србије за коју се толико борио јуначки те 1999. године. Не знам и нисам лекар, желим му дуг живот, боље здравље, али сам срећан што је дочекао дан да слободно небо своје земље гледа баш са слободног тла своје Србије”, рекао је председник Вучић.

Резимирајући посету српске делегације УН, председник је навео да никада није имао више суштински важних активности и састанака и додао да је и током јучерашњег дана водио дуге разговоре везане за америчке санкције НИС-у. „Молили смо за још један продужетак, али не верујем да ће до тога доћи. Имали смо дуге озбиљне разговоре, сачекаћемо да видимо коначну одлуку, али не верујем да ће бити промене одлуке”, рекао је Вучић. страна 5

Фото Инстаграм / будућностсрбијеа

И јуче много значајних разговора са европским и регионалним лидерима у згради УН: Педро Санчез и Александар Вучић

Фото Слободан Миљевић

Татјана Мацура

МАЦУРА ЗА „ПОЛИТИКУ” О АЛИМЕНТАЦИОНОМ ФОНДУ

Више од 2.000 родитеља већ потражило помоћ

Катарина Ђорђевић

Исплата из Алиментационог фонда, која је кренула крајем августа, показала се као релативно брза и ефикасна – почетком августа стигли су први захтеви јавним извршитељима, а крајем месеца легле су прве уплате. Брзина уплате зависи од самих поверилаца, односно од тога да ли ће и када одобрити јавним извршитељима да уђу у овај поступак. Оно што је важно јесте да овај механизам пружа финансијску сигурност деци – да не остану без средства за живот док траје поступак принудне наплате од родитеља дужника, каже за „Политику” Татјана Мацура, министарка без портфеља задужена за родну равноправност, борбу против насиља над женама и економско и политичко оснаживање жена.

„Пракса ће показати да ће фонд унети дозу сигурности и олакшања онима који су пролазили кроз године неизвесности и исцрпљивања, често улазећи и у конфликтне односе са бившим партнерима који избегавају ову обавезу. Када погледамо укупне статистичке податке, знамо да је реч најчешће о женама којима су из различитих разлога бивши партнери ускраћивали ову обавезу и практично их излагали и економском насиљу”, указала је министарка. страна 8

ПОСЛЕ ЧЕСТИХ ОБРТА У СТАВОВИМА ПРЕДСЕДНИКА СЈЕДИЊЕНИХ ДРЖАВА

„Трампизација” унутрашње и спољне америчке политике

Специјално за „Политику”
Мауро дела Порта Рафо

Варезе – Има неколико ствари које су апсолутно познате и очигледне, а које практично ниједан аналитичар, посматрач, коментатор и сви они који имају нешто да кажу – не желе (или не знају) да узму у обзир. Доналд Трамп, за почетак, није политичар, а ако га баш морамо сматрати таквим, онда морамо посегнути за старом дефиницијом која га означава као „маверика” (тако су се називала необележена грла стоке, за која се није могло знати ко им је власник – дакле, у великој мери дивља).

Доналд Трамп је, заправо, бизнисмен и човек из света шоу-бизниса, великог стручњак за комуникацију. А управо та комбинација бизниса, спектакла и комуникације одређује његову суштину. То свакодневно видимо у политичком, економском и друштвеном преговарању – како на националном нивоу (он је „трампизовао” – а један стари американиста попут мене то мора признати и због тога се жалости ти – Републиканску партију), тако и на међународном плану, када једног дана милује несрећног саговорника (на пример, Володимира Зеленског), а већ сутрадан га вређа, да би после тога опет учинио супротно. страна 3

Далеко од тога да је шеф Беле куће импровизатор, заиста је далековид и дуго је радио на ономе што данас представља, пласирајући изузетно ефектна уверења на ужас оних који не разумеју логику тог наступа

НИС је обезбедио довољно залиха сирове нафте и деривата

Фото НИС

Јасна Петровић Стојановић

После разговора са председником Србије Александром Вучићем Американци су одлучили да помере увођење санкција НИС-у за осам дана, јавио је Тањуг касно синоћ. Још јуче је деловало да је извесно да ће санкције ступити на снагу 1. октобра, али се тај рок, према последњим информацијама, помера за 8-9. октобар. А можда се чудо догоди и после тог датума, па ОФАК (управа америчког Министарства финансија) још једном одустане од тих ничим неизазваних мера против НИС-а и државе Србије. страна 11

У СУТРАШЊЕМ БРОЈУ

ТЕМА НЕДЕЉЕ
ТРИ И ПО ДЕЦЕНИЈЕ ОД УСВАЈАЊА УСТАВА ИЗ 1990.

РАЗГОВОР НЕДЕЉЕ
ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ, адвокат

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 978

Naslov: NIS je obezbedio dovoljno zaliha sirove nafte i derivata

Strana: 1,11

НИС је обезбедио довољно залиха сирове нафте и деривата

Фото НИС

Јасна Петровић Стојановић

Изненађени или не, „Нафтној индустрији Србије" (НИС), чији је мањински акционар и држава Србија, биће за пет дана уведене америчке санкције. Оставља се увек простор да се чудо догоди и да ОФАК (управа америчког Министарства финансија) из само њему знаних разлога промени ову одлуку која ступа на снагу 1. октобра, баш као што је из само њему знаних разлога увео ове ничим незаслужене санкције не само НИС-у него и држави Србији.

страна 11

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 978

Naslov: NIS je obezbedio dovoljno zaliha sirove nafte i derivata

Strana: 1,11

НИС је обезбедио довољно залиха сирове нафте и деривата

Фото НИС

Мали: Србија је све покушала, али није до нас

Министар финансија Синиша Мали рекао је да одлука о санкцијама САД према „Нафтној индустрији Србије" (НИС) није добра вест, те да ће држава учинити све како би сачувала енергетску стабилност земље.

Он је за Јуроњуз нагласио да држава неће дозволити да се било ко „игра са енергетском стабилношћу Србије", пише на сајту те телевизије.

„Све време се трудимо да будемо, како би (председник Србије Александар) Вучић рекао, испод радара. Мала смо, слободарска и суверена земља и желимо да нас конфликти великих сила заобиђу, али нажалост, то се не дешава", рекао је. Додао је да санкције крећу од 1. октобра, ако се, како је навео, „не деси неко чудо". Србија је све покушала. Разговарано је са америчком и са руском страном, изношени су предлози и тражена решења, али „није до нас", јер је земља мала и не може постављати услове, казао је.

„Грађанима могу да гарантујем да ћемо дати све од себе да се проблем реши, као што смо то урадили 2022, када је постојала забринутост за снабдевање гасом и струјом", навео је Мали.

Са прве стране

Све то не би толико било болно за српску страну да још док је Џо Бајден био председник САД његов наследник Доналд Трамп није много пута поновио да је он био на власти да до рата у Украјини не би ни дошло и да ће за две недеље по именовању све до среди, па и санкције НИС-у, али ето није. Напротив, НИС је данас у још тежој позицији него пре девет месеци када је најављено да ће јој америчке санкције бити уведене (најпре кроз забрану увоза руске нафте), а онда и све остало што није било предвиђено стратешким енергетским споразумом који је Србија потписала са САД 18. септембра прошле године.

Било како било, НИС и Србија су доведени пред свршен чин и сада је на столу тешко питање како функционисати нормално у ванредним околностима. Како обезбедити довољно и горива и нафте да се на улице не врате пластичне флаше и не крене у шверц горива?

Будући да руска страна има много искустава како да функционише у ванредним околностима, што је потврдила и код куће упркос чињеници да са украјинске стане редовно гађају нафтна руска постројења и рафинерије, очекивања су да ће и у Србији све проћи мање болно него што се на први поглед чини.

Остаје да председник Србије Александар Вучић који је ову вест и саопштио, уради поново све што је у његовој моћи да се ствари среде, што ће се знати до званичног почетка примене САД санкција. Иако у НИС-у у Одбору директора са српске стране има четири нова своја представника, као ни свих претходних година када је био другачији састав, тако ни сада, нико од њих не даје изјаве поводом ове тешке ситуације, остављајући да први човек државе све уради сам.

Званично, Министарство финансија САД издало је 25. септембра нову посебну лиценцу којом се компанији НИС омогућава обављање оперативних активности најкасније до 1. октобра 2025. године. НИС је 14. марта поднео Министарству финансија САД и захтев за уклањање компаније са СДН листе (Specially designated nationals), што је дуготрајан и комплексан процес.

У таквим условима, компанија настоји да прилагоди пословање новонасталим околностима, а приоритети остају очување стабилности на домаћем тржишту нафтних деривата, као и очување социјалне стабилности запослених. НИС је обезбедио довољно залиха сирове нафте за прераду, као и количине нафтних деривата за снабдевање тржишта у овом тренутку. Бензинске станице компаније су уредно снабдевене свим врстама нафтних деривата и спремне да задовоље потребе потрошача.

Компанија НИС поштује законе Србије и других држава на чијим тржиштима послује и својим пословањем није допринела увођењу санкција које угрожавају рад компаније и социјалну стабилност више од 13.000 запослених.

НИС ће наставити да прати промене и редовно обавештава јавност и своје запослене о свим битним изменама. Такође, НИС наставља сарадњу са Министарством финансија САД на захтеву за уклањање са листе санкција и продужења лиценце, као и сарадњу са акционарима на решавању новонастале ситуације, саопштили су јуче из ове компаније.

Предузеће ЈАНАФ (Јадрански нафтовод којим НИС добија нафту) добило је лиценцу потребну за наставак извршавања Уговора о транспорту сирове нафте, склопљеног с компанијом НИС до 1. октобра 2025. године, те ће се наредних дана, путем својег америчког адвоката уз подршку Владе Хрватске, обратити ОФАК-у за продужење исте.

Кључно за продужење након 1. октобра 2025. биће активности НИС према америчким властима, поручили су из ЈАНАФ-а. Министар Анте Шушњар раније је ове године споменуо како би ЈАНАФ-ов губитак посла с НИС-ом значио губитак доброг дела прихода, али и повећање трошкова с обзиром на складиштење дела нафте која не би могла да се транспортује.

Наредних дана биће јасније и како ће стране банке у Србији поступати приликом даљег платног промета и исплате зараде запосленима у НИС-у, као и како да се спречи наплата свих кредита ове нафтне компаније, а да рачун не буде блокиран. Како год, због ових политичких санкције САД према НИС-у и Србији, највише је на губитку наша земља. НИС је у великој мери кроз акцизе на гориво пунио буџет, улагао у развој локалних заједница, помагао градњу школа, вртића и болница, запослио многе свршене студенте и постао озбиљна друштвено одговорна компанија.

Незванично се сазнаје да је НИС као једини снабдевач керозином у Србији понудио даљу сарадњу и безбедно точење млазног горива авио-компанијама, али се чека да се види како ће компаније одговорити на то.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 782

Naslov: NATO stvara „zid protiv dronova”

Strana: 1,3

ШЕСТ МИЛИЈАРДИ ДОЛАРА ЗА ОДБРАНУ ОД РУСКИХ УПАДА

НАТО ствара „зид против дронова”

стр. 3

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: NATO stvara „zid protiv dronova”

Napomena:
Površina: 782

Strana: 1,3

НАТО ствара одбрамбени „зид против дронова”

У алијанси сматрају да је боље користити „Eirshield” – антидронску платформу, него подизати скупе авионе Ф-16 и Ф-35 против „шахеда”

Власти у Данској накратко су затвориле неколико аеродрома, укључујући и један војни, након што су током ноћи између четвртка и петка примећени неидентификовани дронови. Раније ове недеље, због дронова био је затворен и аеродром у Копенхагену, а данска премијерка Мете Фредериксен је то описала као „најозбиљнији напад до сада” на критичну инфраструктуру земље, не искључујући могућност руске умешаности.

Иако и даље није потврђено ко је управљао тим дроновима, инциденти се дешавају у тренутку повишене приправности у Европи. Руске летелице су последњих недеља ушле у ваздушни простор Пољске, Естоније и Румуније, што је навело европске званичнике да окриве Москву за провокације усмерене на дестабилизацију региона. Оваква ситуација натерала је европског комесара за одбрану Андријуса Кубилијуса да закаже разговоре с министрима одбране седам земаља са истока ЕУ: Естонијом, Летонијом, Литванијом, Финском, Пољском, Румунијом и Бугарском, уз учешће Украјине. Циљ њихове јучерашње видео-конференције, према писању медија, био је да се утврди какву опрему те земље поседују за субијање упада дронова, шта им је додатно потребно да попуне празнине дуж источног крила НАТО-а и размотре могућности финансирања из фондова ЕУ за реализацију пројекта „зида против дронова”.

Председница Европске комисије Урсула фон дер Лајен изјавила је раније овог месеца да Брисел „мора послушати позив својих балтичких пријатеља и изградити ’зид против дронова’”. То би требало да буде, како је рекла, способност која не оставља никакву недоумицу у погледу намера Европе да ће бранити сваки педаљ своје територије. Али такође је и закаснела потврда да су источне границе Старог континента далеко од сигурних, док тај ризик додатно расте због све очигледнијег смањења ангажовања САД. Фон дер Лајенова је додала да ће шест милијарди евра бити издвојено за успостављање „зида против дронова” у сарадњи са Украјином. Од употребе беспилотних летелица за уништавање десетине руских стратешких авиона, преко гађања рафинерија нафте, до присиљавања тешко оштећене Црноморске флоте да се повуче у удаљене луке – Кијев је доказао да уме да користи дронове као опипљив пример своје војне моћи. Али, лекције из Украјине нису важне само тактички, већ и економски.

Ако се руски хибридни напади наставе, како то Европа описује, увођење „зида против дронова” биће кључно за смањење трошка по пресретању непријатељских летелица, јер је дизање авиона Ф-16 и Ф-35 против дронова „шахеда” економски неодрживо. А у потенцијалном ширем сукобу, као што је показао овогодишњи израелско-ирански окршај, Европа би брзо потрошила скупе ракетне пресретаче на јефтине дронове, док би ловци били повучени са других мисија.

У срцу пројекта „зида против дронова” налази се вишеслојни систем одбране „Eirshield” – антидронска платформа развијена кроз заједничко партнерство између естонске компаније „DefSecIntel” и литванске „Origin Robotics”. Он користи радаре, камере, детекторе радио-фреквенција, мери правац кретања непријатељског дрона и ниво његове претње да одлучи да му треба ометати сигнал или га оборити другим дроном. Агрис Кипурс, суоснивач и директор „Origin Robotics-a”, рекао је да је систем потпуно аутоматски, односно да су удари могући уз помоћ вештачке интелигенције, те није потребно ручно управљање. Кипурс је додао да је „Eirshield” дизајниран да делује против брзо летећих беспилотних циљева који носе бојеву главу и могу летети брзинама већим од 200 километара на сат. Иако се „Eirshield” већ користи у Украјини, питање је колико ће времена бити потребно Европи да успостави „дрон зид”. Разлика је у томе што је „Eirshield” само оруђе за обарање дронова, док тзв. зид представља читаву мрежу радара, ометача и пресретача повезану од Финске до Румуније. Да би проradио, потребно је да земље ЕУ и НАТО договоре финансирање, разместе опрему дуж граница, увежу је у заједнич-

ФОТО EPA/BO AMSTRUP DENMARK

Аеродром Алборг у Данској, који је у ноћи између четвртка и петка био затворен због дронова

Зеленски: У ваздушни простор Украјине упали извиђачки дронови, вероватно мађарски

Председник Украјине Володимир Зеленски изјавио је јуче да су у ваздушни простор Украјине упали извиђачки дронови, вероватно мађарски. „Украјинске снаге су забележиле повреде нашег ваздушног простора извиђачким дроновима, који су вероватно мађарски. Прелиминарне процене сугеришу да су можда вршили извиђање индустријског потенцијала пограничних подручја Украјине. Наложио сам да се провере све доступне информације и да се хитно поднесу извештаји о сваком забележеном инциденту”, рекао је Зеленски у објави на „Иксу” након састанка са врховним командантом Оружаних снага Украјине Александром Сирским.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 692

Naslov: Grejanje preko toplana skuplje do 10 odsto

Strana: 1,10

Грејање преко
топлана скупље
до 10 одсто
стр. 10

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Grejanje preko toplana skuplje do 10 odsto

Napomena:
Površina: 692

Strana: 1,10

Грејање преко топлана скупље до 10 одсто

Од 56 топлана захтев за корекцију цена поднела је половина, а седам до осам је добило зелено светло да рачуни буду виши од 1. октобра 2025.

Највећи број топлана у Србији спремно дочекује почетак нове грејне сезоне. Техничке пробе су завршене, а очекује се да ће с потписивањем новог гасног аранжмана у октобру грејна сезоне проћи без проблема.

– Треба решити проблеме са топланама у Врбасу, Јагодини и Бечају, због дугова, али се очекује да се и то превазиђе – каже за „Политику" Дејан Стојановић, директор Удружења топлана Србије.

Упитан да ли ће грејање преко топлана поскупети, одговара да од 56 њих 28 које испоручују топлотну енергију поднело захтев локалним самоуправама за корекцију цене грејања. Неке топлане на више, а неке и на ниже. До сада је седам или осам добило зелено светло да грејање може да поскупи од 1. октобра међу њима и Београдске електране. Када је реч о проценту поскупљења, оно износи до 10 одсто, у зависности од топлане до топлане и од тога када су им последњи пут нивелисане цене – каже Стојановић.

Уредба о ценама грејања, иначе, предвиђа да предлог за промену цене топлотне енергије због пораста варијабилних трошкова може да буде поднет у случају када се укупна цена енергента повећа за више од три одсто, а обавезно уколико се смањи за више од пет процената, што је до сада стриктно поштовала Градска топлана Ниш.

На питање зашто је толико лоша наплата рачуна за гас од топлана, како је недавно рекао Душан Бајатовић, генерални директор Србијагаса, каже да је проблем настао због разлике у цени гаса за топлане.

„Од октобра 2024. до марта 2025, природни гас за топлане, односно системе даљинског грејања поскупео је за 30 одсто. Онда је у марту кренуо пад од три, а у априлу од 12 одсто. Међутим, тада је већ гро потрошен за претходну грејну сезону и онда се заправо догодило да је по тим испорученим количинама, негде око 24 до 25 одсто била разлика у цени, а данас је 30 одсто, објаснио је Стојановић и додао да тај проблем мора да се реши тако да и „Србијагас" може да наплати дуг од топлана, али и да топлане с том разликом у цени могу да раде и финансијски поднесу тај терет, каже Стојановић.

Дејан Стојановић

– Лако је рећи да гас неће поскупљивати за домаћинства, али при томе треба да се зна да топлане снабдевају око 670.000 домаћинстава у Србији топлотном енергијом са ценом која је за њих већа 30 одсто, и ту настаје та разлика од пет до шест милијарди за коју мора да се види како да се плати – каже Стојановић.

Директори већине топлана у Србији рекли су да су током лета повећали цене грејања или да је у току процедура одобравања поскупљења код оснивача тих комуналних предузећа.

Директор ЈКП „Градска топлана" у Крушевцу Милутин Тасић рекао је агенцији Бета да су цене грејања повећане линеарно 9,4 одсто и по потрошњи и по квадратном метру.

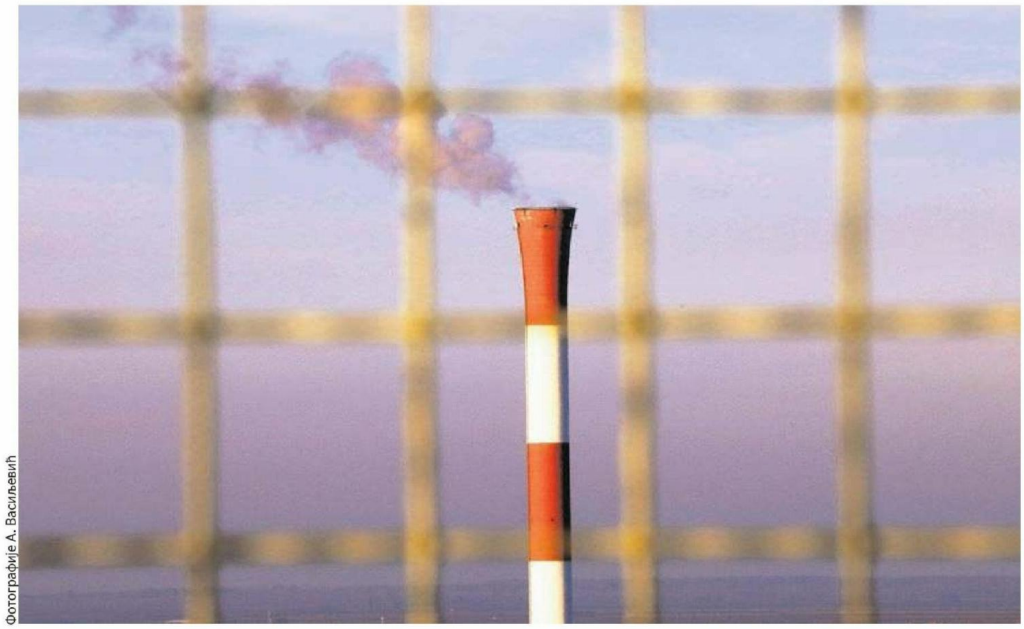
– Цене грејања ускладили смо са порастом осталих цена, па ће грејање бити скупље 9,4 одсто, било да се наплаћује по потрошњи или по квадратном метру – рекао је Тасић и додао да је поскупљење мање него што би било потребно.

Директор ЈКП „Топлана" Лесковац Томица Јовановић навео је да је цена грејања повећана у јулу за девет одсто, те да је усклађивање цена последица поскупљења енергената, пораста минималне зараде и осталих трошкова у производњи топлотне енергије.

ЈКП „Београдске електране" су цене грејања повећале за нешто више од шест одсто од 1. октобра, а према речима директора тог предузећа Вање Вукића, грађани Београда ће за просечан стан од близу 60 квадрата имати увећане рачуне за око 600 динара.

Уредбом Владе Србије о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом, установљена је обавеза топлана да до 1. септембра текуће године поднесу надлежном органу писани захтев за одобравање цена топлотне енергије за наступајућу грејну сезону, која почиње 15. октобра ове године.

Ј. Петровић Стојановић

Фотографије А. Васиљевић

Ускоро неће имати ко да одржава системе

Већи проблем и од степена наплате и од цене гаса је што топлане остају без радника. Већина је напустила посао због боље плаћених других послова, тако да се систем све теже одржава са толико мање запослених, а да при томе сви који се греју буду у сваком часу задовољни, каже Дејан Стојановић.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 864

Naslov: Više od 2.000 roditelja već potražilo pomoć

Strana: 1,8

Фото Слободан Миљевић

Татјана Мацура

МАЦУРА ЗА „ПОЛИТИКУ" О АЛИМЕНТАЦИОНОМ ФОНДУ

Више од 2.000 родитеља већ потражило помоћ

Катарина Ђорђевић

Исплата из Алиментационог фонда, која је кренула крајем августа, показала се као релативно брза и ефикасна – почетком августа стигли су први захтеви јавним извршитељима, а крајем месеца легле су прве уплате. Брзина уплате зависи од самих поверилаца, односно од тога да ли ће и када одобрити јавним извршитељима да уђу у овај поступак. Оно што је важно јесте да овај механизам пружа финансијску сигурност деци – да не остану без средства за живот док траје поступак принудне наплате од родитеља дужника, каже за „Политику" Татјана Мацура, министарка без портфеља задужена за родну равноправност, борбу против насиља над женама и економско и политичко оснаживање жена.

„Пракса ће показати да ће фонд унети дозу сигурности и олакшања онима који су пролазили кроз године неизвесности и исцрпљивања, често улазећи и у конфликтне односе са бившим партнерима који избегавају ову обавезу. Када погледамо укупне статистичке податке, знамо да је реч најчешће о женама којима су из различитих разлога бивши партнери ускраћивали ову обавезу и практично их излагали и економском насиљу", указала је министарка.

страна 8

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 864

Naslov: Više od 2.000 roditelja već potražilo pomoć

Strana: 1,8

МИНИСТАРКА ТАТЈАНА МАЦУРА ЗА „ПОЛИТИКУ”

Више од 2.000 родитеља потражило помоћ од Алиментационог фонда

Са прве стране

Подсећа да је максималан износ који се из Алиментационог фонда исплаћује одређен законом и тренутно износи око 25.000 динара, и додаје да је важно нагласити да не добијају сви родитељи исти износ.

„Фонд не исплаћује новац произвољно, већ се износ одређује на основу правоснажне судске одлуке – дакле, тачно онолико колико је дужни родитељ обавезан да плаћа, али не више од законског максимума. На тај начин обезбеђује се да свако дете добија онолико колико му по закону припада. Важно је нагласити и то да су родитељи који су били суочени са овим проблемом и до сада могли да покрену поступке и туже дужнике и(ли) добију бесплатну правну помоћ у локалним самоуправама, али исто тако не можемо занемарити и праксу која каже да су то ретко чинили, а најчешће због тога што су страховали да се иначе компликовани односи са бившим партнерима додатно не закомпликују”, објашњава Татјана Мацура.

На питање шта представља основни проблем приликом наплате алиментације од дужника, она каже да велики број њих избегава своје законске обавезе – неки се формално воде као да немају приходе, фиктивно су незапослени, односно раде „на црно”, док појединци намерно пребацују имовину на друга лица како би избегли принудну наплату. Разлози за то су бројни, а њено искуство говори да то чине зато што не разумеју суштину алиментације. Наиме, алиментација је право детета, а не оно што такви родитељи претпостављају – прилика да други родитељ профитира и да новац користи за личне потребе.

„Зато је постојање Алиментационог фонда пресудно – он обезбеђује да дете не чека да се све околности сложе у компликованим међуљудским релацијама и одмах добија оно што му законски припада. Подаци говоре да се до сада више од 2.000 особа које имају проблем са наплатом алиментације јавило контакт центру Министарства за бригу о породици и демографију, у оквиру којег се могу добити све потребне информације у вези са функционисањем Алиментационог фонда. У највећој мери јављале су се жене, с обзиром на то да и статистички подаци из пописа 2022. године говоре да је однос једнородитељских породица био један према четири, у корист жена које самостално брину о деци, односно да у Србији живи више од 320.000 мајки и око 90.000 очева који се непосредно брину о детету или деци. Око половине једнородитељских породица кроз друге анкете су наводили да имају проблем добијања алиментације од другог родитеља”, каже наша саговорница.

То што је број заинтересованих на самом почетку већи од 2.000, објашњава Мацура, говори да постоји значајна потреба за фондом. „И да вероватно не грешим ако кажем да је увођење овог механизма заштите деце заиста вест године. За 2025. годину, односно за другу половину ове године (јер је закон у том периоду ступио на снагу) у буџету Србије је за примену Алиментационог фонда предвиђено 500 милиона динара. То значи да држава стоји иза ове мере не само декларативно већ и финансијски”, напомиње она.

Када се тај износ, како наводи, подели на хиљаде деце којима је подршка потребна, постаје јасно да је ово тек први корак, да ће држава пажљиво пратити реалне околности и да ће се током примене прилагођавати потребама оних који имају проблем, деци и родитељима.

„Добра вест је да су слична законска решења у државама у региону и шире довела до повећане наплате, али и да се смањио отпор да се у јавности говори и о другим аспектима овог проблема. Односно о томе да родитељи који избегавају финансијске обавезе најчешће избегавају и све друге обавезе које подразумевају бригу, пажњу и провођење времена са својим дететом или децом, а то понекад има веће последице на децу него недостатак финансија. Зато је одговоран приступ и партнерство са медијима, али и са организацијама цивилног друштва важно када је у питању подизање свести о овом проблему”, закључује министарка за родну равноправност, борбу против насиља над женама и економско и политичко оснаживање жена.

> Татјана Мацура
>
> У највећој мери јављале су се жене, с обзиром на то да је према подацима из последњег пописа однос једнородитељских породица био један према четири, у корист мама које самостално брину о деци

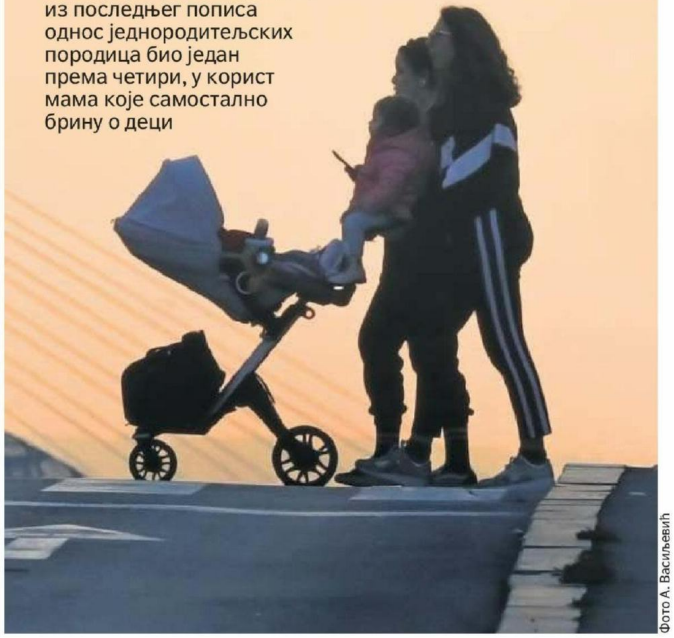

Фото А. Васиљевић

Наплата реални проблем

Директорка Центра за маме Јована Ружичић истиче да је њен утисак да је Алиментациони фонд постављен на добре ноге, и додаје да нема логичних проблема у његовом функционисању. „Оно што представља реални проблем јесте наплата алиментације, јер су родитељи невероватно довитљиви када је у питању избегавање давања новца за своје дете. Неки од њих преписују своју некретнину на туђе име – најчешће на неког члана своје породице, а неки са послодавцима праве договор да им плату исплаћују на руке, или да се на текући рачун исплаћује мањи износ или минималац, док се остатак даје на руке. Велики број млађих родитеља спада у фриленсере и пријављују мале приходе, па се не може ући у траг њиховој реалној заради. Све су то фактори који отежавају наплату алиментације”, закључује Ружичићева.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 751

Naslov: izgradnja po principu „ključ u ruke”

Strana: 1,7

НАКОН ПУТИНОВЕ НАЈАВЕ МАСОВНЕ ПРОИЗВОДЊЕ ПЛУТАЈУЋИХ НУКЛЕАРКИ

Изградња по принципу „кључ у руке”

стр. 7

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: izgradnja po principu „ključ u ruke”

Napomena:
Površina: 751

Strana: 1,7

НАКОН ПУТИНОВЕ НАЈАВЕ МАСОВНЕ ПРОИЗВОДЊЕ ПЛУТАЈУЋИХ НУКЛЕАРНИХ ЕЛЕКТРАНА

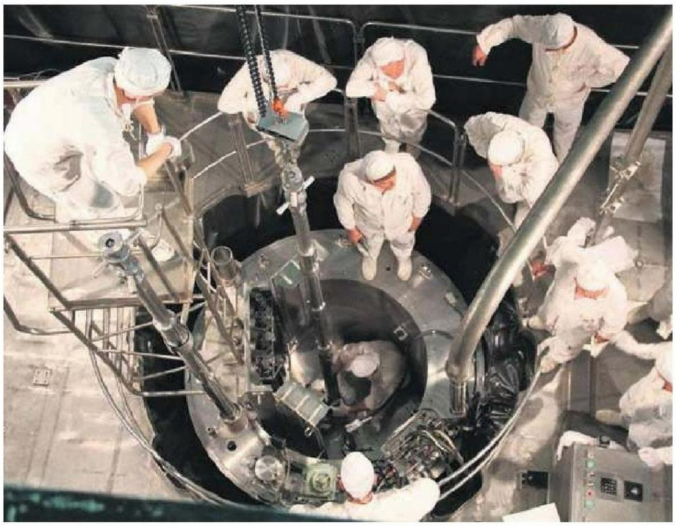
Изградња по принципу „кључ у руке”

Једна је довољна да задовољи енергетске потребе заједнице од око 100.000 становника. Циљ је да се обезбеди континуирано снабдевање топлотном и електричном енергијом удаљених региона на Арктику и Далеком истоку, појаснили су за „Политику” у „Росатому”

Од нашег специјалног извештача Данијела Давидов Кесар

Фотографије „Росатом”

Руси су поносни на своју плутајућу нуклеарку „Ломоносов”, која је постављена у региону Чукотка, а која је до сада произвела више од милијарду киловат-сати енергије. Користи ниско обогаћени уранијум као гориво, дугачка је 144, а широка 30 метара

Москва – Руски председник Владимир Путин најавио на Међународном форуму за атомску енергију Светска атомска недеља у Москви револуционарни развој у области мирнодопске нуклеарне енергије, наводећи да ће Русија започети масовну производњу плутајућих нуклеарних електрана. Оне су опремљене мањим нуклеарним реакторима који обезбеђују електричну енергију за области којима је приступ отежан попут забачених подручја или, на пример, острва.

Предност оваквих електрана је мобилност и флексибилност, али и то што изградња може да функционише по принципу „кључ у руке”. Произвођач их израђује и допрема тамо где су потребне. За сада је максимални радни век овакве електране 60 година, али се увелико ради на томе да то буде продужено.

Како се могло чути јуче на Светској атомској недељи, која се у Москви одржава до недеље и посвећена је обележавању 80. годишњице руске нуклеарне индустрије, модел који има руска пловећа нуклеарка пренета је и на копно, па се тако појавио мали модуларни реактор, односно нуклеарна електрана мале снаге од 55 мегавати, која треба да се гради у Узбекистану.

– Са њима је државна руска корпорација „Росатом” потписала уговор о изградњи. То је и први уговор у свету за изградњу малог модуларног реактора – наглашено је на Светској атомској недељи.

Они који су осмислили пловећу нуклеарку тврде да оне никако не могу да буду „плутајући Чернобиљ” јер су потпуно безбедне и да их не могу пореметити ни земљотрес ни пад авиона...

У државној руској компанији „Росатом” кажу да су плутајуће енергетске „јединице” базиране на бродским реакторима постале приоритетно подручје развоја мале нуклеарне енергије.

– Намењене су за снабдевање енергетски великих индустријских постројења, изолованих електроенергетских мрежа, лука у градовима, као и истраживања и преради нафте и гаса. Једна плутајућа нуклеарка довољна да задовољи енергетске потребе заједнице за око 100.000 становника. Циљ је да се обезбеди континуирано снабдевање топлотом и електричном енергијом удаљених региона на Арктику и Далеком истоку – појаснили су за „Политику” у „Росатому”.

Да ли би тако нешто било примењиво у Србији?– То није нешто што је могуће поставити у Србији. За Србију је најбоље да после укидања мораторијума изгради класичну нуклеарну електрану, која би обезбедила производњу „зелене” електричне енергије. Нуклеарни реактор јесте скупљи приликом изградње, али је енергија коју он производи јефтинија током коришћења. Када је реч о плутајућим нуклеаркама, Русија се већ доказала са својим „Ломоносовим” – нагласила је за наш лист Јелица Путниковић, стручњак за енергетику и уредница портала „Енергија Балкана”, која присуствује овом важном скупу у Москви.

Руси су поносни на своју плутајућу нуклеарку „Ломоносов”, која је постављена у региону Чукотка, а која је до сада произвела више од милијарду киловат-сати енергије. Користи ниско обогаћени уранијум као гориво, дугачка је 144, а широка 30 метара.

– „Ломоносов” се састоји од шест палуба, којима се може приступити посебним лифтовима. За пет година рада спречила је емисију око 390.000 тона гасова стаклене баште у атмосферу – кажу стручњаци „Росатома”.

Руска плутајућа нуклеарка названа је по руском научнику из 18. века Ломоносову, а сматра се да има низ предности у односу на алтернативне изворе енергије.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Generala Pavkovića će pustiti na slobodu

Napomena:
Površina: 1789

Strana: 1,5

ПОРУКЕ ПРЕДСЕДНИКА СРБИЈЕ АЛЕКСАНДРА ВУЧИЋА ИЗ ЊУЈОРКА

Генерала Павковића ће пустити на слободу

Молили смо за још један продужетак изузећа санкција НИС-у, али не верујем да ће до тога доћи. – У Њујорку је ове године било више разумевања за проблеме Срба на Косову и Метохији

Председник Србије Александар Вучић изјавио је синоћ да је Механизам у Хагу донео одлуку да превремено на слободу буде пуштен генерал Небојша Павковић који је, како је навео, у лошем здравственом стању. „Влада Србије је, и по мојој и по реакцији многих људи, упутила молбу због ужасно тешког здравственог стања генерала Павковића. Она је прихваћена, очигледно да се генерал Павковић налази у изразито лошем здравственом стању", рекао је Вучић новинарима у Њујорку, где је учествовао на 80. заседању Генералне скупштине УН.

Навео је да Министарство правде ради на анексу који се шаље Механизму у Хагу, након чега долази њихов одговор. „И онда можемо да идемо по генерала Павковића, да угледа сунце слободне Србије за коју се толико борио јуначки те 1999. године. Не знам и нисам лекар, желим му дуг живот, боље здравље, али сам срећан што је дочекао дан да слободно небо своје земље гледа баш са слободног тла своје Србије", рекао је председник Вучић.

Резимирајући посету српске делегације УН, председник је навео да никада није имао више суштински важних активности и састанака и додао да је и током јучерашњег дана водио дуге разговоре везане за америчке санкције НИС-у. „Молили смо за још један продужетак, али не верујем да ће до тога доћи. Имали смо дуге озбиљне разговоре, сачекаћемо да видимо коначну одлуку, али не верујем да ће бити промене одлуке", рекао је Вучић. страна 5

Фото „Инстаграм"/будућностсобиеав

И јуче много значајних разговора са европским и регионалним лидерима у згради УН: Педро Санчез и Александар Вучић

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1789

Naslov: Generala Pavkovića će pustiti na slobodu

Strana: 1,5

ПОРУКЕ ПРЕДСЕДНИКА СРБИЈЕ АЛЕКСАНДРА ВУЧИЋА ИЗ ЊУЈОРКА

Генерала Павковића ће пустити на слободу

Са прве стране

Председник Србије је оценио да је наша делегација на успешан начин обавила посао, разговарала са десетинама званичника и да је то изазвало нервозу код неких, посебно оних који Србији желе лоше и који су све радили, организовали и направили да Србији буде лоше. „До те мере су били нервозни да су чинили неке грешке и давали изјаве које су лоше по њих. Верујем да смо и својом добром активношћу томе допринели", казао је Вучић.

Додао је да је све већа нервоза у Приштини и да су Албанци љути на своје руководство јер су видели праву истину ко је како дочекан у Њујорку.

Одговарајући на питање новинара како коментарише тврдње из Приштине да је у последње време било летова српских дронова изнад севера КиМ, Вучић је рекао да је Приштина посебно нервозна и да су њему ти разлози апсолутно разумљиви јер им, како је истакао, ништа у Њујорку није ишло како су хтели. „Љути су зато што су видели да смо, уз Сергеја Лаврова, из Европе једино ми имали билатералу са секретаром (Марком) Рубиом. Говоримо о правом састанку који траје сат времена, права билатерала са целом делегацијом", указао је председник.

Навео је да су Албанци незадовољни јер су видели на ком је нивоу била примљена делегација из Србије у односу на делегацију из Приштине. „Незадовољни су и свим оним што се збивало у згради УН, где су могли у круг да прошетају на сат времена и да изађу напоље, и ништа више. И да при томе не добију никакав озбиљан пријем, иако су се трудили на све начине да дођу и до (Антонија) Гутереса и до многих других. Ништа од тога им није пошло за руком", рекао је Вучић.

> Све у свему, сви се враћају у своје ровове и копају их још дубље, тако да ће бити још много сукоба и ове и следеће године. Плашим се да ћемо следећу годину у ГС УН дочекати у тежој ситуацији

Што се тиче односа у свету и тренутне ситуације, казао је да се плаши да свет не иде у добром смеру, оцењујући да ће бити још сукоба и ове и следеће године. На питање новинара да повуче паралелу између овогодишњег и прошлогодишњег заседања ГС УН, о атмосфери у САД и да ли може да се направи разлика пре или после убиства Чарлија Кирка, рекао да је најмање 20 шефова држава или влада до сада говорило и помињало и Чарлија Кирка и догађаје у САД.

„То је за неке републиканце, а они су на власти, важнији догађај од 11. септембра 2001. године. И они то истичу свакодневно, за њих не постоји важнија тема. То је за њих преломни моменат и у односу према томе, они ће своје политичке потезе граде у будућности", навео је Вучић.

О санкцијама ћемо прво разговарати са Русима

Говорећи о санкцијама САД НИС-у, истакао је да је ситуација веома озбиљна и додао да је наше да разговарамо најпре са Русима, јер је већински њихова компанија, а и са Американцима и одбацио наводе појединих хрватских медија да је било шта договарао са Хрватима.

Вучић је, на питање да прокоментарише наводе хрватског новинара Домагоја Маргетића да су Београд и Загреб договорили план за НИС, рекао да му не пада на памет да договара са Хрватима било шта осим онога што је службено потписано. „Нити сам то некада, нити сам то данас, или до данас, учинио нити ћу то сутра да чиним. Наше је да разговарамо са Русима пре свега, њихова је већински компанија, да видимо шта је то што они мисле. Да разговарамо са Американцима и да видимо како да извучемо земљу. Сувише смо мали и за једне и за друге, преко НИС-а се одвијају велики геополитички процеси, и једни и други су тога свесни. Нисам сигуран да баш много или превише размишљају о томе у каквој смо ми позицији и у каквој су позиције наши грађани", навео је Вучић.

Истакао је да су наводи Маргетића нетачни и да је тај новинар и раније износио нетачне наводе, у јеку обојене револуције у Србији. „Маргетић је, не знам шта ради тај у животу, али знам да је то патолошки лажов који је рекао недавно, пре неколико месеци, у јеку обојене револуције, како моја ћерка живи у велелепној вили у Берлину, која је у њеном власништву. Истина је да је моја ћерка живела у кампусу, у једној соби са четири девојке које су делиле све заједно, једно купатило. Толико да имате у виду о каквом је патолошком лажову реч", рекао је Вучић додавши да тврдња Маргетића да је он (Вучић) договарао са Хрватима нешто о НИС-у „није доказ само да је тај патолошки лажов, него да није нормалан".

Додао је да не може да окриви Русе због тога што су Американци увели санкције. „А не можете да кажете ни Американцима 'Ej зликовци једни што сте увели НИС-у' ако су увели за десетине и десетине и стотине других ентитета. Осим што, наравно, не видимо санкције као логичан избор за решавање проблема", рекао је председник.

Србија добро место за сусрет Трампа и Путина

Председник Србије Александар Вучић поновио је да је Србија добро место за сусрет председника САД и Русије Доналда Трампа и Владимира Путина, јер је, са једне стране, Трамп најпопуларнији у Србији, док са друге стране, Срби, као словенски народ, имају добре односе и са Русијом и Украјином.

на питање да ли и даље стоји позив да Србија буде домаћин састанка Трампа и Путина и да ли мисли да ће се то догодити, Вучић је у интервјуу за Њузмакс рекао да је први пут званично тај позив понудио из Уједињених нација.

Фото „Икс"

Важни сусрети пред повратак у земљу

Председник Александар Вучић разговарао је јуче са израелским премијером Бењамином Нетањахуом о споразуму о слободној трговини између Србије и Израела. Вучић се састао и са министром спољних послова Уједињених Арапских Емирата шеиком Абдулом бин Заједом ел Нахјаном, премијером Шпаније Педром Санчезом, премијером Грчке Киријакосом Мицотакисом, председницом Словеније Наташом Пирц Мусар, председником Хрватске Зораном Милановићем и у четвртак увече присуствао пријему у част оснивања Покрета несврстаних.

Он је оценио да је ове године другачија атмосфера у УН јер је, каже, прошле године постојала некаква нада. „Рачунали су сви на америчке изборе, на победу Трампа и постојала је већа нада да ће бити успостављен мир у свету. Ја сам данас слушао, био сам једини шеф државе који је слушао и премијера Израела Бењамина Натанјахуа и председника Пакистана и председника кинеске владе. Када слушате председника Пакистана видите да он из свог угла говори о њиховим односима са Индијом, исти је био случај са индијским председником и онда видите ту огромну нетрпељивост и на другачији начин оцењивање онога што се догодило пре неколико месеци", рекао је Вучић.

> Ове године је владала другачија атмосфера у УН јер је прошле године постојала нада. Рачунали су сви на америчке изборе, на победу Трампа, и постојала је већа нада да ће бити успостављен мир у свету

Како је додао, када то видите онда је јасно да тај сукоб није био крај и да ће и једни и други да раде на сопственом наоружавању и на томе како и на који начин ће да граде своју позицију у свету. „Када излази да говори неко ко им се не свиђа, они излазе напоље, када улази неко ко им се свиђа, они улазе унутра. Тачно све оне дечје болести које карактеришу сваку локалну заједницу, данас карактеришу свет. Много неозбиљности, много неодговорности и плашим се да свет не иде у добром смеру", истакао је Вучић.

Навео је пример говора представника једне афричке земље, који је помињао покушај Трампа да успостави мир.

„Рекао је: 'Трамп је примио на Аљасци Путина, уместо да му цео свет аплаудира на томе што је председника Русије увео у преговоре, цео западни свет му је окренуо леђа'. Зато што су сви били заинтересовани за наставак рата и за пораз Русије. Они нису хтели мир. И зато је Трамп делимично и мењао плочу зато што је схватио да није добио на популарности и да су се они од којих је очекивао подршку окренули против њега", навео је председник.

Према његовим речима, када свет урушавају медији и друштвене мреже, онда политичари чезну да се њима додворе и онда то нема везе са реалношћу и озбиљним приступом.

„Све у свему, сви се враћају у своје ровове и копају их још дубље, тако да ће бити још много сукоба и ове и следеће године. Плашим се да ћемо следећу годину у Генералној скупштини Уједињених нација дочекати у тежој ситуацији", рекао је председник Вучић. Б. Р.

Тамара Вучић присуствовала покретању Глобалне коалиције за аутизам

Супруга председника Србије Тамара Вучић говорила је у Њујорку на покретању Глобалне коалиције за аутизам, коју су основали Катар, Светска здравствена организација, Унисеф и организација Аутизам говори. Рекла је да је, након упознавања са темом аутизма, схватила колико је важно помоћи оболелима на прави начин и истакла: „Мој први сусрет са аутизмом као темом и као тачком интересовања и забринутости био је 2016. године, када сам имала прилику да упознам доктора Шиха и да учествујем на догађају који је организовала организација Аутизам говори. Тада сам почела да размишљам о важности подизања свести, али не само подизања свести, већ и покушаја да се помогне свој деци." Истакла је да је у Србији тада покренут, заправо имплементиран програм ЦСТ захваљујући доктору Ендију Шиху, и успешно је спроведен. Додала је: „То је програм обуке вештина за старатеље, који пружа обуку родитељима и старатељима деце са развојним потешкоћама, са посебним нагласком на децу из спектра аутизма. Програм је оријентисан на породицу, фокус је на породицама, родитељима јер деца највећи део времена проводе са својим родитељима и њима највише верују. Стога је природно покушати да се обуче првенствено родитељи."

Више разумевања за српску страну на КиМ

Председник Вучић је новинарима рекао да данас најмоћније светске силе не желе да чују и слушају о проблемима са којима се суочавају Срби на Косову и Метохији и додао да Србија борбу наставља, као и да је ове године у односу на прошлу у Њујорку било више разумевања за оно што српска страна има да каже. „Желе само да се о томе не прича, говоримо о најмоћнијим силама. Желе да све буде мирно, да би они могли да праве своје велике ровове и велике обрачуне", рекао је Вучић за РТС у Њујорку.

Истакао је да није Србија та која провоцира и изазива сукобе на Косову и Метохији, већ Приштина и то свакодневним прогоном српског народа, упадом у институције, од Пензијско-инвалидског фонда, школа, болница, домова здравља. „Малтретирање Срба, који где год и како год да се окупе, они морају да учине нешто против њих", додао је Вучић и истакао да је Србија приморана да се бори за истину и говори о проблемима Срба. Како је навео, верује да Србија успева у томе и истиче да се борба наставља. „Нисмо ми Америка, Кина, Русија, велике европске земље. Ми смо мала земља. Али без обзира на то што смо мали, људи нас доживљавају као слободну, суверену и независну земљу. И са нама људи хоће да разговарају. Србија је поштована. И није то поштовање због тога што на свом челу има Александра Вучића, не. Ја сам црпео снагу из нашег народа, снаге наших људи, поверења наших људи. Људи који желе да живимо у слободној земљи", указао је председник.

Вучић је навео да се српска делегација тако понашала и прошле и ове године и додао да је ове године било нешто више разумевања за то што су говорили, него претходних година.

Нисам ишао на сликање са Трампом јер сам имао разговоре о санкцијама НИС-у

Говорећи о наводима заменика председника Странке слободе и правде Борка Стефановића да амерички председник Доналд Трамп није хтео да позове Вучића на вечеру у оквиру пријема поводом Генералне скупштине УН, као и истоветним коментарима Албанаца, председник Србије је навео да није била у питању вечера, већ пропагандно сликање, а да је он изабрао оно што је за Србију најважније. „То није била вечера, да је била вечера ја бих отишао", рекао је и додао да је сваки од шефова делегација добио позив за пријем код америчког председника. „Како сам већ шест или седам пута присуствовао, то вам изгледа тако што дођете, чекате три сата, они вас уведу унутра, чекају вас Трамп и прва дама да се сликате, проведете са њима 25 до 40 секунди и одете одатле. И још сат вам треба да изађете", рекао је Вучић.

**Додао је да је, нажалост или на срећу, тог дана имао много билатерала које су се тицале санкција НИС-у, па није могао да присуствује пријему.„Некада је на то долазило око 150 лидера, сад стиже много мање, јер људи користе прилику да имају билатерале. И нешто што је, рекао бих, рутинска ствар, приказ доминације или нешто лепо што амерички председници организују, они су представили као не знам какве важне и успешне разговоре у којима Срби не учествују", рекао је Вучић. Истакао је да не жели да одговара некоме ко би морао такве ствари да зна (Стефановић) јер је био на таквом месту да је морао да зна како се организују пријеми поводом ГС УН.„Ако имате такво незнање, онда је срећа што нисте на било ком месту где бисте могли да учините штету Србији још већом од оне коју чините", додао је председник.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Politika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 516

Naslov: Kfor demantovao tvrdnje Prištine o srpskim bespilotnim letelicama

Strana: 1,6

КУРТИ ОПТУЖУЈУЋИ БЕОГРАД ХОЋЕ ДА ИЗБЕГНЕ ИЗОЛАЦИЈУ

Кфор демантовао тврдње Приштине о српским беспилотним летелицама

стр. 6

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Politika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 516

Naslov: Kfor demantovao tvrdnje Prištine o srpskim bespilotnim letelicama

Strana: 1,6

КУРТИ ОПТУЖУЈУЋИ БЕОГРАД ХОЋЕ ДА ИЗБЕГНЕ ИЗОЛАЦИЈУ

Кфор демантовао тврдње Приштине о српским дроновима

Суочени са најавама изолације, након што је Вашингтон суспендовао планирани стратешки дијалог са Приштином, представници приштинског режима прибегли су новим оптужбама на рачун Срба и Београда. Тако су тзв. министар унутрашњих послова Џељаљ Свечља, а потом и генерални директор тзв. косовске полиције Газменд Хоџа изнели тврдњу да је у последње време било случајева летова дронова у северном делу Косова за које сумњају да су дошли са територије Србије, али је њихове наводе јуче демантовао и Кфор. Нисмо идентификовали никакво кршење прописа о дроновима које би могло утицати на безбедност широм Косова, одговорили су међународне војне мисије на КиМ на упит „Косово онлајна" о изјавама Свечље и Хоџе.

У писаном одговору Кфор је истакао да командант обе мисије има овлашћења над ваздушним простором Косова, у складу са Резолуцијом Савета Уједињених нација 1244 из 1999. године, тако да Кфор редовно прати ваздушни простор Косова, користећи сва средства и ресурсе који су му на располагању. „Кључно је да све активности у ваздушном простору, посебно близу административне граничне линије, буду адекватно координисане са Кфором како би се спречиле тензије и осигурала безбедност. Кфор остаје у блиском контакту са косовским безбедносним организацијама и Оружаним снагама Србије и наставља своје свакодневне активности, доприносећи очувању безбедног окружења за све људе и

Фото Министарство одбране

Начелник Генералштаба Војске Србије Милан Мојсиловић примио је јуче у опроштајну посету команданта Кфора Енрика Бардуанија

заједнице које живе на Косову, у складу са својим дугогодишњим мандатом УН, у сваком тренутку, непристрасно и у блиској сарадњи са косовском полицијом и мисијом ЕУ за владавину права (Еулекс), у њиховим одговарајућим улогама безбедносних снага", наводи се у одговору Кфора.

На овај начин пала је у воду још једна од оптужби Приштине изнета баш у тренутку посета председнице и премијера привремених институција у Приштини Њујорку, где су на маргинама Генералне скупштине УН покушали да лобирају за тзв. Косово, безуспешно се супротстављајући дипломатској борби Србије у седишту светске организације. А све уочи локалних избора на Космету, када Курти користи сваку прилику да промовише своју екстремистичку реторику и ескалаторне потезе.

Како се приближавају локални косовски избори заказани за 12. октобар, удари на српски народ се појачавају. Један од најновијих проблема који су раније били једини проблем који је задесио Србе ових дана је и најава Приштине да ускоро ступа на снагу стриктна примена „закона о странцима", по коме ће особе без приштинских личних докумената морати при уласку на један од административних прелаза да се у року од три дана пријаве полицијској станици, јер ће у супротном сносити „санкције". Заменик командира косовске полиције за регион север Ветон Ељшани за „Политику" наводи да се „још увек не зна када ће почети стриктна примена, „али да је на снази кампања која грађане упознаје са новим правилима". Незванично се чује да би овај пропис могао да ступи на снагу 1. новембра, али и да би нову ескалаторну меру Приштина могла да злоупотреби раније, односно да санкцијама запрети онима без њених докумената на сам дан избора, 12. октобра.

Да Курти не мисли да стане у свом науму сведочи и најава да од 1. новембра ниједан возач аутомобила неће моћи да вози са овлашћењем, уколико „нема пребивалиште у земљи у којој је возило регистровано". Ова правила важиће и за службена возила у здравству и просвети у српском систему. Ељшани за „Политику" каже да је „рок за замену возачких дозвола прошао и да неће бити продужетка". Када су у питању возила из Србије, истакао је да неће важити ни међународно овлашћење које издаје АМСС, као ни „зелени картон" који је обавезан за возила са „РКС" таблицама приликом уласка у Северну Македонију или Србију. Иначе, велики број возача поседује аутомобиле регистроване на један од градова у централној Србији, а воде се на друго лице. При томе, многи возачи имају само возачку дозволу коју је издао МУП Србије, али не и Приштина. **П. Р.**

Петковић: Разобличене дрске Свечљине лажи

Директор Канцеларије за Косово и Метохију Петар Петковић изјавио је јуче да је Кфор разобличио и демантовао, како је истакао, дрске лажи министра унутрашњих послова привремених приштинских институција Џељаља Свечље о наводним летовима српских дронова изнад АП Косово и Метохија. „Сигурно је Свечља гледао величанствену војну параду у Београду, због чега му се у глави све измешало да је почео да измишља и о српским дроновима", навео је јуче Петковић у објави на мрежи „Икс", пренео је Танјуг. **Ј. Ф.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1133

Naslov: U fokusu novi sporazumi i unapređenje saradnje

Strana: 1,5

ВУЧИЋ И НАША ДЕЛЕГАЦИЈА НА БРОЈНИМ САСТАНЦИМА У ЊУЈОРКУ

У фокусу нови споразуми и унапређење сарадње

Председник разговарао са Нетанјахуом, шеиком Абдулом бин Заједом ел Нахјаном, Санчезом, Мицотакисом, Наташом Пирц Мусар, Миловићем...

Разговор са израелским премијером Бењамином Нетанјахуом о споразуму о слободној трговини између наших земаља, састанак са потпредседником владе и министром спољних послова Уједињених Арапских Емирата шеиком Абдулом бин Заједом ел Нахјаном о сарадњи и јачању веза две државе, сусрети са лидерима нашег региона, ово је само део активности председника Александра Вучића у Њујорку на маргинама заседања ГС УН. И министар спољних послова Марко Ђурић имао је разговоре с представницима више земаља, а потписано је и неколико споразума о сарадњи. Вучић је у објави на „Инстаграму" навео да је имао добар и садржајан разговор са Нетанјахуом и истакао: „Посебно важно је то што смо отворили тему уговарања споразума о слободној трговини између Србије и Израела, што би био велики корак у развоју наших будућих односа."

Описујући састанак са потпредседником владе и министром спољних послова Уједињених Арапских Емирата шеиком Абдулом бин Заједом ел Нахјаном, Вучић је на „Инстаграму" навео да су разговарали о сарадњи и јачању веза две земље. Истакао је: „Верујем да ће сарадња Србије и УАЕ наставити да се развија на темељу поверења, узајамног поштовања и заједничке визије просперитетне будућности. Срдачан сусрет са потпредседником владе и министром спољних послова Уједињених Арапских Емирата, шеиком Абдулом бин Заједом ел Нахјаном. Србија цени партнерство са УАЕ, засновано на заједничким вредностима и дугорочној визији за бољу будућност." страна 5

Фото „Инстаграм"/будућностсрбије

Много важних сусрета са европским и регионалним лидерима у згради УН: Педро Санчез и Александар Вучић

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1133

Naslov: U fokusu novi sporazumi i unapređenje saradnje

Strana: 1,5

ВУЧИЋ И СРПСКА ДЕЛЕГАЦИЈА НА БРОЈНИМ САСТАНЦИМА У ЊУЈОРКУ

У фокусу нови споразуми и унапређење сарадње

Са прве стране

„Замолио сам га да пренесе моје срдачне поздраве шеику Мухамеду бин Заједу ел Нахјану, великом и важном пријатељу Србије, чији допринос јачању веза између наших земаља има посебан значај и који неуморно ради на учвршћивању пријатељства наших народа", рекао је Вучић.

Председник је разговарао и са више европских и регионалних лидера, у објави на „Инстаграму" је истакао да је Србија уважена и препознатљива свуда. Написао је: „Разговарао сам са премијером Шпаније Педром Санчезом, премијером Грчке Киријакосом Мицотакисом, председницом Словеније Наташом Пирц Мусар и председником Хрватске Зораном Милановићем. Много важних кратких сусрета са европским и регионалним лидерима у згради УН. Срећан што је Србија уважена и препознатљива свуда." Вучић је присуствовао пријему који је у Њујорку у част оснивања Покрета несврстаних организовало Министарство спољних послова. У објави на „Инстаграму" је да Покрет несврстаних представља једно од најзначајнијих поглавља наше спољне политике, кроз које је Србија, као наследница некадашње Југославије, оставила дубок траг у историји међународних односа.

Истакао је да тај покрет, утемељен на принципима слободе, једнакости и поштовања суверенитета и данас остаје симбол тежње ка праведнијем и равноправнијем свету, у духу Повеље УН и универзалних вредности мира. Написао је: „Поносни смо што Србија и даље чува и развија наслеђе несврстаних, ослањајући се на своју историјску улогу и богато искуство у вођењу дијалога и изградњи мостова пријатељства међу народима. Управо то наслеђе јесте темељ на којем и данас градимо нашу позицију у свету и доприносимо очувању мира и стабилности."

И министар спољних послова Марко Ђурић је током боравка на заседању Генералне скупштине Уједињених нација имао бројне сусрете и разговоре. Састао се са в. д. министра спољних послова и међународне сарадње Државе Либије Ел Тахером Салемом Мухамедом ел Бауром, са којим је разговарао о потенцијалима за сарадњу и најважнијим темама у међународној арени. Указао је на пријатељске односе и дугогодишњу традицију сарадње Србије и Либије, саопштено је из Министарства спољних послова. Истакао је: „Србија је заинтересована да кроз размену посета на високом нивоу обнови везе наших земаља, упутио сам позив либијском колеги да посети Србију. Србија веома цени подршку Либије по питањима од највишег националног значаја за нашу земљу." Говорећи о предстојећем догађају Експо 2027, Ђурић је изразио задовољство што је Либија потврдила учешће и што ће бити у прилици да се представи посетиоцима из целог света на овој специјализованој међународној изложби.

Ђурић се састао и са министром спољних послова Републике Парагвај Рубеном Рамиресом Лесканом, саопштено је из Министарства спољних послова. Ђурић је пренео спремност Србије за јачање односа и сарадње у свим областима од заједничког интереса са пријатељским Парагвајем, а посебно је истакао важност развијања и интензивирања политичког дијалога, упутивши позив колеги Рамиресу Лескану да посети Србију. Размотрене су могућности унапређења сарадње у свим областима од обостраног интереса. Захвалио је Парагвају на подршци територијалном интегритету и суверенитету Србије, истакавши да је питање Косова и Метохије – питање од највишег националног и државног значаја. Шефови дипломатија Србије и Парагваја потписали су Меморандум о разумевању између два министарства спољних послова о сарадњи дипломатских академија, додаје се у саопштењу.

Ђурић се састао и са министром спољних послова и међународне сарадње Хондураса Хавијером Ефраином Бу Сотоом, са којим је потписао Споразум између Владе Србије и Владе Републике Хондураса о узајамном укидању виза. Како је саопштило Министарство спољних послова, разговарано је о даљем унапређењу укупних односа и сарадње две земље, значају редовне комуникације два министарства спољних послова, а Ђурић је упутио позив колеги из Хондураса да у наредном периоду посети Србију. Саговорници су детаљно размотрили стање уговорноправне регулативе између две земље, али и могућности унапређења сарадње у областима економије, образовања и спорта. Ђурић је информисао о припремама за одржавање Специјализоване изложбе Експо 2027 и изразио очекивање да ће Хондурас ускоро и писаним путем потврдити учешће на овој манифестацији.

Шеф наше дипломатије састао се и са министром иностраних послова и спољне трговине Соломонових Острва Питером Шанелом Аговаком, са којим је потписао Споразум између Владе Србије и Владе Соломонових Острва о узајамном укидању виза за све врсте пасоша, као и Меморандум о разумевању о билатералним политичким консултацијама између два министарства спољних послова, саопштило је Министарство спољних послова. Позвао је саговорника да посети нашу земљу, нагласио да Србија веома цени подршку Соломонових Острва најважнијим националним питањима Србије, у складу са међународним правом и поздравио потврду учешћа Соломонових Острва на специјализованој изложби Експо 2027 која ће бити одржана у Београду.

М. Чекеревац

Фото „Икс"

Александар Вучић и Бенјамин Нетанјаху

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 71

Naslov: Prevezeno 7,7 odsto putnika manje nego pre godinu dana

Strana: 10

Превезено 7,7 одсто путника мање него пре годину дана

Број превезених путника у првих шест месеци ове године, у односу на исти период претходне године, мањи је за 7,7 одсто, при чему је превоз путника у унутрашњем саобраћају смањен за 8,0 одсто, а у међународном за 4,6 одсто, објавио је Републички завод за статистику. У ваздушном саобраћају дошло је до раста од 6,8 одсто, превоз у друмском саобраћају мањи је за 8,8 одсто, а у железничком је смањен за 7,3 одсто.

Количина робе превезене у првом полугодишту у поређењу са истим периодом претходне године је непромењена. Ваздушни и железнички саобраћај забележили су пад у количини превезене робе, а саобраћај унутрашњим пловним путевима, цевоводни и друмски саобраћај раст. Транспорт нафте цевоводима повећан је за 12,2 одсто у количини превезене нафте, а транспорт природног гаса већи је за 12,9 одсто, преноси Танјуг.

ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНДОВИ

Вредност инвестиционе јединице на дан 25. 9. 2025.

82500136-20

GENERALI	Generali Basic Tel. 011/222-05-05 www.penzijskifond.rs		3.846,95 RSD
GENERALI	Generali Index Tel. 011/222-05-05 www.penzijskifond.rs	17,30 EUR	2.027,40 RSD
ДУНАВ	ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНД	011/3036-360 www.dunavpenzije.com	3.550,42 RSD
DDOR GARANT EKVILIBRIO Member of Prva Group		Телефон 011/3036-142 www.garant-penzije.eu	2.872,01 RSD
DDOR GARANT ŠTEDNJA Member of Prva Group		Телефон 011/3036-142 www.garant-penzije.eu	3.216,17 RSD
Raiffeisen FUTURE	Raiffeisen *FUTURE* 011/220 71 80 www.raiffeisenfuture.rs		3.519,56 RSD
Raiffeisen FUTURE	Raiffeisen *EURO FUTURE* 011/220 71 80 www.raiffeisenfuture.rs	10,98 EUR	1.286,91 RSD

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 144

Naslov: Broj noćenja turista u EU porastao za 2,3 procenta

Strana: 10

Број ноћења туриста у ЕУ порастао за 2,3 процента

У туристичким смештајима широм Европске уније је у првих шест месеци ове године забележено 1,279 милијарди ноћења, што је раст од 2,3 одсто у односу на исти период прошле године, показују најновији подаци Евростата. На нивоу држава, највећи скок ноћења забележиле су Малта 12,7 одсто међугодишње, Летонија 8,6 одсто и Пољска 8,5 одсто, док су најмањи пораст имале Немачка 0,2 одсто, Шведска 0,5 одсто и Белгија 0,9 одсто. Једини пад је забележила Ирска и то за 3,5 одсто. Страни туристи, односно они који нису резиденти земље домаћина, чинили су готово половину свих ноћења, 48 одсто, преноси Танјуг.

Највећи удео страних гостију регистрован је на Малти 93,6 одсто, Кипру 93,1 одсто и у Хрватској 87,6 одсто, док је тај удео био знатно мањи у Немачкој 18,5 одсто, Пољској 19,2 одсто и Румунији 20,2 одсто. Раст ноћења страних туриста за 3,1 одсто међугодишње био је више изражен у односу на пораст домаћих туриста за 1,7 одсто, наводи се на вебстраници Евростата, Највећи пораст ноћења страних туриста забележен је на Малти 13 одсто, у Летонији 12,8 одсто и у Финској 12,3 одсто, док су пад забележиле Ирска 6,1 одсто, Шведска 5,3 одсто и Немачка 2,9 одсто.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 25

Naslov: Cene goriva nepromenjene

Strana: 10

Цене горива непромењене

Цене горива у наредних седам дана остају исте, па ће максимална малопродајна цена евродизела бити 195 динара за литар, а бензина БМБ 95 181 динар, речено је Танјугу у Министарству унутрашње и спољне трговине.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 389

Naslov: Blagi pad cene svinja u Mačvi i drugim regionima

Strana: 10

Фото Пиксабеј

Благи пад цене свиња у Мачви и другим регионима

Она је ипак и даље приближна препорученој и уговореној са кланичарима – која важи до 31. октобра

На сточним пијацама и кланицама у Србији регистрован је благи пад цена прасића и товљеника. Ипак ова цена и даље је приближна оној уговореној, из јула ове године, када је Унија одгајивача свиња Србије, уз подршку произвођача из Мачве и Бачке, постигла сагласност да препоручена откупна цена товљеника до 31. октобра буде 245 динара по килограму живе мере, без ПДВ-а. Ову одлуку подржале су и велике фарме као што су „Делта аграр", „Кнез аграр", „Алмекс" и друге. Аналитичари не очекује да ће прошлонедељна осцилација битније утицати на цене свињског меса у малопродаји.

У кланицама у Мачви репортери Система тржишних информација пољопривреде Србије (СТИПС) забележили су протекле седмице пад откупних цене прасади (од 16 до 25 килограма) на доминантних 300 динара за килограм, као и и товних свиња телесне масе од 80 до 120 килограма на најчешћих 240 динара.

У кланицама на подручју Јабланичког региона прасићи су откупљивани по 280 динара за килограм, а товљеници тежи од 120 килограма по доминантној цени од 180 динара, што је исто као и претходне седмице. Најчешћа откупна цена прасади износила је 320 динара, за килограм, у Јужнобачком региону, док су за товне свиње произвођачи, у зависности од категорије, могли да добију 225 до 240 динара по килограму.

Према последњем извештају, протекле седмице најбоље су пролазили узгајивачи из средњег Баната где је најчешћа цена прасића износила 400 динара по килограму, а товљеника 260.

– Понуда прасића била је слаба, док је понуда товних свиња била добра – наводи се у извештају СТИП-а. Раст цене регистрован је једино на подручју Лознице где су товне свиње веће масе од 120 килограма сада коштале 190, по килограму, док је као и у осталим крајевима цена најтраженијих товљеника снижена на 260 динара за килограм.

Председница уније Сања Челебичанин раније је изјавила да је тадашњи договор о износу препоручене цене

Аналитичари не очекују да ће прошлонедељна осцилација на тржишту битније утицати на цене свињског меса у малопродаји

био резултат анализе трошкова производње, али и намере да се обнови домаће свињарство, повећа број крмача, заустави увоз прасади и свињетине, те обезбеди самодовољност Србије у производњи свињског меса.

– Цена од 245 динара омогућава фармерима да покрију трошкове и остваре зараду. Током протекле зиме, килограм живе мере плаћао се од 160 до 190 динара, што је многе довело до губитака и одустајања од узгоја. Због тога сми имали мањак товљеника – рекла је Челебичанин. Из уније су навели да ова препоручена откупна цена неће довести до поскупљења свињског меса у малопродаји, а да је иницијатива реакција на вишегодишње проблеме на тржишту, прениску откупну цену и нелојалну конкуренцију изазвану великим увозом смрзнутог меса, за шта је подршку дало и Министарство пољопривреде. **И. Албуновић**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 109

Naslov: Zvanični devizni kurs NBS

Званични девизни курс НБС

Курсеви се примењују од 8 часова 26. септембра 2025. и важиће до 8 часова на дан када ће бити формирана наредна курсна листа

Земља	Ознака	Валута	Куповни	Средњи	Продајни
Евр. мон. унија	EUR	1 евро	116,8542	117,2058	117,5574
Аустралија	AUD	1 долар	65,4205	65,6174	65,8143
Канада	CAD	1 долар	71,7777	71,9937	72,2097
Кина	CNY	1 јуан	14,0254	14,0676	14,1098
Данска	DKK	1 круна	15,6555	15,7026	15,7497
Јапан	JPY	100 јена	66,8349	67,0360	67,2371
Норвешка	NOK	1 круна	9,9790	10,0090	10,0390
Руска Федерација	RUB	1 рубља	1,1917	1,1953	1,1989
Шведска	SEK	1 круна	10,5828	10,6146	10,6464
Швајцарска	CHF	1 франак	125,1384	125,5149	125,8914
Велика Британија	GBP	1 фунта	133,5477	133,9495	134,3513
САД	USD	1 долар	100,0378	100,3388	100,6398

Курс за ефективу евра износи: куповни 116,3854 продајни 118,0262.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 188

Naslov: Ko sve ima pravo na olakšice za struju

Strana: 11

Ко све има право на олакшице за струју

Влада Србије усвојила је на јучерашњој седници измене и допуне Уредбе о енергетски угроженом купцу, којима ће се обезбедити олакшице за социјално угрожена домаћинства у предстојећој грејној сезони. Овим изменама и допунама олакшице су проширене на пензионере са минималним пензијама, као и на лица са статусом борца, ратне и цивилне војне инвалиде и друге кориснике права у складу са прописима о борачко-инвалидској заштити, саопштили су јуче из Министарства енергетике.

Пензионери са пензијама до и у висини од 27.711,33 динара, који имају бројило на своје име ће статус енергетски угроженог купца стицати без пријављивања, у поступку који по службеној дужности покреће јединица локалне самоуправе. На основу стеченог статуса

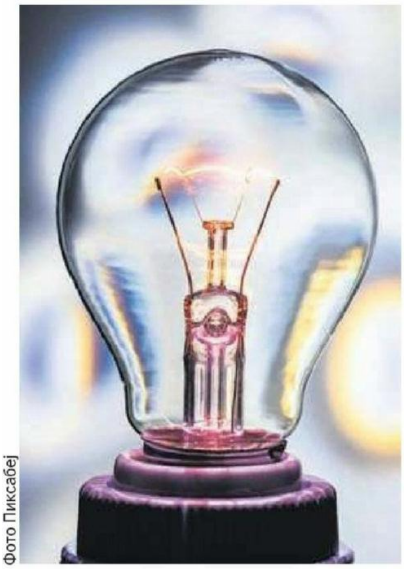

Фото Пиксабеј

енергетски угроженог купца, пензионери са најнижим пензијама остваривање попуст од 1.000 динара на рачунима за електричну енергију од октобра 2025. до марта 2026. године.

Право на исте олакшице, по претходно поднетом захтеву у својој локалној самоуправи, имаће и грађани који имају бројило на своје име и статус борца, својство војног инвалида (ратног или мирнодопског) или цивилног инвалида рата или право на породичну инвалиднину у складу са прописима којима се уређује борачко-инвалидска заштита, а по остваривању статуса енергетски угроженог купца.

Грађани који су стекли статус енергетски угроженог купца имаће и додатни попуст од пет одсто за редовно плаћање рачуна за електричну енергију до 28. у месецу током грејне сезоне. **Ј. П. С**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Utvrđen Predlog zakona o legalizaciji

Napomena:
Površina: 331

Strana: 11

Утврђен Предлог закона о легализацији

Влада је јуче усвојила Предлог закона о посебним условима за евидентирање и упис права на непокретностима, којим се на системски начин решава вишедеценијски проблем постојања великог броја неукњижених и бесправно изграђених објеката. Циљ овог закона је да се највећи број објеката упише на фактичке власнике објеката, саопштено је из Владе Србије.

Међутим, како се додаје, ово право неће имати они који су градили у заштићеним зонама (природа, култура, воде, пружни појас, појас експропријације аутопута и брзих саобраћајница...) и на земљишту које је у приватној својини другог лица. Објекти изграђени на јавним површинама, у националним парковима и заштићеним зонама, прелазе у својину Републике Србије ex lege.

Доношењем овог закона обезбеђује се правна сигурност грађанима који стичу право својине на објекту и земљишту, односно земљишту испод објекта, уколико су за то испуњени услови. Тиме се остварује начело „свој на своме", што грађанима даје могућност да слободно располажу својом имовином кроз купопродају, наслеђивање, хипотеку, легално прикључење на комуналну и другу инфраструктуру.

Посебна заштита обезбеђена је за стамбене објекте, чиме се јача гаранција уставног права на дом и спречава социјална несигурност. То значи да су посебни услови прописани за власнике објеката којима је то једина непокретност и који

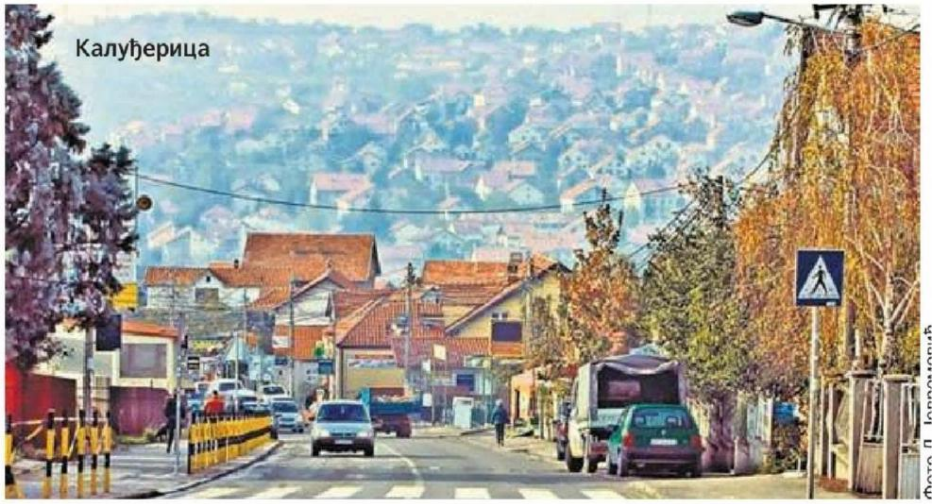

Калуђерица

Фото Ј. Јовановић

са породицом у њој живе, за самохране родитеље, примаоце социјалне помоћи, сеоска домаћинства, борце, породице са троје и више деце. Такође, као социјална и демографска мера прописано је да се накнада за упис непокретности не плаћа за помоћне и економске објекте до 500 квадратних метара, док сви остали плаћају накнаду у висини доприноса за уређивање грађевинског земљишта, коју би платили у редовном поступку за добијање грађевинске дозволе, чиме се ови грађани доводе у равноправан положај са савесним градитељима.

Евидентирање непокретности ће се спровести применом најновијих дигиталних технологија, путем снимака из ваздуха, детекцијом која омогућава идентификацију објеката у 3Д моделу.

Чланови Владе усвојили су и Предлог закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи, којим се ова област усклађује са важећим прописима и отклањају уочене техничке и терминолошке неусаглашености. Он, између осталог, предвиђа строже мере са циљем спречавања нелегалне градње и уједначавања праксе инспекцијских органа.

На седници је усвојен и Предлог закона о изменама и допунама Закона о државном премеру и катастру, којим се унапређују поступак уписа непокретности и права на њима. Новим решењима процедуре су поједностављене, уводи се већа правна сигурност за грађане и привреду и обезбеђује ефикасније функционисање катастарског система. **Е. Р.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Beograd
Autori: A.K.
Teme: ostalo
Naslov: Putovanje rimske dvokolice

Napomena:
Površina: 119

Strana: 12

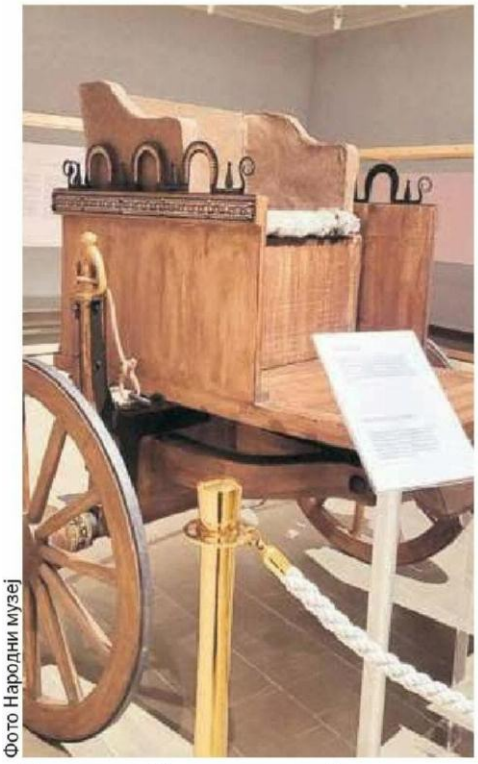

Фото Народни музеј

Експонат у Народном музеју

Путовање римске двоколице

Стручно вођење „Необично путовање римске двоколице" биће организовано у Народном музеју вечерас од 18 до 19 сати. Посетиоце ће са овом темом упознати кустоскиња Марина Пејовић. Она ће подсетити на значај путовања којима се радо оживљавају успомене, а са задовољством се и планирају.

А какав су значај имала путовања у римском периоду и којим превозним средством се путовало нека су од питања на која ће учесници програма добити одговор од кустоскиње. Посебно ће бити интересантна прича о фантастичном проналаску две римске кочије. **А. К.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 214

Naslov: „Delez Srbija" najavljuje tužbu zbog izrečenih prekršajnih kazni

Strana: 11

„Делез Србија" најављује тужбу због изречених прекршајних казни

На основу наше интерне контроле уверени смо да су изречене казне неправичне и неосноване, саопштила је јуче компанија „Делез Србија", поводом финансијских санкција које су јој изречене због непоштовања Уредбе о ограничењу маржи.

Стога ће, како се наводи у саопштењу, поднети захтеве за судско одлучивање поводом изречених прекршајних казни.

„Надамо се правичном исходу поступака пред Прекршајним судом, којим ће се утврдити да смо поступали у складу са уредбом", истичу у овој компанији и додају да послује у складу са прописима Србије.

Подсећају и да је Уредба о ограничењу маржи усвојена у петак, 29. августа, а ступила је на снагу у понедељак 1. септембра.

„За само два дана, током викенда, 'Делез Србија' је применила нову уредбу и ускладила марже и цене за више од 12.000 производа у свих 559 продавница широм Србије. Почев од 9. септембра, тржишна инспекција је спровела контролу у нашим продавницама 83 пута, са проверама које су обухватиле 1.884 производа. Током контроле, инспекцији је достављено више од 25.000 докумената. Тржишна инспекција нам је најчешће остављала најкраћи законом предвиђени рок од 24 сата за достављање документације. Упркос тако кратким роковима, предано смо радили да пословање правовремено ускладимо са уредбом, те да надлежном органу доставимо и помогнемо у тумачењу обимне и сложене документације", истиче „Делез Србија".

Како се наводи у саопштењу, „као највећи послодавац у приватном сектору, значајан порески обвезник и истакнути члан пословне заједнице Србије, 'Делез' се налази под, чини се, несразмерним регулаторним притисцима".

Додају да „сложеност нових захтева, изузетно кратки рокови за њихову примену и очигледно циљање 'Делеза' интензивним инспекцијским надзорима представљају значајан изазов за нашу организацију".

„Делез Србија" је један од највећих инвеститора на српском тржишту и своју дугорочну посвећеност потврђује кроз велика улагања у малопродајну мрежу, дистрибутивне центре и инфраструктуру, каже се у саопштењу „Делеза".

Додаје се: „Желимо да се захвалимо нашим купцима, чије смо поверење стицали током више од 20 година пословања и да им поручимо да ћемо наставити да им пружамо широк асортиман квалитетних производа по приступачним ценама, увек послујући у складу са свим важећим прописима."

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Beograd
Autori: B. Vasiljević
Teme: ostalo
Naslov: Sve više splavova na Adi Huji

Napomena:
Površina: 528

Strana: 12

Све више сплавова на Ади Хуји

Изгледа да свако сидри како хоће па на обали овог полуострва влада комунални хаос. – У одговорима инспекцијских органа града стоји да су покренути управни поступци за уклањање нелегално постављених сплавова

Воде Дунава код Аде Хује постале су изгледа ново „дивље уточиште" за сплавове. Њих је у последњих месец дана све више, а поједини су, како кажу пролазници, почели и да раде.

– У последње време на шеталишту наспрам два ресторана који су на обали влада општи комунални хаос. Појединци постављају сплавове на места која су пре тога на обали означена регистарским бројевима, али има и оних којих их при-

У одговору овог секретаријата удружењу стоји да су они упознати са комуналним проблемима на Ади Хуји, да су покренути управни поступци за уклањање нелегално постављених сплавова, а да ће после окончања поступака и уклањања сплавова почети уређење приобаља.

– Из Градског секретаријата за инспекцијске послове одговорили су да је у току управни поступак, али такав поступак може трајати низ година, а сплавови стижу ли стижу. Уобичајено

– То значи да овде нису само они сплавови који су „побегли" са Саве и Дунава из градског језгра, где важе градске одлуке, већ долазе и из других општина – наглашава риболовац и истиче да је један део сплавова потонуо па да су их извлачили недавно уз помоћ ронилаца, баржи и дизалица.

– Најгоре је што су на отвореном Дунаву јаче струје него на Сави или у рукавцу Дунава код бивше „Југе" где је сада део плутајућих објеката. Не дај боже да не-

Фото лична архива

везују за обалу и тамо где нема регистарског броја. Ради изгледа ко шта хоће и поставља сплавове тамо где хоће. Најгоре је што се заузима део стазе за пешаке металним мостићима који се пружају од обалоутврде до сплава. То спречава пролазнике да се безбедно шетају – прича један од житеља Карабурме и истиче да су суграђани, посебно из Удружења „Еко-Пančевачки рит", звали разне инспекције од Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре до Градског секретаријата за инспекцијски надзор.

објашњење власника тих објеката је да имају некакву „усмену сагласност" да их привежу уз обалу на Ади Хуји. Ко им је дао ту сагласност не знамо, али да се овде гомилају то је евидентно – каже један од чланова удружења и наглашава да су ови габаритни сплавови заклонили шетачима поглед на Дунав, а пецарошима одузели места где су на миру уживали у риболову.

Према речима једног од риболоваца, један од сплавова који је „осванuo" на овој локацији пристигао је из Гроцке.

ки од тих сплавова код Аде Хује потоне док су на њима гости. Питање је ко би их и како могао извући. Ту је троје младих погинуло кад су пре десетак година аутомобилом улетели у реку – напомиње он и пита се да ли ће и колико сплавови сметати баржама које се овде сидре.

Међу сплавовима који су се „преселили" код Аде Хује је и „Фристајлер". Нови објекат „васкрсао" је овде пре око месец, а последњи остаци старог „Фристајлера" који је потонуо 1. јануара 2023. године ваде се ових дана. **Б. Васиљевић**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Beograd
Autori: D.D.K.
Teme: ostalo
Naslov: Besplatni pregledi na Festivalu zdravlja

Napomena:
Površina: 489

Strana: 12

Бесплатни прегледи на Фестивалу здравља

Од 10 до 19 сати последњег дана септембра у Дому Војске Србије посетиоце ће чекати стручњаци из разних области

Традиционални 31. Фестивал здравља биће одржан у уторак, 30. септембра, у Дому Војске Србије (Улица Браће Југовића 19) од 10 до 19 сати. Улаз на фестивал је бесплатан.

У оквиру манифестације посетиоци ће без здравствене књижице и чекања моћи да провере своје здравље, да чују предавања о актуелним темама из области медицине и посаветују се са еминентним здравственим стручњацима.

Посетиоци ће имати прилику даураде низ бесплатних прегледа. Стручњаци Војномедицинске академије радиће ултразвучне прегледе вена, каротида и штитасте жлезде, док ће лекари Специјалне болнице за цереброваскуларне болести „Свети Сава" спроводити проверу ризика од добијања можданог удара и ултразвучни преглед крвних судова врата. Медицинари домова здравља провераваће ниво шећера у крви и крвни притисак.

На фестивалу ће бити могуће урадити и скрининг вида и слуха, ниво минерала и витамина у организму, пулсну оксиметрију (контрола процента кисеоника у крви). Заинтересовани ће моћи да сазнају свој „боди мас индекс" и ниво ухрањености, утврде састав сопственог тела на специјалној ваги и сазнају шта према њиховој конституцији треба да једу и којим физичким активностима да се баве, тестирају се на деменцију, анксиозност и депресију, провере ризик за појаву дијабетеса. Посетиоци ће моћи да испробају и терапеутску масажу руку, а биће им омогућено и да обаве спирометрију, као и скрининг на респираторне и атопијске болести. Грађанима ће на располагању бити и анализа тела уз помоћ електромагнетних таласа, којом се открива да ли постоји неки дисбаланс. Они који имају тегобе са зглобовима моћи ће да обаве ултразвучни преглед колена (од 10 до 14 сати).

Фото Фестивал здравља

Студенти фармације водиће „Апотеку и лабораторију за медведиће"

На бини ће се смењивати програми вежбања, наступи дечјих плесних и спортских клубова, радионице за младе, предавања стручњака… За најмлађе ће бити организован „Дечји кутак", као и „Апотека и лабораторија за медведиће" коју ће водити студенти фармације. Едукативне материјале припремили су излагачи на својим штандовима, као и удружења пацијената.

Кључни догађај биће Међународна конференција о новим болестима зависности, а биће одржана и едукација за наставнике о борби против болести зависности код младих.

– Овај фестивал биће посвећен борби против болести зависности код младих и важности спречавања појаве ових зависности у школама. Истраживање које смо недавно спровели међу родитељима и наставницима показује да су одрасли свесни растућег проблема коришћења дуванских и алтернативних никотинских производа међу малолетницима. Чак 98 одсто испитаника изјавило је да је већ разговарало са децом о штетности ових производа, док половина њих тврди да их не користи у присуству деце. Трећина испитаних чула је за никотинске врећице и снус, али не зна тачно шта су, док 63 одсто сматра да су штетнији од електронских цигарета. Осим тога, 60 одсто испитаника наводи да њихова деца свакодневно проводе више сати играјући видео-игре на компјутеру или мобилном телефону. Свакодневно се може видети на терену да алтернативне никотинске производе користе млађи од 18 година. Да ли су ови производи мање или више штетни од цигарета, то је на научницима да истраже, али ми желимо да радимо на томе да се овај тренд код малолетника заустави. А да бисмо проблем решили, неопходно је да се у процес укључи не само држава, продавци и индустрија, него и читаво друштво, лекари, наставници, родитељи – рекла је др Мирјана Мићовић, председница Организационог одбора Фестивала здравља у Београду.

Наш лист „Политика" имаће на фестивалу трибину са Војномедицинском академијом на којој ће учествовати проф. др Небојша Манојловић, начелник Клинике за гастроентерологију и хепатологију, пуковник др Добривоје Новковић, из Клинике за пулмологију, и мајор др Иван Јовановић из Клинике за анастезиологију и интензивну терапију.

Спонзор манифестације је компанија „Биостил", а више информација о дешавањима на фестивалу може се добити на сајту www.festivalzdravlja.com. **Д. Д. К.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 315

Naslov: Dobitnicima igre „Uzmi račun i pobedi" uručeni ključevi stana i automobila

Strana: 11

Добитницима игре „Узми рачун и победи" уручени кључеви стана и аутомобила

Први потпредседник Владе Србије и министар финансија Синиша Мали уручио је јуче у насељу Земунске капије кључеве стана и електричног и хибридног аутомобила „фијат панда ла прима" добитницима из прве емисије новог кола наградне игре „Узми рачун и победи".

„На овај начин желимо да подигнемо свест свих грађана Србије да је неопходно да приликом сваке куповине узимају фискални рачун како бисмо се на тај начин изборили са сивом економијом", рекао је Мали, преноси Танјуг.

У првом извлачењу новог циклуса наградне игре „Узми рачун и победи" атлетичар Алекса Кијановић извукао је два добитника аутомобила „фијат панда ла прима" Слободана Ђорђевића и Милијану Кондић. „То су два аутомобила са производне траке у Крагујевцу и реч је о аутомобилима који су међу првих 15 произведених у том граду", рекао је Мали.

Добитница дуплекса у насељу Земунске капије је Сања Вујић, која је куповину од 400 динара извршила у Земуну. Слободан Ђорђевић је уплату од 1.100 динара извршио у Старој Пазови, док је Милијана Кондић уплату од 119 динара обавила у Зрењанину.

Министар је позвао грађане да учествују у наградној игри и истакао да у овом тренутку око 450.000 људи има

Фото Танјуг/А. Панковић

Додељена су два аутомобила „фијат панда ла прима" из фабрике у Крагујевцу

инсталирану апликацију путем које шаље фискалне рачуне за учешће у игри. „Имамо више од 200 милиона јединствених кодова у бази. Свако ко купи и региструје фискални рачун, а купи га кредитном картицом уместо готовински, тај рачун му се рачуна дупло. То је начин да подржимо безготовинско плаћање", навео је Мали.

Министар је изразио захвалност добитницима на поверењу које су указали држави. Наградни фонд увећан је са 10 аутомобила, и то са пет хибридних и пет електричних „фијат гранде панда" модела. Уз аутомобиле, наградни фонд обухвата пет станова у Београду, у насељу Земунске капије, укупне вредности 1,2 милиона евра. У питању су трособни дуплекс станови, од којих сваки има по 91 квадрат.

Грађани од 1. маја уносе фискалне рачуне у апликацију „Узми рачун и победи".

Наградну игру организује Влада Републике Србије, уз подршку НАЛЕД-а.

У игри могу да учествују сви фискални рачуни који су издати почев од 1. јануара 2025. године, без обзира на вредност.

С обзиром на то да је реч о новом кругу наградне игре, потребно је да се учесници поново региструју путем апликације „Узми рачун и победи".

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Beogradska hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 679

Naslov: Laboratorije na otvorenom, robot koji govori, misterije podvodnog sveta...

Strana: 14

ШЕСНАЕСТА „НОЋ ИСТРАЖИВАЧА”

Лабораторије на отвореном, робот који говори, мистерије подводног света...

Експерименти, робот и летелице били су само део поставке у Европској кући у Кнез Михаиловој улици, где је свечано отворена 16. „Европска ноћ истраживача”, највећа научна манифестација која је ове године одржана у 16 градова Србије и више од 460 градова широм Старог континента.

Андреас фон Бекерат, амбасадор Европске уније у Србији, истакао је да је радозналост та која нас тера да постављамо питања, тражимо одговоре и проналазимо изуме који нам живот чине здравијим, лакшим и узбудљивијим.

– „Ноћ истраживача” није само прилика да откријемо свет науке, већ и да покажемо да истраживачи нису одвојени од друштва. Они су његови активни учесници, а више од 12.000 њих у нашој земљи својим знањем и иновацијама доприноси бољем и безбрижнијем животу свих нас – рекла је др Марија Гњатовић, државна секретарка у Министарству науке, технолошког развоја и иновација.

Инжењерска решења међу облацима

У централним градским улицама, где се одвијало више програма истовремено, осећала се посебна енергија – ђаци, студенти, родитељи и пролазници заинтересовано су посматрали поставке и уз помоћ научника учествовали у разноврсним експериментима.

Између осталог, велику пажњу у Европској кући привукао је робот „ТИАГо”, који може да опажа, говори и учи. Девојчице су скакутале око њега и покушавале да покрену разговор, а он се вртео укруг и махао „ручицом”. Научници из Института за нуклеарне науке „Винча” приказали су своја постигнућа у третманима тумора мозга, а на штанду испред здања интерактивна радионица за децу и родитеље омогућила им је да учествују у прављењу лимунаде, а онда помоћу научних метода утврде њену киселост.

Испред Факултета за физичку хемију посетиоци су обилазили бројне пунктове, сведочили и активно учествовали у огледима које су приредили научни клубови.

– На овој поставци правимо кућну варијанту алуминијум-ваздушне батерије. Сав потребан материјал за овај експеримент може се наћи у домаћинству свакога од нас. Ми смо користили омоте од дискова као кућиште за батерију, као аноду користили смо алуминијумску фолију, убрус као сепаратор, а као апсорбер за кисеоник користили смо активни угаљ. Спајањем три такве батерије добијемо напон од 1,8 до два волта што је довољно да покрене неке једноставне уређаје, сат или штоперицу – истакао Давид Томић, асистент на Факултету за физичку хемију, и додао да је веома задовољан посећеношћу и интересовањем младих.

А у Научном клубу Центра за промоцију науке гости су могли да сазнају о мистеријама подводног света, роњењу, и открију како наука доприноси безбедњем истраживању морских и речних дубина.

– Интерактиван формат изложбе омогућио је деци да пробају симулацију роњења са ајкулама и роњилачку опрему, као и да чују информације од самих ронилаца и истраживача. Најмлађи су могли да виде и зебрице, живе организме, моделе риба или пробају ви-ар наочаре и доживе праве снимке из дубина – рекао је за наш лист Алекса Васић, саветник Центра за промоцију науке.

Милица Милутиновић

Кестен у „улози” мозга на пункту у Европској кући

Експерименти испред Факултета за физичку хемију

Фотографије Марко Спасојевић

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Srbija
Autori: V. Kukić
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 317

Naslov: Za rekonstrukciju vršačkog vodovoda 287 miliona dinara

Strana: 15

За реконструкцију вршачког водовода 287 милиона динара

Вршац –Уговор о реконструкцији и изградњи водоводне мреже на територији града Вршца, у укупној вредности од 286.607.265,03 динара, потписан је у Вршцу у присуству министра за јавна улагања Дарка Глишића, градоначелнице Драгане Митровић и извођача радова Илије Калабе.

„Очекујем да брзо кренемо да радимо. Током октобра доћи ћу у Вршац да са градоначелницом обиђемо радове и разговарамо са мештанима, да видимо шта још можемо да учинимо за њих и шта је још оно што може да буде предмет нашег деловања како би њихов живот био бољи", навео је министар Глишић.

„Вршац од 2018. године има модерну фабрику за прераду пијаће воде, али нам је водоводна мрежа стара од 30 до 60 година, тако да вода која долази до домаћинстава није тог квалитета каквог ће бити после обнове мреже. Уз нова мерна места и савремене сензоре смањићемо губитке и обезбедити сигурно снабдевање водом", навела је Драгана Митровић.

Постројење за прераду пијаће воде у Павлишу изграђено је 2017. године. Инвеститор је био тадашње ЈКП „Други октобар". Укупна инвестиција била је вредна шест милиона евра, од којих је 60 одсто финансирано кредитом Немачке банке за развој (KFW), док је преосталих 40 процената уложила Влада Републике Немачке. Захваљујући том постројењу, из сирове подземне воде одстрањују се повишене вредности амонијака и мангана. Тако пречишћеном водом снабдевају се град Вршац и околна села. Али мрежа дотрајалих азбестно-цементних цевовода је стара више од пола века (а они чине више од половине водоводне мреже) и не само да узрокује честе хаварије и прекиде у снабдевању већ испушта у воду и непожељне састојке (соли магнезијума, калцијума и тешке метале).

Фото општина Вршац

Овим пројектом планира се изградња укупно 18,5 километара новог цевовода и уградња 2.830 прикључака за домаћинства, као и постављање 18 мерних места у систему водоснабдевања за Вршац, Мало Средиште, Марковац и Шушару, изградњу новог магистралног цевовода од фабрике воде у Павлишу до улаза у град, као и замену магистралних и дистрибутивних мрежа у више вршачких улица.

В. Кукић

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Beogradska hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 466

Naslov: Funkcionalne probe sistema daljinskog grejanja

Strana: 14

ОД ПРВОГ ОКТОБРА

Функционалне пробе система даљинског грејања

Провера рада система у хладно-динамичком режиму, а не у режиму загревања стамбеног и пословног простора, што значи да не подразумевају почетак испоруке топлотне енергије

Функционалне пробе система даљинског грејања подразумевају проверу рада топлотних извора – 15 топлана и 16 котларница – топловодне мреже, топлотних предајних станица, према потреби и појединих грејних инсталација у објектима, а почињу 1. и трајаће до 9. октобра. Циљ је да производна и дистрибутивна постројења буду што боље припремљена за предстојећу грејну сезону која, према Одлуци о снабдевању топлотном енергијом у граду, званично почиње 15. октобра.

Ове пробе нису такозване топле пробе и не подразумевају почетак испоруке топлотне енергије, стоји у саопштењу ЈКП „Београдске електране" које апелује на потрошаче да не упућују пријаве квара Сервисном центру града на телефон број 11-0-11 уколико им радијатори нису топли. Под функционалним пробама подразумева се провера рада система у хладно-динамичком режиму, а не у режиму загревања стамбеног и пословног простора.

Корисници система даљинског грејања требало би да обрате пажњу на исправност својих унутрашњих грејних инсталација и само уколико примете цурење воде из инсталација квар одмах пријаве Сервисном центру града.

Пробе топлотних извора, дистрибутивне мреже, подстаница и појединих грејних инсталација обављаће се према следећој динамици:

1. октобар – топлане: „Вождовац" и „Баново брдо", **котларнице:** „ГАК Народни фронт", „Лука Београд" и „Шехер", Андре Николића 3.

2. октобар – топлане: „Дунав" и „Миријево", **котларнице:** „КБЦ Звездара", Прешевска 31 и Димирија Туцовића 161.

Фото ЈКП „Београдске електране"

3. октобар – топлане: „Нови Београд", „Земун" и „Младеновац", **котларнице:** „Јанка Веселиновића" и „Управа прихода".

6. октобар – топлане: „Церак" и „Батајница", **котларнице:** КБЦ „Бежанијска коса", „Ресник" и „Железник".

7. октобар – топлане: „Коњарник" и „Медаковић", **котларнице:** „Вртларска", „Македонска (Јакшићева)" и „Институт мајка и дете".

8. октобар – топлане: „Борча" и „Вишњичка бања", **котларнице:** „Браће Марић 3–7", „Сремчица" и „Барајево".

9. октобар – топлане: „Миљаковац" и Обновљив извор енергије „Овча".

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Beogradska hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Rok svirka u „Beograd bašti”

Napomena:
Površina: 107

Strana: 14

Рок свирка у „Београд башти”

У парку „Београд башта”, у старом биоскопу на отвореном који је претворен у зелену оазу, у Брегалничкој улици број 5 на Звездари, вечерас од 18.30 до 22 сата биће приређена рокенрол свирка. У питању је комшијска иницијатива локалног бенда „Lipov Loud” настала с циљем одржавања овог парка веома значајног за станаре МЗ „Липов лад”. Концерт је хуманитарног карактера, биће прикупљани новчани прилози за лечење дечака из комшилука. Свираће познати београдски и локални бендови „Велики презир”, „Sharks, Snakes and Planes”, „Петра” и „Lipov Loud”.

„Велики презир” оформио је Владимир Коларић 1995. године у Врбасу. У сам врх алт-поп-рок сцене упливали су одмах након објављивања првог издања једноставно названог „Велики презир”, након чега је уследила серија концерата.

„Sharks, Snakes and Planes” је бенд који је настао када су се ајкула, змија и авион сударили усред индустријске зоне Београда и рекли: „Ајмо да свирамо!” Од тада, ови момци комбинују звуке гранџа, алтернативног рока и звук ручне кочнице комбија из 1987.

„Петра” је блуз-рок бенд из Београда, основан 2023. године.

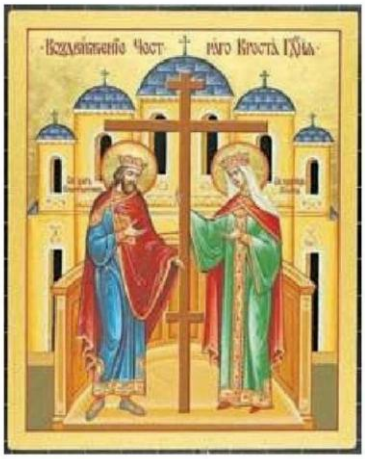
Бенд „Lipov Loud” основан је 2018. године спонтано, као резултат дружења и неколико свирачких сесија одржаних у музичком студију. **Ј. С. Т.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Beogradska hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Krstovdan - zavetna slava Zemuna

Napomena:
Površina: 115

Strana: 14

Крстовдан – заветна слава Земуна

Градска општина Земун данас обележава заветну славу Воздвижење часног крста – Крстовдан. Светковање почиње литургијом у 9 часова, у Цркви Светог оца Николаја Мирликијског у Његошевој улици број 43. Око 10.30 часова литија ће проћи земунским улицама Његошевом, Главном, Господском до Магистратског трга. Око 11.30 часова испред општинског здања биће свечани обред резања славског колача.

Крстовдан је, иначе, велики празник који Српска православна црква и верници прослављају два пута годишње – 18. јануара и 27. септембра, у знак сећања на проналажење крста на коме је разапет Исус Христ. Јесењи Крстовдан прате разни обичаји и веровања, а правило налаже да би свака одрасла особа овај дан требало да проведе у молитви и посту који подразумева да се цео дан једе само грожђе и хлеб. Обичај је да се освешта босиљак, света биљка за коју се верује да односи негативну енергију. Према старим веровањима, ако је на дан Крстовдана облачно, зима ће бити снеговита, а ако је ведро – биће сувомразице

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Srbija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 211

Naslov: Pokrajinska vlada finansira elaborat o podobnosti objekta Jovine gimnazije

Strana: 15

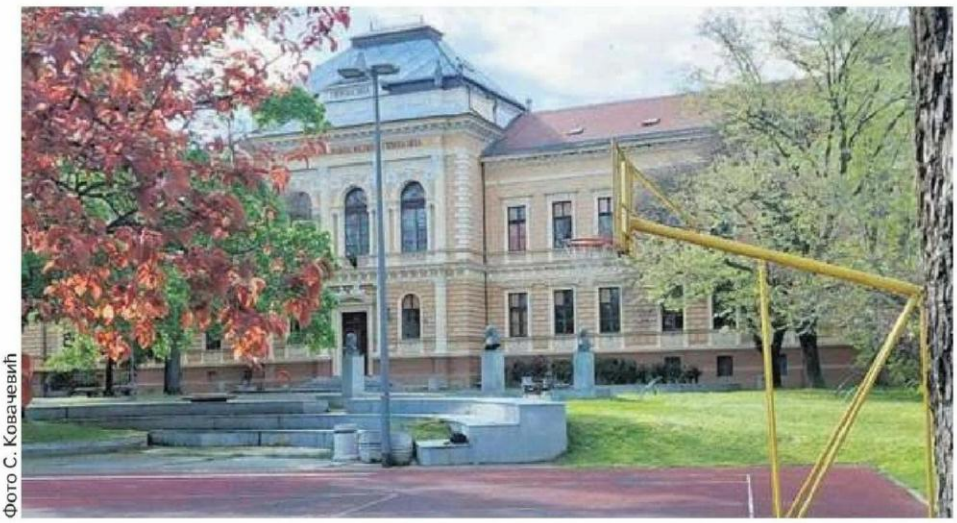

Фото С. Ковачевић

Покрајинска влада финансира елаборат о подобности објекта Јовине гимназије

Нови Сад – Покрајинска влада донела је решење о издвајању средстава из текуће буџетске резерве за израду елабората – извештаја о подобности објекта за употребу Гимназије „Јован Јовановић Змај" у Новом Саду, саопштио је прес-биро.

У саопштењу након седнице којом је председавала председница Покрајинске владе Маја Гојковић наводи се да је гимназија поднела хитан захтев за финансирање израде документа којим ће се утврдити стабилност и носивост конструкције, као и спровођење мера заштите од пожара након реконструкције дела кровне куполе.

Настава се тренутно, по решењу од 29. августа, одвија у три школе у Новом Саду, што, како се наводи, знатно отежава њену организацију и реализацију.

„Имајући у виду да је гимназија установа од националног значаја, као и специфичност образовних програма који се у њој изводе, Покрајинска влада финансира израду елабората како би се испунили услови за безбедан повратак у матичну зграду. Школа је прибавила понуду за израду елабората – извештаја о подобности објекта за употребу у износу од 912.000 динара", наводи се у саопштењу.

С. К.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Srbija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 136

Naslov: Subotička „Toplana" traži korekciju cene

Strana: 15

Суботичка „Топлана" тражи корекцију цене

Суботица – Комунално предузеће „Суботичка топлана" поднело је захтев Градском већу да од новембра одобри повећање цене грејања и то за домаћинства у просеку од 9,8 одсто, док за пословне потрошаче у висини од 10 одсто.

Топлана тражи повећање цена због како наводе угрожене ликвидности предузећа због повећања цене струје и гаса.

У образлагању нове више цене наводи се да би варијабилни део, који зависи од потрошње обрачунате по киловат-сату сада уместо 7,32 коштао 8,04 динара, и то јесте повећање од 9,8 одсто. Фиксни део, који се рачуна по квадратном метру грејне површине, такође би био увећан и то са 42,82 на 45,24 динара, што је за 5,65 одсто.

За пословне потрошаче цена би са 9,15 динара по киловат-сату сада била 10,5 динара, а фиксни део, који се обрачунава по инсталисаној снази, уместо 369,74 порастао би на 383,95 динара по киловату. У образложењу свог захтева „Суботичка топлана" наводи да је то последица раста трошкова енергената, пре свега природног гаса и електричне енергије, који стално поскупљују у последње две године. Раст варијабилних трошкова предузећа већи је за преко седам одсто у односу на претходну пословну годину, а цена гаса је виша за 4,12 одсто, док су трошкови електричне енергије повећани за више од 10 одсто.

„Суботичка топлана" наводи да је корекција цена урађена 2022. године, али и да су уз неколико фазних поскупљења и увођења нових тарифа резултати пословања предузећа остали лоши, и тврде да и са последњим повећањима, цене су и даље испод реалних тржишних. Такође, у предузећу сматрају да је неизбежно ново повећање, јер желе да обезбеде стабилно снабдевање.

А. И.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: Nenad Kecmanović
Teme: ostalo
Naslov: Zašto Bošnjaci mrze Ivu Andrića

Napomena:
Površina: 997

Strana: 16

Zašto Bošnjaci mrze Ivu Andrića

*Nenad Kecmanović**

Ako ste gledali izvrsnu autorsku igranu TV seriju Tike Stanića (scenario, režija, glavna uloga) o Ivi Andriću, morali ste zapaziti upadljivo velико prisustvo, današnjoj mladeži malo poznatog lika, Rodoljuba Čolakovića. Drug Roko je bio moćna figura stare komunističke garde, istovremeno lični i porodični intimni prijatelj, inače samozatajnog pisca, te nadasve veliki poklonik njegovog dela. Znalo se da bi Titu bilo draže da je Nobela dobio njegov, takođe kandidovani, saborac i prijatelj Miroslav Krležа nego monarhistički diplomata sa više političkih neprilika u biografiji, pa je postojala opasnost da ce režim distancira od Andrića, što se dešavalo nekim sovjetskim nobelovcima. Najzad, i sam tvorac pokreta nesvrstanih bivao je kandidat za Nobela za mir, pa je bilo i ličnе sujete. Ali tu je bio Čolaković da aranžira predsednikovu čestitku i poziv na privatnu večeru. Iako je on, Srbin iz Beograda, polovinu nagrade poslao za razvoj biblioteka u BiH, na Andrića su Bošnjaci popreko gledali.

Da muslimani/Muslimani/ Bošnjaci negуju kontinuiran animozitet prema Srbima danas se manifestuje nepresstanim napadima na Srpsku, Srbiju, Srbe, Beograd. „Bosna ће biti mirna tek kada Srbija bude dovoljno slaba" (Alija); „Bosni je uvek sve zlo dolazilo iz Beograda", „Srbi su loši ljudi" (sin mu Bakir), a nisu tajna ni praузroci. Kompleks konverzije na islam izazvao je psihološki prirodnu reakciju da potiskuju, negiraju i zaboravljaju svoje pravoslavne i protonacionalne srpske korene. Preveravanje u srpskoj narodnoj poeziji kolektivno je zapamćeno kao izdaja, jer islamizacija nije vršena silom, nego socijalnim privilegijama. Prodali veru za večeru bilo je neugodno podsećanje i, opet prirodno, podgrevalo antagonizam.

Kalajeva konstrukcija o njihovim bogumilskim korenima, o dobrim Bošnjanima, Crkvi bosanskoj, pismu bosančici, koju su njihovi istoričari prihvatili kao spasonosno rešenje, pada pred nizom istorijskih i savremenih činjenica. Pre svega, bogumilstvo se, sem nekolико stećaka, gubi trag dva veka pre osmanske okupacije Bosne i početka islamizacije zatečenih hrišćana. Bogumilstvo je bilo jerес unutar pravoslavne crkve i stigло je у Bosnu iz Srbije. Većina Muslimana za vreme austrougarske okupacije nije prihvatila tu svoju izmišljenu etnogenezu. Mnoge muslimanske porodice na tavanu su sačuvale ikone kao uspomenu na svoje poreklo. Najveći umetnici poreklom muslimani iz BiH – Meša Selimović, testamentom u SANU, i Emir Kusturica čak i povratkom na veru pradedova, opredelili su se kao Srbi, odnosno pravoslavci. Mešin odlazak iz Sarajeva u Beograd propraćen je kontroverznim reakcijama: jedni su га optuživali za otpadništvo, a drugi bili kivni na komunističku vlast, što га je isprovocirala. No danas га svojataju i štampaju, али ne spominju njegovu rečenicu iz „Sećanja": „Uvek sam se osećao Srbin, али nisam se pitao zašto, od '41 znam i zašto." Prečutkuju testament u SANU, a ističu njegovo pravo ime Mehmed. Odlazak Emira, koji je već kao mlad stekao svetsku slavu i danas izaziva ogorčenje: „Malo što neće da bude naš nego još i Srbin i pravoslavac." Svojim primerom podsećа ih na ono što su bili, a više neće da budu i svaki njegov uspeh dočekuju na nož. Posebno ih luti Emirovo divljenje Andriću – Andrić grad, Andrićev institut i više od svega skulptura ispred instituta: susret dva brata – patrijarha Makarija i vezira Mehmed-paše.

Malo je reći izneнađujuće, jer Andrić je po rođenju bio Hrvat, no zavičaju Bosanac, po opredeljenju Srbin, svojim delom ovenčanim Nobelom otkrio je svetu lokalni mikrosvet bosanskih muslimana pod osmanskom okupacijom. Turci га doživljavaju gotovo kao domaćег pisca i nepresstano doštampavaju, али Izetbegović je Kusturici za nobelovca ca mržnjom procedio „Fratarsko kopile!" Zašto?! Nije li Andrić oteloveljenje jedinstvene multi-kulti Bosne, nisu li Makarije i Mehmed inkarnacija „istine i pomirenja"? Sve ono sa šta se bošnjačka politika danas kobajagi zalaže. Da nije „bajagi" mogli bi Andrićigrad da posete kao „Kuću cveća", Meku i Medinu. Poradi „mira i stabilnosti". Али, „Aman jarab, tobe stakula" kud će tamo kod ona dva šejtana Ive i Nemanje.

Prvi veliki javni ispad Muslimana protiv Andrića bio je tekst „O bosanskom duhu u bih književnosti" Muhameda Tuње Filipoviћa u sarajevskom časopisu „Život", u kojem je napisao da su dela jugoslovenskog nobelovca „napravila veću štetu Bosni nego sve okupatorske vojske zajedno". Pošto je ovaj šokantan tekst prečutan od inače budnih političkih forума, očito je bio samo probni balon za zaokret u nacionalnoj politici šezdesetih u BiH. Probušio га je mladi Novica Petković, asistent na istom FF, oštrom polemičkom reakcijom. Izazvao je buru u Sarajevu, a bura je zapljusnula i Beograd i Zagreb, pa je Muhamed isključen iz SK i zbog toga postao gazija muslimanske čar-

Foto-dokumentacija „Politike"

Ivo Andrić u svom stanu u Beogradu

šije. Pijačnim danom сељаци из околине Sarajeva dolazili su na Markale i u oblížnjoj knjižari „Svjetlost" tražili „knjigu Muhamedovu". Ubrzo je, pod pritiskom bašćaršijske javnosti, rehabilitovan, a „velikosrbin" Novica morao je da se skloni u Beograd.

Do tada su se protiv Andrića mogla samo tu i tamo čuti govorkanja da у njegovom doktoratu, odbranjenom u Gracu, piše nešto protiv Muslimana, али je on zabranio da se objavljuje. Sve ostalo je bilo isključivo slava i hvala, i čak su više puta otvarane duge žučne književno-političke polemike kojoj nacionalnoj književnosti pripada i BiH se za nobelovca otimala sa Srbijom i Hrvatskom. I dok je nova nacionalna politika na tapet stavila ništa manje nego Njegoša i „Gorski vijenac", pa su srednjoškolski profesori književnosti dobili instrukciju da preskaču dio o istrazi poturica, dotle je Andrićevo delo obrađivano čitav semestar, te nadugo i naširoko njegovi mostovi kao simbol povezivanja vera, naroda, ljudi.

Istoričar dr Draženko Đurović, sa FF u Srpskom Sarajevu, nedavno je objavio dragocenu studiju o tome kako muslimanska antiandrićevština u BiH ima dužu i kompliciranију istoriju. Ne samo kompromitovani muslimanski intelektualci iz baštevanskog „hrvatskog cveća" i Hanđar divizije (Nametak, Hadžijahić, Hamid Dizdar) nego čak i gajretovci, prosrpski i jugoslovenski orijentisani Muslimani, poput Š. Kurtovića, Х. Kurta, С. Orahovca, Х. Čemerlića, prebacuju Andriću što su muslimanski likovi u njegovim romanima „sve sami nasilnici, sadisti, psihopate, koji neposlušne Srbe nabijaju na kolac i decu im odvode u janjičare, čime vređa i ponižava muslimanski narod. Zaobilazeći u Bosni uvek klizavi nacionalni teren, udarају na Andrićeve međuratne „grehe": ambasador u Hitlerovoj Nemačkoj, potpisao Trojni pakt, Treći rajh mu ponudio azil u Švajcarskoj, neuznemiravan od fašističke vlasti napisao tri romana у okupiranom u Beogradu. Formalno, adresa su komunističke vlasti koje га štite i veličaju, iako je politički neprilikan, али „nerku kara, snahi prigovara". „Prvi tekstovi takve vrste pojavljuju се već '45" otkriva dr Đurović, а mi bismo dodali da se oni mogu staviti u kontekst zaključaka ZAVNOBiH-a iz '43. BiH je definisana kao „i srpska i hrvatska i muslimanska", a potom se treći nacionalni identitet u kasnijim popisima stanovništva gubi i transformiše у „nacionalno neopredeljeni". Ko bi za to mogao biti krivi? – Srbi су stvorili dve Jуge, na osnovu narodnooslobodilačkih zaslugа у oba ustanka protiv Turaka, te protiv cara Franje и Adolfa Hitlera, brojem i uticajem dominirali у kompartiji, vojsci, policiji. Ipak, o muslimanskom identitetu odlučivali su Hrvat и Slovenac, Tito и Kardelj, а ne Srbin Ranković.

Frustracije zbog konvertitstva, kolaboracije sa svim okupatorima, za koje objektivno nisu pretrpeli nikakve kolektivne sankcije, sručile su se, stičajem okolnosti, na Andrića. Nobelova nagrada га je učinila nedodirljivim, али pravo je čudo kako се pre toga nije našao na udaru vlasti у BiH, iako su vođeni muslimani у internim diskusijama nastojali da га stave na dnevni red forума. Kao što naговeštava i dr Đurović, bio je to, po svemu sudeći, opet Rodoljub Čolaković. Andrićev anđeo čuvar, primio je Tita у politbiro KPJ и ilegali u Parizu i doprineo njegovom izboru na čelo KPJ, te time stekao trajnu naklonost „genseka neograničenog manadata". Važilo je da zna više od svih ostalih drugova и poseđovao autoritet veći od viših u hijerarhiji. У međuvremenu, Rusmir Mahmutћehajić и Muhsin Rizvić razradili su optužbe Muhameda Tuње protiv Andrića у dve obeće knjige. A jedan „ekspert" za tumačenje umetničke slobode, са srpske strane, upozorio me da у romanu jednog Bošnjaka, svi ljudski likovi nose muslimanska imena, а krave – Milka i Zorka, umesto, recimo, Šefika i Munira. ¶

**Profesor emeritus*

Prvi veliki javni ispad Muslimana protiv Andrića bio je tekst 'O bosanskom duhu у književnosti' Muhameda Tuње Filipoviћa у sarajevskom časopisu 'Život', у kojem je napisao da su dela jugoslovenskog nobelovca 'napravila veću štetu Bosni nego sve okupatorske vojske zajedno'

Prilozi objavljeni u rubrici „Pogledi" odražavaju stavove autora, ne uvek i uređivačku politiku lista

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Srbija
Autori: Branko Pejović
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 468

Naslov: Dva mitraljeza oteo od neprijatelja u napadu na Crnu čuku.

Strana: 15

ПРИЧЕ ИЗ ВЕЛИКОГ РАТА

Два митраљеза отео од непријатеља у нападу на Црну чуку.

„Са Кајмакчалана и Сиве стене 4. пешадијски пук наступа преко Петелина и Белих вода ка Црној реци. Тог 23. октобра 1916. командант пука пуковник Војислав Павловић наређује да 2. батаљон пређе реку, на којој су Бугари порушили мостове, и крене у напад на Црну чуку. Прикупљају се и остали батаљони Ужичана, подилазе каменим литицама одакле их Бугари засипају бомбама, одбијајући нападе. У борбу су уведени 8. и 9. пук, артиљерија читаве Дринске дивизије разара непријатељска утврђења. Неки Бугари се предају, али Црна чука и даље пркоси. Много је жртава са обе стране.

Појединi наши команданти траже смену чета које су остале са по тридесетак војника. Стиже одговор: 'Наводи су истинити и оправдани, кроз дан-два доћи ће смена. Али положај морамо да одржимо макар сви до једнога изгинули.'

Командант Треће армије издаје наређење за напад. Позива ратнике да се храбро боре и поручује да од њих самих зависи где ће зимовати – или овде у овом кршу или у нашој јужној Србији.

Српска војска на Солунском фронту

Фото „Википедија"

Целе ноћи непријатељски војници бацају бомбе насумце, плаше се препада наших јединица. Рано изјутра 11. новембра 2. батаљон креће у напад и после кратког окршаја са блиског одстојања Бугари бесомучно беже или се предају. Црна чука је пала у 9.30 часова." Поменути догађај из Великог рата описао је најпознатији златиборски хроничар Милисав Р. Ђенић у књизи „Биографски лексикон Златибора" (са 484 животописа). Овај неуморни аутор 20 књига, који је трагајући деценијама сабрао имена свих бораца балканских ратова и Великог рата из свог краја, недавно је поводом Дана српског јединства, слободе и националне заставе одликован Карађорђевом звездом другог степена „за нарочите заслуге и постигнуте резултате у јавним и културним делатностима".

Разлог за Ђенићево писање о овим борбама код Црне чуке лежи у осветљавању учешћа једног земљорадника са Златибора, носиоца сребрног Ордена Карађорђеве звезде с мачевима. То је Војислав Лазовић (1899–1968) из Голова, син земљорадника Млађена и Павлије. Са својом јединицом, 4. пешадијским пуком, он је прешао сва ратишта балканских и Великог рата. „У Лазовићевом војном досијеу пише: 'У 3. чети 2. батаљона 4. пешадијског пука за одликовање предложен за храброст и пожртвовано држање у свим борбама пука. А нарочито на Црној чуки где је командовао водом пошто му је водник погинуо. Том приликом заузео је тај положај и отео два непријатељска митраљеза.' На овим положајима земљорадник из Голова је рањен у главу и стомак, када му се метак зауставио код кичме и ту остао.

„После повратка из рата Војислав се вратио очевом имању и земљорадњи. У браку са супругом Зорком добио је синове Миленка, Раденка и Рајка и кћери Станику, Станојлу, Ленку, Злату и Миленку. Умро је 1968. у Голову, где једна улица носи његово име", пише Милисав Р. Ђенић о овом храбром ратнику овенчаном сребрним Орденом Карађорђеве звезде са мачевима.

Бранко Пејовић

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Srbija
Autori: S. Ćirić
Teme: ostalo
Naslov: Sledi sanacija mioničke deponije

Napomena:
Površina: 274

Strana: 15

Фото општина Мионица

Следи санација миоричке депоније

Мионица – У овој општини ће бити рекултивисана депонија стара преко три деценије. Министарство је за овај пројекат определило 67,8 милиона, а локална самоуправа скоро 17 милиона динара. Према информацијама из општине Мионица, санација ће обухватити уређење терена, стабилизацију косина, одвођење атмосферских вода, формирање зеленог слоја, сетву трава, озелењавање простора ниским растињем и садњу декоративног биља, све са циљем да се простор претвори у зелену површину.

– Ово је један од најзаначајнијих пројеката заштите животне средине у нашој општини. Рекултивацијом депоније решавамо дугогодишњи еколошки проблем. Наш циљ је да простор који је годинама био запостављен претворимо у зелену површину – изјавио је поводом предстојећег великог посла Бобан Јанковић, председник општине Мионица. Он је изразио захвалност држави на подршци и посвећености и поручио да локална власт наставља да гради Мионицу као место у којем се живи боље и здравије.

Средства Министарства заштите животне средине за рекултивацију миоричке депоније обезбеђена су јавним конкурсом за доделу средстава за суфинансирање реализације пројеката уклањања и санације несанитарних депонија у 2025. години. **С. Ћирић**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Srbija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 109

Naslov: Za Nišlije skuplje grejanje, parkiranje...

Strana: 15

За Нишлије скупље грејање, паркирање...

Ниш – Надлежни су одобрили поскупљење даљинског грејања – фиксни део рачуна Нишлије ће плаћати више пет динара за сваки квадрат грејне површине, односно 42,74 динара, а за део у рачуну по инсталираној снази – уместо 212,23, убудуће ће плаћати 240,60 динара за сваки утрошен киловат. За варијабилни део прихваћен је предлог за нижу цену – уместо досадашњих 7,84, плаћаће се 7,12 динара по киловат сату.

Поскупело је и паркирање и уместо 40 за другу и 60 динара за прву паркинг-зону, мораће да се плати по 55, односно 70 динара за сваки први започет сат паркирања. У екстразони уместо 90, плаћаће се 100 динара по сату. Највише је поскупело паркирање након истека првог плаћеног сата – у првој зони за сваки наредни сат паркирање ће коштати уместо досадашњих 180 чак 210 динара. На захтев ЈКП „Горица" закуп ће коштати сто динара више годишње, а услуге одржавање веће су за 250 динара по гробном месту.

Већа је и месечна надокнада за текуће одржавање заједничких и посебних делова стамбених зграда са инсталацијама и хидрофорским постројењима Нишлије плаћати по 13,7 динара за квадратни метар, а просторе са лифтовским постројењима и за смештај сателитских и антена мобилне телефоније по 27,4 динара за квадратни метар.

Месечни захтев за квадратни метар канцеларијског и сличног пословног простора „Нишстан" ће наплаћивати по 51,29 динара. Све нове цене комуналних фирми у Нишу примењиваће се од 1. октобра. **Т. Т.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: M. Vulićević
Teme: ostalo
Naslov: Novi roman Ijana Makjuana

Napomena:
Površina: 678

Strana: 17

Нови роман Ијана Макјуана

Књига је оцењена као коментар либералног покрета у постбрегзитовском свету, у којем нас писац приморава да размотримо моралне последице глобалне катастрофе

Нови и осамнаести по реду роман Ијана Макјуана „Оно што можемо знати" (у слободном преводу) , управо је објављен у Великој Британији. Смештен је у будућност, у наредни век, у Уједињено Краљевство делимично потопљено због повишеног нивоа мора. У средишту приче је Том Меткалф, предавач на Универзитету Саут Даунс, који проучава период од 1990. до 2030. године, и који се заинтересовао за вечеру на којој је песник Френсис Бланди наглас читао песму посвећену својој супрузи „Круна за Вивијен", 2014. године. Песник је супрузи дао примерак песме, који је затим изгубљен, а временом, њена вредност само је расла. Меткалф са супругом Роуз креће у потрагу за тим стиховима.

Ијан Макјуан своју нову књигу описао је као дело научне фантастике, али без научног. Неки критичари роман сматрају дистопијом, „филозофијом испуњен подвиг снаге", док је критичар „Гардијана" Кевин Пауер књигу оценио као коментар либералног покрета у постбрегзитовском свету, приметивши да Макјуан заступа становиште „либералног критичара либерализма", приморавајући нас тако да размотримо моралне последице глобалне катастрофе.

Двајт Гарнер, пишући за „Њујорк тајмс", одушевљено је назвао овај роман најбољим делом које је Макјуан написао после много времена, а оценио га је и као забаву високог ранга. Гарнер је похвалио многе теме које Макјуан овде истражује, а међу њима су значења историје и наслеђа. Гарнер наводи и то да у овом делу мајстора позне каријере има мелодраме; убиства, отмице, детета које умире запостављено, вишеструких освета, закопаног блага и спаљених рукописа. „Писци третирају туђе рукописе и репутацију онако како је генерал Шерман поступао у Џорџији", пише Гарнер.

Он такође наглашава и то да је у Макјууановом делу завршено са цивилизацијом какву ми познајемо. Двоје професора 2120. године ризикује живот пред убилачким бандама, путујући оним што је остало од Енглеске, у потрази за давно изгубљеном песмом „Круна за Вивијен". Они су једини преостали историчари, а оно што је посреди јесте природа историје оличена у писмима, дневницима, и-мејловима. То је велика тема овог романа, отпаци цивилизације који остају иза сваког од нас, наши дигитални трагови, песме, мимови, разна правила, порнографија, романи, дипломатска преписка, и-мејлови, листе за набавку, телевизијске емисије, филмови, успутне мисли, постови на друштвеним мрежама... Ту су и талентоване супруге неких писаца и њихов јасни отпор према несрећи, афере и празне боце вина, начин на који најбољи песници читају наглас своје песме, како каже Гарнер.

Фото EPA/Toni Albir

Ијан Макјуан

Превише је то ствари за будуће историчаре, попут Макјууановог јунака Томаса, који оживљавају у себи поменуту вечеру, где је изговорена чувена песма. Нама, читаоцима, остављено је да упамтимо:

„Волео бих да могу да вриснем кроз распукнуту таваницу времена и да поучим људе који су живели пре стотину година: 'Ако желите да ваше тајне буду сачуване, шапућите их на ухо најдражим, највернијим, пријатељима. Не верујте тастатури и екрану. Ако то учините и поверујете им, ми ћемо све знати'".

То је носталгија у односу на садашњи тренутак који ми живимо, похвала свему што сада имамо, а да тога нисмо ни свесни и не ценимо га, док јунаци Томас и Роуз набрајају све оне ствари које, један век у будућности, никада нису и неће видети: музичке оркестре, уличне забаве, хиљаде музичких фестивала, људе који раде у баштама или кувају, оне који упражњавају екстремне спортове, гej карневале, почетне ризике са вештачком интелигенцијом, смисао за хумор, безбедне авионе, стотине хиљада фудбалских мечева... Све то да би у будућности живели на протеинским плочицама...

Неки читаоци сетиће се раних Макјуанових романа, како је напоменуо критичар „Њујорк тајмса" Двајт Гарнер, због којих је прозван мрачним писцем, али овде је најпре реч о његовом тананом осећају за историјско, о осећају за време у којем се он комотно креће напред–назад, као што је то чинио у „Искупљењу".

Макјуан у овом роману, смештеном у 22. век, описује и климатску катастрофу, популистичке лидере, превласт вештачке интелигенције, ратове због енергената, цунамије, масовне смрти. Америка је постала потопљена пуста земља, а оно што је остало од културе, библиотека и музеја пресељено је на узвишење. Дигитално знање чува се у Нигерији, а док свет гори, романи и поезија сведени су на успутни случај.

„Усред катастрофа", пише Макјуан, „светска књижевност створила је најлепше ламенте, узвишену носталгију, речити гнев, и обећали смо себи да ћемо та ремек-дела проучавати заједно." **М. Вулићевић**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: B.L.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 138

Naslov: Počinje festival „Isidora Žebeljan" u Kragujevcu

Strana: 17

Почиње фестивал „Исидора Жебељан" у Крагујевцу

Бијенални, трећи Међународни фестивал „Исидора Жебељан" биће одржан од данас до 29. септембра, у свечаној сали Прве гимназије и Легату Николе Коке Јанковића у Крагујевцу, уз богат музички програм, вече разговора и презентацију текстова о Исидори Жебељан (1967–2020), композиторки и академику.

Свечано отварање вечерас од 20 часова обележиће концерт камерне музике Исидоре Жебељан, уз учешће Данијела Роланда, виолинисте и „Аретуза квартета" из Холандије, потом Флор ле Култр, виолинисткиње, Дане Земцов, виолисткиње, Маје Богдановић, челисткиње и Наталије Младеновић, пијанисткиње у свечаној сали Прве крагујевачке гимназије. Специјални гост је Небојша Дугалић, а биће представљен и компакт-диск „Three Curious Loves" („Challenge Classics", Холандија, 2025).

Фото Кристина Мильковић

Исидора Жебељан

Дан касније у оквиру „Музичких разговора о Исидори" у Легату Николе Коке Јанковића у 13 часова учествоваће Вида Огњеновић, редитељка, Сергеј Трифуновић, глумац, др Ивана Миладиновић Прица, музиколог, др Немања Совтић, музиколог, др Рокус де Хрот, композитор и музиколог. А текстове о Исидори презентоваће њени студенти. У истом простору од 20 часова биће одржан реситал Алберта Мезирке, гитаристе из Италије.

За крај, 29. септембра, од 20 часова у свечаној сали Прве крагујевачке гимназије биће проглашени победници трећег Међународног такмичења композитора „Исидора Жебељан" и одржан концерт камерне музике.

Б. Л.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: Milica Cukić
Teme: ostalo
Naslov: Škola u muzeju

Napomena:
Površina: 462

Strana: 17

60. ДЕЧЈИ ОКТОБАРСКИ САЛОН

Школа у музеју

Учесници ће сами истражити и у својим радовима обрадити низ најразличитијих годишњица, као што су почетак Другог српског устанка 1815. године, крај Другог светског рата 1945. године, укидање ропства 1865...

Слоган под којим ће од 3. октобра бити одржан 60. Дечји октобарски салон Музеја примењене уметности је „Славимо јубилеј".

На овогодишњи конкурс пријавило се 112 установа – предшколске установе, основне школе, атељеи и ликовне радионице, са 1.400 радова, од којих је за изложбу одабрано 570 радова. Жеља да овогодишњи салон буде посвећен обележавању 60 година од оснивања ове најстарије, али и најзанимљивије музејске манифестације, дала је тему и надахнуће учесницима да сами истраже и у својим радовима обраде низ најразличитијих јубилеја.

Андријана Варагић, „Мерилин Монро"

Представљене историјске годишњице су, рецимо, почетак Другог српског устанка 1815. године, крај Другог светског рата 1945. године, укидање ропства 1865. године, 40 година од проналаска олупине чувеног брода „Титаник", 55. годишњица Дана планете Земље. Међу годишњицама које су инспирисале младе уметнике било је и догађаја из популарне културе, као што је рођендан глумца Леонарда Дикаприја, двадесетогодишњица првог наступа Леди Гаге или сећање на чувени цртаћ „Пинк Пантер", који је вршњак овог салона . Учесници су у својим истраживањима налазили и праве уметничке теме, као што је стогодишњица настанка Пикасове „Три играчице" 1925. године. Ширину обухваћених тема илуструје и рад заснован на прослави јубилеја „Њујоркера" – једног од културолошки најзначајнијих светских часописа.

Било је, наравно, и личних јубилеја, рођендана или догађаја попут „Рођендана мог морског прасета" и набавке намирница на пијаци за прославу. Торте су биле веома чест мотив и у дводимензионалним и у тродимензионалним радовима, изведене у најразличитијим техникама, од колажа, преко темпере до керамике. Ту је и занимљиво обележавање 30 година од оснивања ронилачког клуба „Ронити се мора".

А како је све почело.

Идеја о изложби дечјих радова из области примењене уметности покренута је на Стручном већу Музеја примењене уметности у јануару 1964. године. По првобитној замисли, изложба је требало да се одржи крајем школске 1963/64. године, али је након неколицине састанака донета одлука да се музеј овом изложбом уклопи у прославу 20. годишњице ослобођења Београда. Изложба је добила име „Дечји октобарски салон", што се задржало до данашњих дана. Први музејски кустос био је истакнути историчар уметности Срето Бошњак.

Фотографије МПУ

Дарија Петровић, „Златни дан"

Током минулих деценија, изложба је имала континуитет и одржавала се сваке године, осим 1999, када је Северноатлантски савез (НАТО) бомбардовао Србију и када није било могуће одржати конкурс.

Музеј издаје каталог на српском и енглеском језику који репродукује радове учесника и садржи текстове стручњака. Сваки учесник има право на свој бесплатан примерак. На изложби се додељују награде и дипломе како деци, тако и педагозима.

Основна идеја Дечјег октобарског салона била је успостављање сарадње на релацији музеј–школа. Ове замисли оснивача остале су непромењене до данас, оне се поштују, развијају и унапређују током протеклих 60 година. **Милица Цукић**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: B.G.T.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 123

Naslov: Beogradska premijera filma „Čovjek lavina"

Strana: 17

Београдска премијера филма „Човјек лавина"

Документарни филм „Човјек лавина" у режији Слободанке Радун биће премијерно приказан београдској публици вечерас од 20 сати на фестивалу музичких документараца „Док'н'Ритам" у Југословенској кинотеци.

Фото Ђорђе Дружетић

Из филма „Човјек лавина"

Дело „Човјек лавина" је својеврсни омаж бубњару Драгољубу Ђуричићу. Доноси емотивни, динамични портрет музичара који је обележио епоху не само као уметник већ и као симбол аутентичног израза. Кроз архивске снимке, личне приче и музичке сегменте, филм прати Ђуричићев животни и уметнички пут од детињства, преко младалачких дана у Херцег Новом до успона кроз најпознатије групе бивше Југославије – „Леб и сол", „Кербер", „Ју групе"...
У филму говоре: Влатко Стефановски, Здравко Чолић, Лав Братуша, Жика Јелић, Кики Лесендрић, Рамбо Амадеус, Александар Седлар, Дејан Цукић, Млађан Динкић, Антон Крстовић и Зоро Мартинети („Егзодус") и други, као и синови Драгољуба Ђуричића.

Б. Г. Т.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 444

Naslov: Banja za dve srpske dinastije

Strana: 16

Бања за две српске династије

Међу бањама Србије низом особености истиче се Брестовачка, названа по селу Брестовцу, недалеко од Бора и Злота у источној Србији. Извори термоминералне воде, добро познати хидрогеолозима, јављају се у долини маловодног потока Пујице, који се улива у Бањски поток, притоку Брестовачке реке, која припада сливу Тимока. Извори топле лековите воде налазе се недалеко од палеовулканске купе Тилва њагра, високе 770 метара, једног од симбола давнашњег вулканизма и тектонике околине Бора. Брестовачка бања је од Бора удаљена осам километара. Налази се на надморској висини од 385 метара, поред пута који од Бора, преко Црног врха, води ка Жагубици. Драгоцене податке о изворима лековите воде код села Брестовац оставио је немачки рударски инжењер барон Сигмунд Август Волфганг фон Хердер (1776–1838), који је овде, на позив кнеза Милоша Обреновића, обавио извесна истраживања и представио их у књизи „Рударско путовање по Србији". Књига је штампана 1835. године на немачком језику, а 1845. године преведена је на српски и објављена у Београду.

Поуздане податке о Брестовачкој бањи оставио је Стеван Мачај (1823–1889), окружни лекар из Будима, који је службовао у Зајечару и током лета ординирао у бањи. Његова студија од 50 страна, објављена у Београду, у Архиву за целокупно српско лекарство 1888. године, и данас је за уважавање, јер доноси изворна запажања и објашњења. Касније проучавања, посебно анализе лековите воде, дефинисање терапија, каптирање извора, којих има 10, постављање артеских бушотина, којих има четири, учинила су Брестовачку бању препознатљивом на ширем простору Србије, а било је посетилаца и из Бугарске и Румуније. Лековиту воду користили су и Турци. Током времена бања под Тилва њагром имала је успоне и падове, променљив број посетилаца, различиту организованост, промене старатељства и управљања, али се одржала и током бројних година ратова и криза. Обнови и успону Брестовачке бање на посебан начин, почетком овог века, допринела је Радмила Лежајић, вишегодишња председница Туристичког савеза општине Бор.

Фото „Википедија"/Ванилица

Конак кнеза Милоша у Брестовачкој бањи

Основно обележје Брестовачкој бањи, коју окружује законом заштићени простор, дају њени резиденцијални, здравствени и туристичко-угоститељски објекти, од којих су неки специфичне архитектонске конструкције, грађе, изгледа и намене и представљају својеврстан музеј грађевинарства и архитектуре. Ово утолико пре, што су објекте зидали представници обе српске династије – Обреновића и Карађорђевића. По овој особини Брестовачка бања спада у ред малобројних краљевских бања Србије, како се то често наглашава у средствима туристичке пропаганде. Грађевински објекти, као споменици културе, детаљно су приказани у раду штампаном 1952. године у Гласнику Етнографског института САНУ у Београду.

Кнегиња Љубица боравила је у бањи 1834. године. Кнез Милош Обреновић је 1837. године саградио приземни конак с неколико соба и пространим холом, једноставне бондрук конструкције у духу народног градитељства тога доба. Пространи трем и кров од ћерамиде, оџаклија и доксат, чине га јединственим. Овде је проводио дане захтевајући беспрекорну тишину за време поподневног одмора. У Конаку кнеза Милоша, који је више пута реконструисан, већ више година се налази изложбена поставка која приказује део прошлости Брестовачке бање. Недалеко од конака је турско купатило, познато као Хамам кнеза Милоша. Објекат је квадратног облика с полукружним сводом и кружним базеном за терапијско купање.

У горњем делу бањског простора налази се дворац кнеза Александра Карађорђевића, који је овде проводио летње дане у одмору и лову, упражњавајући церемоније као у летњим резиденцијама европских владара. Дворац је сграђен 1856. године и у своје време представљао је најмодернији објекат у бањама Србије. Засвођена капија, мало двориште, приземље и спрат, пет соба и балкон, дочаравају свет мира и тишине. Објекат је више пута мењао намену. Извесно време био је запуштен, али је после обнове својеврстан изложбени вишенаменски простор.

Посебно је интересантно купатило краља Петра Првог Карађорђевића, сазидано 1906, које је после обнове главни здравствени центар Брестовачке бање. Посетиоце привлачи бањски хотелско-ресторански објекат познат под називом „Српска круна", који се издиже изнад потока Пујице. Симбол Србије, краљевска круна, у виду таписерије, краси главну салу. Изаткале су је вредне ткаље традиционалног пиротског ћилимарства.

Стеван М. Станковић,
Београд

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: B.L.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 100

Naslov: Počinje 34. tribina kompozitora u Beogradu

Strana: 17

Почиње 34. трибина композитора у Београду

Удружење композитора Србије најављује 34. Међународну трибину композитора, која ће бити одржана од данас до 7. октобра у више концертних простора у Београду. Хор и Симфонијски оркестар РТС-а, под управом Олге Бисерчић, премијерно ће на свечаном отварању вечерас од 20 часова на Коларцу извести дела Игора Андрића, Драгане Јовановић, Зорана Комадине, Дамјана Јовичина, Милорада Маринковића и Бранке Поповић.

Према речима селекторке Татјане Милошевић Мијановић програм фестивала чине композиције за соло инструменте, гудачки квартет, најразличитије камерне ансамбле, са електроником или без ње, а својеврсна новина је концерт на коме ће бити изведене композиције које су писане за „Pierrot" ансамбл.

У години када Удружење композитора обележава 80 година, програм фестивала обухвата 13 концерата и бројне пратеће садржаје, а публика ће имати прилику да слуша 60 одабраних композиција, у извођењу Хора и Симфонијског оркестра РТС-а, ансамбла „Градилиште", Гудачког оркестра „Душан Сковран", Хора Дечјег културног центра, гудачког квартета „4 гудача", уз диригенте Радета Пејчића, Ивана Марковића, Срђана Сретеновића и Невене Ивановић, као и бројних солиста и камерних састава. Посебни концерти биће посвећени опусу композитора Милана Михајловића (поводом 80. рођендана) и Зорана Ерића (1950–2024), поводом 75 година од рођења. Улаз на све концерте је слободан, а реализацију фестивала подржали су Сокој и општина Врачар.

Б. Л.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Feljton
Autori: Milovan Bojić
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1356

Naslov: Kad telefoni utihnu, a Rusi dolaze

Strana: 18

Милован Бојић

ЖИВОТ ПУНОГ СРЦА

11

Кад телефони утихну, а Руси долазе

Од двојице из ДОС-а добијена је информација шта ће се дешавати 5. октобра. Са тим снимљеним разговором Мира Марковић је отишла код Милошевића да направе штаб како да се спречи 5. октобар и како да се спроведе други круг избора. Он је одредио да на челу штаба буде Влајко Стојиљковић

Када је почело бомбардовање 1999. године, постављен сам за команданта Штаба цивилне заштите Републике Србије. Председник Милошевић је изашао с таквим предлогом, рекао је да то не може нико боље да ради од мене јер имам организаторске способности, харизму и личну храброст. Говорио је да ће урадити све, био рат или не. Тада је постојала Савезна Република Југославија, али је Црна Гора пошла својим путем и није именовала команданта цивилне заштите. Они су имали своје држање које је познато: учествовали су на седницама Врховног савета одбране реда ради, нису хтели да се ставе у заједничку одбрану од НАТО агресије.

То је био тежак период у мом животу јер сам у исто време водио Институт, био потпредседник владе и командант Штаба цивилне заштите. Испочетка нас је било мање, а онда сам под својом „командом" имао сигурно 100 људи. То ми је била јако тешка функција. Радили смо у посебним околностима, имали смо задатак да будемо нека врста ратне, а цивилне владе. Тај Штаб цивилне заштите поставио сам на истим основама на којима сам правио и Институт – висока организација, компетентни људи на компетентна места, стално мењање локација због непријатеља. Гађање Вардарске улице било је намењено нашем Штабу цивилне заштите, али смо се измакли. Толико смо добро функционисали у свим сегментима да је Милошевић слао и Врховни штаб одбране да нас посете да виде каква је организација, а неретко би звао да пита шта има у ваздуху.

Наш главни посао је била координација и увезаност цивилне заштите региона, узбуњивање становништва, снабдевање становништва, склоништа, намирнице, сирене, узбуњивање, па до везе између народа и војске у свим могућим елементима. Учествовао сам и на седницама Врховног савета одбране, односно Штаба Врховне команде. Обилазили смо све бомбардоване објекте, санирали последице, збрињавали становништво и пружали им медицинску заштиту. Премештао сам пацијенте из једне болнице у другу, после бомбардовања кинеске амбасаде сместио сам рањене у болнице, одржао говор у име државе Србије и опростио се од страдалих кинеских грађана, дочекао њихову делегацију од 300 чланова која је дошла да обиђе амбасаду и да посебно надгледа чиме је и како бомбардована.

Био сам на свим најкритичнијим местима и котама за време бомбардовања. Отишао сам да посетим Дринску дивизију. Милошевић је инсистирао да уђем у Крушик. Да сам тада ушао – погинуо бих. Али отишао сам у Буђановце да ми дају део срушеног невидљивог авиона Ф-117 који су хтели да ми поклоне као команданту Цивилне заштите. Само ме је то спасло сигурне погибије. Гледао сам тада како наш пилот, када је подигао свој авион и узлетао, пада у дуелу с надмоћним НАТО пактом.

Видео сам језиве призоре...

Гађање пијаце у Нишу или дечије болнице у мају 1999. Свака операциона сала била је пуна. Страни новинари су ишли за мном. У чекаоници смо видели жену, рањену, практично јој је висила нога. Рекао сам јој:

– Сад ћемо да вас збринемо.

Знао сам да ради на Васкуларном одељењу болнице. Новинари су ишли за мном да бих им у једном тренутку рекао да не могу даље јер улазимо у стерилни блок. Међутим, она је рекла: пустите их да дођу!

Неко је дошао од западних новинара с камером и она је рекла: „Пријте". А онда их је само – пљунула! Тај понос и достојанство некога ко може сваког момента да искрвари неће заборавити.

* * *

Учествовао сам 3. октобра 2.000 године на једном ужем састанку где се говорило о говору који ће председник Милошевић одржати. Тада сам сазнао да наша страна није била неинформисана о догађајима који ће уследити два дана касније.

Од двојице људи из ДОС-а добили су информацију шта ће се тачно дешавати 5. октобра! То сазнајем трећег на четврти октобар. Не могу да откријем ко су људи из ДОС-а, али са снимљеним разговором Мира Марковић је отишла код председника Милошевића да направе штаб како да се спречи 5. октобар и како би се организовао други круг избора. Он је одредио да министар унутрашњих послова Влајко Стојиљковић буде на челу Штаба који ће спречити 5. октобар!

Десило се све како је према наводима те двојице нама унапред речено.

Зашто је Штаб одлучио да се као препрека ставе камиони из којих чак ни акумулатори нису били извађени него су их ови са две жице спојили и возили даље? То је већ нечија неспособност или неодговорност.

Петог октобра 2000. године сам у Влади Србије, последњи излазим из зграде, негде око 14.30 часова. Имао сам много посла око здравствених мера. Кад сам излазио, шеф обезбеђења ми је рекао:

– Сви су отишли.

Већ сам видео да Улица кнеза Милоша постоје прометна, да су Чачани почели да долазе, да се пробијају. Вратио сам се кући на Дедиње преко железничке станице.

Имам велико двориште, заједно са радницима садио сам дрвеће. Неког од службеника питао сам како иду ствари?

– Тучемо се испред Савезне скупштине, окупио се велики број људи.

Испред моје куће је Улица Вељка Курјака, приметио сам специјалну јединицу Државне безбедности коју су звали Бразил. Преко радио-станица полицајаца који су ме чували, а било их је много, чуо сам да неки псују мајку Слоби и Мири.

Разговарам с мајсторима који саде дрвеће, правим се да не знам о чему се ради напољу. Рачунам да и наши знају противмере којима је требало да одговоре.

Одлучујем да позовем председника Милошевића.

– Одмах дођи овамо! – каже.

Стижем у вилу Мир. Питам га види ли шта се дешава и видим да не зна.

– Молим те, склони Миру да можемо мирно да одлучујемо, једино ти то можеш, тебе ће послушати.

С Миром Марковић одлазим у ПТТ вилу преко пута. Провалили смо врата, сместили је. Ту су почели да се окупљају руководиоци СПС-а и ЈУЛ-а, а ја остајем са председником Слободаном Милошевићем те вечери сам!

Фото А. Васиљевић

Зграда РТС-а у пламену 5. октобра 2000. године

Фото-документација „Политике"

Влајко Стојиљковић, некадашњи министар унутрашњих послова

Напољу је 5. октобар. У вили Мир он и ја смо сами. Он пуши бели давидов, прилично пуши. Одлучујем да запалим и ја. Палим цигарету за цигаретом, свестан да акутно тровање никотином код непушача може да се заврши опасно. Добијам вртоглавицу од дима.

Милошевић ми каже да заседа Генералштаб.

– Па не може Генералштаб да заседа без врховног команданта!

– Не, тамо је Ојданић. Он је генерал армије.

Све информације му се шаљу дозирано, као и обично, а време одмиче.

Милошевић није одмах сазнао да се упало у РТС. Он има информацију да су претукли Драгољуба Миланковића (генералног директора РТС-а), али не зна да су освојили телевизију. Не зна за Студио Б, не зна да је Марко Јанковић већ унутра и да већ прича да смо ми похапшени.

Не укључујемо телевизор, а њему службе ништа не јављају јер су службе већ туђе.

Тек касније се види да се упало у једну телевизију, па у другу, формира се јединица за одлазак у Кошутњак. Почињу његова упутства људима, углавном телефоном.

За све то време позвали су га једино Јовица Станишић из ДБ-а и генерална секретарка Владе Србије Живка Цица Кнежевић.

Председник Југославије никога не прима.

У неко доба долази председник Србије Милан Милутиновић. Одлазим у другу просторију. По Слобиној наредби, држим отворена врата и слушам.

– Разговарао сам са Слобом Вучетићем и Мијатом Дамјановићем, треба часно изаћи из свега овога.

Помиње додатно бројање, и ту 12. изборну јединицу у Врању.

Слоба каже: „Нека се броји, нека се ради. Уосталом, не можемо толерисати домаће издајнике. А шта ако војска крене тенковима?"

Не знам како је Милан схватио ту реченицу. Углавном, то што се причало у том моменту допрло је и до опозиционог вођства. Стравично се повећао број људи испред Савезне скупштине.

> Петог октобра стижем у вилу 'Мир'. Питам Милошевића да ли зна шта се дешава и видим да не зна. 'Молим те, склони Миру да можемо мирно да одлучујемо, једино ти то можеш, тебе ће послушати', каже ми. Одлазим у ПТТ вилу преко пута. Провалили смо врата, сместили је. Ту су почели да се окупљају руководиоци СПС-а и ЈУЛ-а, а ја остајем са председником Милошевићем те вечери сам. Све информације му се шаљу дозирано, као и обично, а време одмиче

У неком тренутку јавио се и шеф дипломатије Живадин Јовановић. Каже да у Београд треба да стигне министар спољних послова Русије Сергеј Иванов.

Милошевић и ја расправљамо о Русима – шта су нам они донели. Као стари русофил, понављам:

– Ови су тренутни, ови су најгори, пијани, нема горих... Али Руси су нам све!

– Како се оно говораше, Миловане, у твом селу за онога ко је информбировац?

– Човек који је пао из руског.

– Непоправљив си русофил.

Стиже Иванов. Састанак је у Ловачкој кући, томе не присуствујем. Иванова је у међувремену, у канцеларији Мирослава Булатовића, већ примио Војислав Коштуница. Иванов долази код Милошевића, каже му да треба поштовати одлуке Уставног суда, знајући да је Савезна изборна комисија већ Коштуници проглашила победником избора и да је Уставни суд рекао своје. То ће настати оног момента кад Небојша Павковић дође с Коштуницом да му уручи одлуку Уставног суда.

Сви ти састанци одигравали су се у Ловачкој кући и томе нисам присуствовао. То ми је Милошевић касније препричавао, док сам га чекао да се врати.

Коштуници је Слоба рекао да је хтео да га хапси, али да је једини национално оријентисан. Изненадио га је и заинтересовао папир да је Коштуница већ председник.

Милошевић се потом обраћа јавности, извињава се да је добио званичан папир да је Коштуница изабран за председника и држи познати говор – да ће мало да се одмори са својим унуком Марком...

Наставиће се

Књигу Милована Бојића „Није било узалудно" објавила је „Вукотић медија"

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 102

Naslov: Netanjahu izbegao let nad Evropom da ne bi bio uhapšen

Нетанјаху избегао лет над Европом да не би био ухапшен

Израелски премијер Бењамин Нетанјаху је поново изабрао знатно дужу летну руту него што је потребно, избегавајући ваздушни простор неколико европских земаља, овог пута док је био на путу ка УН у Њујорку. Израелски премијер, за кога је Међународни кривични суд издао налог за хапшење због наводних злочина, укључујући изгладњивање као метод ратовања, путовао је, према подацима праћења летова, преко Средоземног мора, уместо директнијом рутом преко Старог континента.

„Крило Сиона", израелски пандан америчком председничком авиону „Ер Форс 1", прелетео је територију Грчке и Италије, али је затим скренуо на југ према Гибралтарском мореузу пре него што се упутио преко Атлантика. Израелска влада није дала званично објашњење за одлуку иако су израелски медији известили да је то било како би се избегао прелет преко земаља које би биле обавезне да га ухапсе. Краће, ефикасније руте су биле преко Француске, Шпаније, Португалије, Ирске и Велике Британије. Све те земље су потписале статут МКС-а и биле би законски обавезне да ухапсе и предају Нетанјахуа суду у Хагу ако би ушао на њихову територију.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Feljton
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: LISTAJUĆI POLITIKU

Napomena:
Površina: 179

Strana: 18

ЛИСТАЈУЋИ ПОЛИТИКУ

27. септембар

1975.

ЦИА КОНТРОЛИСАЛА ПОШТУ СЕНАТОРА – Сенаторски специјални одбор за обавештајну активност да је током 20 година до 1973. Централна обавештајна агенција (ЦИА) отварала пошту коју су примале из иностранства и слале поједине истакнуте америчке политичке личности. Међу њима су и бивши председник Никсон и сенатори Хјуберт Хамфри, Едвард Кенеди и Френк Черч, који је као председник поменутог одбора изјавио да ће Никсон бити позван да сведочи о низу питања из области обавештајних активности, укључујући и да ли је знао за ове активности ЦИА током свог мандата. У случају да буде спреман да добровољно сведочи, Сенаторски специјални одбор за обавештајну активност ће му упутити формални захтев у том смислу. Ова открића представљају прворазредно узнемирење за јавност САД, с обзиром на то да су агенти ЦИА не само отварали и читали пошту већ су је и фотокопирали и архивирали за евентуалну даљу употребу. У неким случајевима, истакао је сенатор Черч, из материјала преузетих од ЦИА види се да је у односу на неке личнопсти отварано само једно или два писма, док је код других праћење поште имало обимнији карактер.

Међу архивираним фотокопијама пронађено је једно писмо које је сенатор Хемфри упутио 1968. из Совјетског Савеза неком у САД, као и низ дописа слатих сенатору Кенедију од стране разних америчких мировних организација. Што се самог сенатора Черча тиче, ЦИА је фотокопирала писмо које је 1971. послао из Москве својој ташти у САД. Иначе, ниједна особа коју је на овај начин обрађивала ЦИА није се налазила на службеном „списку за праћење", односно на попису лица чијој преписци треба поклонити „специјалну пажњу".

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Toni Bler želi da upravlja Gazom

Napomena:
Površina: 688

Strana: 2

Тони Блер жели да управља Газом

„Међународна прелазна власт Газе", како би се звало тело, тражила би мандат Уједињених нација да буде „врховни политички и правни ауторитет" у енклави у наредних пет година

Бивши британски премијер тражи значајнију улогу у управљању послератном Газом у оквиру мировног плана који развија администрација председника Сједињених Америчких Држава Доналда Трампа, објавио је „Фајненшел тајмс", позивајући се на изворе упознате са тим предлогом.

Према писању британског листа, Тонију Блеру је предложено да председава надзорним одбором под називом „Међународна прелазна власт Газе" (Гита). Дакле, предлог је да Блер предводи управу коју подржавају УН и земље Залива – пре него што врати контролу Палестинцима. Његова канцеларија је саопштила да неће подржати ниједан предлог који укључује расељавање народа Газе.

Блер, који је увео Велику Британију у рат у Ираку 2003. године, крајем августа је учествовао на састанку којим је председавао Трамп ради решавања израелског рата у Гази и послератних планова за палестинску територију, подсећаРојтерс, уз напомену да није могао да потврди наводе о Блеровом захтеву. „Фајненшел тајмс" је раније у јулу навео да је Институт Тонија Блера учествовао у пројекту развоја послератног плана за Газу. Институт је саопштио да ниједан од његових разговора са различитим групама о послератној обнови Газе није укључивао идеју о присилном пресељењу људи из тог подручја.

„Међународна прелазна власт Газе", према извештајима часописа „Економист" и израелских медија, тражила би мандат УН да буде „врховни политички и правни ауторитет" у Гази пет година. План би био, како пише Би-Би-Си, направљен по узору на међународне администрације које су надгледале транзицију Источног Тимора и Косова ка „државности". У почетку би тело било смештено у Египту, близу јужне границе Газе, пре него што би ушло у Газу заједно са мултинационалним снагама, када се појас стабилизује.

Као премијер Блер је, подсетимо, донео одлуку да ангажује британске снаге у рату у Ираку 2003. године, што је било жестоко критиковано у званичној истрази о сукобу, која је утврдила да је лагао да постоје обавештајни подаци да Ирак има оружје за масовно уништење. Након што је напустио функцију 2007. године, Блер је служио као изасланик за Блиски исток за Квартет међународних сила (САД, ЕУ, Русија и УН). Фокусирао се на економски развој Палестине и стварање услова за решење о две државе.

Фото EPA/Jessica Lee

У светској јавности остао је упамћен по рату у Ираку: Тони Блер

Извештаји о разговорима о његовом учешћу у прелазној власти за Газу долазе након што је палестински председник Махмуд Абас у четвртак изјавио да је спреман да сарађује са Трампом и другим светским лидерима на спровођењу мировног плана о две државе. Абас је нагласио своје одбацивање будуће владајуће улоге Хамаса у Гази и захтевао његово разоружање. Током целог сукоба различите стране су поднеле различите предлоге за будућност Газе. У фебруару је Доналд Трамп изнео планове – од којих се, изгледа, одустало – да САД заузму „дугорочну позицију власништва" над Газом, рекавши да би она могла бити „Ривијера Блиског истока". Идеја би подразумевала присилно расељавање Палестинаца и представљала би кршење међународног права. САД и Израел су рекли да би то подразумевало „добровољну" емиграцију.

У марту су САД и Израел одбацили арапски план за послератну обнову појаса Газе који би омогућио да 2,1 милион Палестинаца који тамо живе остану на свом месту. Палестинска управа и Хамас су поздравили арапски план, који је предвиђао да Газом привремено управља одбор независних стручњака и да се тамо распореде међународне мировне снаге. У јулу је на међународној конференцији у Њујорку, коју су предводиле Француска и Саудијска Арабија, предложен „прелазни административни одбор" за Газу који би деловао „под окриљем Палестинске управе". Ни САД ни Израел нису присуствовали састанку. Такозвану Њујоршку декларацију подржала је већина у Генералној скупштини УН у резолуцији почетком овог месеца.

Почетком ове недеље Велика Британија је формално признала Државу Палестину, заједно са Француском, Канадом, Аустралијом и неколико других земаља. Велика Британија и други поновили су позиве за решење о две државе, које би подразумевало стварање независне Палестине на Западној обали и у појасу Газе, са Источним Јерусалимом као главним градом, уз Израел. **Ј. Церовина**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Oglasi
Autori: naručena objava
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 117

Naslov: POŠTOVANI ČITAOCI

Strana: 20

ПОШТОВАНИ ЧИТАОЦИ

Обавештавамо вас да изјаве захвалности, помене и читуље које желите да буду објављени у дневном листу „Политика" можете да предате у једној од 86 пошта ЈП „Пошта Србије".

СПИСАК МЕСТА ГДЕ У ПОШТАМА МОЖЕТЕ ПРЕДАТИ ИЗЈАВЕ ЗАХВАЛНОСТИ, ПОМЕНЕ И ЧИТУЉЕ

Београд, Калуђерица, Борча, Гроцка, Сремчица, Младеновац (Варош), Сопот, Обреновац, Лазаревац, Бор, Чачак, Ивањица, Горњи Милановац, Јагодина, Свилајнац, Деспотовац, Ћуприја, Параћин, Рековац, Кикинда, Крагујевац, Аранђеловац, Топола, Краљево, Врњачка Бања, Нови Пазар, Рашка, Крушевац, Лесковац, Ниш, Нови Сад, Бечеј, Бачка Паланка, Врбас, Панчево, Вршац, Пирот, Пожаревац, Костолац, Петровац (на Млави), Прокупље, Блаце, Куршумлија, Смедерево, Смед. Паланка, Велика Плана, Сомбор, Апатин, Сремска Митровица, Стара Пазова, Инђија, Суботица, Бачка Топола, Сента, Шабац, Лозница, Ужице, Пожега, Ариље, Пријепоље, Нова Варош, Прибој, Ваљево, Врање, Зајечар, Неготин, Земун, Сурчин, Алтина, Зрењанин, Косовска Митровица.

Списак свих пошта у којима можете предати изјаве захвалности, помене и читуље налази се на интернет страници www.posta.rs

ПОЛИТИКА ПОШТА СРБИЈЕ

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Oglasi
Autori: naručena objava
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 97

Naslov: OBAVEŠTENjE

ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ
ОПШТИНСКА УПРАВА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ И ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ КЊАЖЕВАЦ

На основу чл. 14. и 39. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", број 94/2024) објављује следеће

ОБАВЕШТЕЊЕ

О поднетом захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја затеченог стања на животну средину носиоца пројекта MOBEL PRODUKT D.O.O. KNJAŽEVAC, адреса 22. децембар бб, Књажевац – постројење за производњу намештаја за пословне и продајне просторе, производња фурнира, на катастарској парцели бр.: 1707 и 1708 КО Књажевац.

Позивају се заинтересовани органи, организације и јавност да изврше увид у садржину захтева, у просторијама Општинске управе Општине Књажевац, Одељење за привреду и друштвене делатности, канцеларија број 42, Улица Милоша Обилића бр. 1, у времену од 12 до 14 часова.

У року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересовани органи, организације и јавност могу доставити мишљења о захтеву на адресу Општина Књажевац, Одељење за привреду и друштвене делатности, адреса Милоша Обилића 1, 19350 Књажевац или електронским путем на мејл jelisaveta.grupkovic@knjazevac.rs.

Одељење за привреду и друштвене делатности ће у року од 10 дана од дана истека рока из претходног става овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предметну базну станицу потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

12504477-1

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 529

Naslov: Erdogan insistira na reformi svetske organizacije

Strana: 2

Ердоган инсистира на реформи светске организације

Председник Рецеп Тајип Ердоган се на овогодишњем заседању Генералне скупштине Уједињених нација изнова заложио за коренште реформе те организације која не може да одговори на многе изазове са којима се у последње време суочава савремени свет. То потврђује двогодишње крвопролиће у Гази за које у Анкари оптужују израелског премијера Бењамина Нетанјахуа који ужива безрезевну подршку Америке, једног од пет сталних чланова Савета безбедности Уједињених нација који имају право вета.

У Савету безбедности УН је доношење одлука о регионалним и глобалним проблемима сведено само на вољу и интерес пет сталних чланова тог тела, тврде у Турској

„Те земље (стални чланови СБ) имају неограничену моћ и утицај и хитно је потребна реформа система Уједињених нација. Свет је већи од пет сталних чланова тог тела УН", изјавио је Ердоган на заседању Генералне скупштине у Њујорку.

Он иначе на тај проблем указује годинама.

„Наша одговорност је да коначно предузмемо кораке који ће Уједињеним нацијама вратити њихов оснивачки дух. Наставићемо да се залажемо да се гради свет који је већи од пет сталних чланова Савета безбедности све док се не успостави систем у коме побеђују правда, а не моћ", истакао је председник Турске.

Он понавља да је УН прегазило време због чега су често на периферији светских збивања која годинама потресају поједине делове планете. То потврђују и садашњи сукоби у Украјини и на Блиском истоку. Према истанбулским медијима Ердоганова порука „Праведнији свет је могућ" могла је последњих дана уз његову фотографију да се види на Тајмс скверу као и у неколико централних авенија у Њујорку, где је учествовао у раду светске организације.

Фото EPA/Sarah Yenesel

Турски председник у УН показује фотографију изгладнелог палестинског детета

„Потребна је хитна реформа како би Уједињене нације могле да функционишу као ефикасна међународна организација која треба да пронађе праведна решења за многе проблема са којима се суочава свет. Савет безбедности који је основан на принципима правде и једнакости, сада је доношење одлука о регионалним глобалним проблемима свео на вољу и интересе само пет сталних чланова тог тела", написао је Ердоган у тексту објављеном у „Њусвику", преносе истанбулски медији.

Остали су ту да само немоћно слежу раменима, да и када се не слажу аминују одлуке моћника који имају право вета.

У Анкари су поздравили одлуке неколико водећих западних земаља да коначно признају палестинску државу: Француске, Велике Британије, Шпаније... Али то је мртво слово на папиру када се нађе на дневном реду СБ, пошто ту одлуку увек може да блокира Бела кућа која је то досад и чинила више пута. То није усамљен случај. Светска организација је годинама немоћна да реши кризу у Украјини, на Кипру, Косову, Кореји...

Савет безбедности има 15 чланова од који се десет мењају, а пет су стални и имају право вета (Велика Британија, Америка, Кина, Русија и Француска). У Анкари изнова указују на мањкавост тог система кога је прегазило време. Указују се на нелогичности. Статус сталног члана СБ нема ниједна од 57 афричких земаља у којима живи укупно милијарду и 800 милиона становника. У последње време могле су да се чују идеје да земље тог континента због тога напусте светску организацију.

Иницијатива о реформи Савета безбедности УН није новијег датума, о томе се разговара годинама. Али то је досад остајало мртво слово на папиру, јер нема подршке појединих чланова тог тела који имају право вета.

То питање се очигледно не случајно гура под тепих јер ако би којим случајем афрички континент добио статус сталног члана тог тела – што би било логично – одмах би се поставило и питање: а зашто тај статус нема и Латинска Америка. По тој логици тај статус би могле да затраже и најмногољуднији земље на планети: Индија, Бразил, Јапан, Немачка, или Арапска лига која окупља 22 земље Блиског истока као и северна Африка.

Војислав Лалић

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 67

Naslov: Izraelski premijer nabrojao pobede protiv Hamasa i Irana

Израелски премијер набројао победе против Хамаса и Ирана

Израелски премијер Бењамин Нетањаху је у обраћању на Генералној скупштини Уједињених нација јуче подсетио свет на напад палестинског милитантног покрета Хамас на југ Израела 7. октобра 2023. године и набројао је израелске победе против Хамаса, Ирана и њихових присталица.

Пре него што је почео да говори, десетине делегата у сали УН у Њујорку су изашле, а из сале су се чули звиждуци и навијање, преноси „Гардијан". Када је Нетањаху почео да говори о Ирану, из гомиле се чуло викање, а било је и аплауза као реакција на његове коментаре о израелском рату са Ираном од 13. до 24. јуна. Нетањаху је казао да је Израел „уништио" ирански програм атомског оружја и балистичких ракета.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 49

Naslov: Putin i Lukašenko o izgradnji nove nuklearne elektrane

Путин и Лукашенко о изградњи нове нуклеарне електране

Москва – Председници Русије и Белорусије, Владимир Путин и Александар Лукашенко, разговарали су јуче у Кремљу о проширењу сарадње у области нуклеарне енергије, односима између две земље и глобалним питањима. Путин је Белорусију назвао „озбиљним партнером" у сектору нуклеарне енергије, подсећајући да је у тој земљи изграђена прва нуклеарна електрана и да белоруски стручњаци заједно са „Росатомом" учествују у пројектима у трећим земљама, пренела је агенција РИА Новости.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 51

Naslov: Teheran i Moskva potpisali sporazum za izgradnju nuklearnih elektrana u Iranu

Техеран и Москва потписали споразум за изградњу нуклеарних електрана у Ирану

Техеран – Иран и Русија потписали су споразум од 25 милијарди долара (21,4 милијарди евра) за изградњу четири нуклеарне електране у Ирану, преноси Ројтерс. Иран је потписао споразум са руском државном нуклеарном корпорацијом „Росатом", која ће градити нуклеарне електране.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 190

Naslov: Poljoprivrednici straktorima ispred Versaja

Strana: 3

Људи и догађаји

Фото EPA/Yoan Valat

Пољопривредници с тракторима испред Версаја

Око стотину пољопривредника са петнаестак трактора блокирало је јуче прилаз Версајском дворцу у департману Ивелин, у оквиру „великог дана акције" који су организовали Национална федерација синдиката пољопривредника (ФНСЕА) и Млади пољопривредници. Циљ протеста је супротстављање предложеном споразуму о слободној трговини између Европске уније и латиноамеричких земаља Меркосура. На лицу места демонстранти су запалили логорску ватру, делили кафу и пецива, а појединi су бацали зелене димне бомбе. На тракторима је био истакнут транспарент: „Сељачка побуна се наставља у Версају".

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 52

Naslov: Orban: Nastavljamo sa uvozom ruskih energenata

Strana: 3

Орбан: Настављамо са увозом руских енергената

Будимпешта – Мађарска ће наставити да увози нафту и гас из Русије упркос захтевима америчког председника Доналда Трампа, изјавио је премијер те земље Виктор Орбан и додао да би прекид увоза представљао катастрофу за мађарску привреду. Орбан је поручио да Мађарска у енергетским питањима делује у складу са сопственим интересима, упркос притиску Европске уније и администрације Сједињених Америчких Држава.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 52

Naslov: Peskov: Pregovaračka pozicija Kijeva pogoršava se iz dana u dan

Песков: Преговарачка позиција Кијева погоршава се из дана у дан

Москва – Преговарачка позиција Украјине се свакодневно погоршава, изјавио је јуче портпарол руског председника Дмитриј Песков. Како је рекао, председник Украјине Володимир Зеленски „неодговорно прети и лево и десно", преносе РИА Новости. „Зеленски очигледно наставља да улаже очајничке напоре да убеди своје наводне хранитеље породице, а ти хранитељи сада треба да буду Европљани, да је добар и успешан ратник. Он упућује претње лево и десно, што звучи прилично неодговорно", рекао је Песков.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Region
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 473

Naslov: Policija oko manastira „vreba" spomenik Đurišiću

Strana: 4

Манастир Ђурђеви ступови, седиште Епархије будимљанско-никшићке

Фото Епархија будимљанско-никшићка

Полиција око манастира „вреба" споменик Ђуришићу

Крајње индискретно и необјашњиво присуство различитих полицијских формација и службених аутомобила ствара атмосферу опсадног стања

Од нашег дописника

Подгорица – Епархија будимљанско-никшићка саопштила је да се манастир Ђурђеви ступови, седиште ове епархије, већ седам дана налази под данонoћном присмотром службеника Управе полиције Црне Горе.

„У непосредној близини и на прилазима манастиру, крајње индискретно и необјашњиво присуство различитих полицијских формација и службених аутомобила ствара атмосферу опсадног стања, изазивајући узнемиреност житеља манастира и верног народа. Такве сцене полицијског опкољавања храмова последњих година виђене су само у јеку прогона цркве у време Ђукановићевог тоталитарног режима", наводи се у саопштењу објављеном на сајту епархије.

У саопштењу се даље додаје: „С обзиром на интензитет јавног прогона и антицрквену медијску кампању којој је ова епархија нарочито изложена последњих месеци, као и учесталост позивања на информативне разговоре митрополита будимљанско-никшићког г. Методија и свештенства, наставак ове праксе видимо као покушај криминализације и друштвене изолације цркве путем употребе репресивног апарата."

Према доступним информацијама, појачано присуство полиције око Ђурђевих ступова повезано је са спорним спомеником Павлу Ђуришићу, четничком команданту из Другог светског рата, који је од средине августа смештен у конак манастира. Биста је првобитно постављена 8. августа у селу Горње Заостро код Берана, да би десетак дана касније била уклоњена и пренета у манастир, након бурних реакција јавности. Основно државно тужилаштво у Беранама сматра да је споменик постављен незаконито и да представља предмет извршења кривичног дела, због чега је затражило да се одузме. Поступајући судија Основног суда у Беранама одбио је захтев тужилаштва, али је ванредно правно веће уважило жалбу и предмет вратило на поновно одлучивање.

Питање које се намеће јесте да ли вишедневно присуство полиције у околини манастира значи и да се разматра тренутак уласка у храм ради одузимања споменика. Према процедури, суд би могао наложити привремено одузимање, а извршење би било поверено полицији. Међутим, свака акција спроведена унутар манастира изазвала би додатне тензије и могла би бити протумачена као директан удар на цркву, а темељним уговором забрањен је улазак полиције у манастире и службене просторије Митрополије црногорско-приморске.

Споменик Павлу Ђуришићу и раније је изазивао оштре полемике у црногорској јавности. Док једни истичу да је реч о историјској личности важној за север Црне Горе и традицију тамошњег становништва, други подсећају на документоване ратне злочине и сарадњу са окупаторским снагама током Другог светског рата. **Н. Ђурић**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Region
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 426

Naslov: Jedinog bosanskog viteza štiti grb sa kestenom i zmajevima

Strana: 4

Јединог босанског витеза штити грб са кестеном и змајевима

Сйецијално за „Полишику”

Градишка, Бањалука – Бањалучанин Ранко Бујић једини је средњовековни витез у БиХ, која је пре хиљаду година била позната у Европи, по професионалним ратницима на коњима, бираним међу најбољим војницима. У свечаним прилика, њихови коњи били су прекривени раскошним покривачем са пуно злата и бисера. Сматрало се, што је опрема скупоценија да је и витез угледнији. Правила понашања витеза била су верност и честитост, снага и одважност, храброст и вештина. Опрема босанских витезова састојала се од тешко пробојног оклопа и панцирне кошуље, кациге на којој је понекад стајала перјаница, штита, мача, буздована, копља и бодежа. Титулу витеза, Ранку Бујићу доделио је Витешки ред „Светог Николе” из Вараждина. У последњих неколико година он оживљава дух витезова из средњег века. Заговорник је формирања витешког реда „Чувари копља Светог Георгија”, а четврту годину учесник је Римског фестивала у Градишци. Поседује лук израђен у Словенији, од седам врста дрвета, стреле са челичним врховима, одору и грб којег је самостално осмислио. На грбу су кестен, као симбол Бањалуке, два змаја симболизују његова два сина и стрела као знак стреличарства.

Фото М. Пилиповић

„Домет стреле је 200 метара, а прецизни погоци су до 40 метара. Услов је мирна рука, добро око, прецизно нишањење и јака воља”, објаснио нам је Бујић. Он редовно учествује на витешким турнирима у Србији, Хрватској, Словенији и Мађарској, као део тима који приказује историјске битке и витешки живот средњег века.

Ранко Бујић својом атрактивном појавом оживљава дух средњег века

„Руке и ноге витезова су биле заштићене кожним рукавицама и ногавицама. Ратник је штит држао у једној руци како би одбио ударце противника, а у другој мач којим је задавао смртне ударце противнику. Искусан стрелац могао је одапети седам стрела у веома кратком времену, које је упоредиво са једном минутом”, испричао нам је Бујић.

Витешка окупљања у садашње време су занимљиви догађаји. Бујић се труди, почев од опреме, оружја, лукова, стрела, мета, да демонстрира и објасни карактеристике живота, ратовања у доба средњег века. Ранково интересовање за стреличарство настало је сасвим случајно. Овај дугогодишњи службеник осигуравајућег друштва пожалио се лекару због болова у врату и горњем делу кичме. Испоставило се да је проблем настао услед дугогодишњег рада у канцеларији, у истом положају и лошег кретања. „Лекар, иначе мој пријатељ, посаветовао је да се почнем бавити стреличарством, за мене, до тада непознатим спортом, и да је то најбоља терапија. Уважио сам његову сугестију, прихватио се лука и стреле, а заборавио на болове који су ишчезли. Тако сам оздравио, а у себи открио таленат за овај спорт”, објаснио је за „Политику” Ранко Бујић, дугогодишњи члан Стреличарског клуба „Бањалука” и освајач 60 медаља, пехара и диплома на домаћим и светским такмичењима.

М. Пилиповић

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Region
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 80

Naslov: Sabor odbio predlog o priznavanju Palestine

Strana: 4

Сабор одбио предлог о признавању Палестине

Загреб – Посланици Хрватског сабора већином гласова одбили су јуче предлог о признању палестинске државе. За овај предлог су гласала 44 посланика, 73 је било против, а четири уздржана. Хрватски сабор је одбио и суспензију дозвола за извоз оружја Израелу, као и одлуку о издавању нових дозвола за трансфер преко хрватске територије, пренели су хрватски медији.

За признавање палестинске државе залаже се председник републике Зоран Милановић, који је до сада у више наврата затражио да влада припреми предлог за признавање Палестине, али премијер Андреј Пленковић сматра да још није време и да признавање ништа не би променило.

О потреби да Хрватска призна Палестину Милановић је говорио и на Генералној скупштини УН, а министар спољних и европских послова Гордан Грлић Радман је такође у Њујорку рекао да је за такву одлуку најпре потребно зауставити сукоб, преноси Танјуг.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Region
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Korak unazad na putu BiH ka EU

Napomena:
Površina: 343

Strana: 4

Корак уназад на путу БиХ ка ЕУ

Од нашег сталног дописника

Бањалука – Неусвајањем Реформске агенде пропао је још један покушај да Босна и Херцеговина направи корак ка Европској унији. На седници Савета министара БиХ није било кворума за изгласавање обавеза које је одредио Брисел, јер представници из Републике Српске нису подржали овај документ. Тиме БиХ ризикује да остане без додатних око 108 милиона евра. Делегација ЕУ упозорила је недавно да, уколико програм реформи не буде финализован и достављен до краја септембра, земља може да остане без новца из Плана раста.

„Европска комисија је у јулу донела одлуку о умањењу средстава за БиХ у износу од десет одсто, односно са 1,085 милијарди евра на 976,6 милиона евра, што представља умањење од 108,5 милиона евра. Власти БиХ су 17. јула обавештене да ће уследити умањење од додатних десет одсто ако БиХ не достави финализовани програм реформи до 30. септембра", навели су из делегације ЕУ у БиХ.

Радован Ковачевић, делегат СНСД-а у Дому народа БиХ, оценио је да је много већи проблем то што „неизабрани странци уз помоћ домаћих послушника креирају дубљу кризу од ове око Реформске агенде". Додао је да су представници Српске више пута упозоравали на такве процесе, јер уместо да се „бавимо економијом, решавамо проблеме које производе они који слушају странце, а не своје комшије".

Опозиција из РС, пак, тврди да актуелна власт није способна да испуни европске услове, јер „не мари за народ".

Без сагласности Српске нема европског пута Босне и Херцеговине, каже Сташа Кошарац

Заменик председавајуће Савета министара БиХ Сташа Кошарац рекао је да без сагласности Српске нема европског пута БиХ и да институције РС морају бити видљиве у процесу одлучивања на нивоу БиХ о свим питањима, укључујући и она европска. Он је нагласио да када Влада Српске да сагласност, тада се на Савету министара може одлучивати о реформској агенди и свим осталим питањима. „Онима који дођу из ЕУ, попут (комесарке за проширење) Марте Кос, која је покушала да минимизира институције Српске, ово је врло јасна порука, да без става Владе РС нема одлучивања на нивоу БиХ. Српска се пита, а ниво БиХ нека чека одлуку Српске", написао је Кошарац на „Инстаграму".

М. Кременовић

Фото Савет министара БиХ

Савет министара без кворума за одлучивање

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Region
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 103

Naslov: Izetbegović: Nije trebalo Ruse prepustiti Dodiku

Strana: 4

Изетбеговић: Није требало Русе препустити Додику

Фото EPA/Fehim Demir

Сарајево – Председник Странке демократске акције (СДА) БиХ Бакир Изетбеговић каже да мисли да „Русе није требало потпуно препустити председнику Републике Српске Милораду Додику". Он је гостујући у Дневнику Федералне телевизије говорио, између осталог, и о прошлонедељном састанку са амбасадором Русије у Сарајеву Игором Калабуховом, што је изазвало бројна реаговања међу Бошњацима. На питање ко је кога звао на тај састанак, Изетбеговић каже да није пристао да се састане са Калабуховом пре три године, када је кренула „агресија на Украјину". „А онда је Додик био десет пута у Русији и ми смо му потпуно препустили да креира руску политику и добили Русију која нам подмеће ногу у Савету безбедности. По питању ОХР-а, ЕУФОР-а и битнијих ствари за ову земљу. Не мислим да смо мудро поступили. Шансе су мале да се то промени, али није требало ни потпуно препустити Русе Милораду Додику", навео је Изетбеговић. Додао је да је на састанку са амбасадором Калабуховом нагласио да су спремни на дијалог, али не, како је навео, „као Бошњаци, него као Босна и Херцеговина", преноси Танјуг.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 190

Naslov: Brnabićeva: Hoće li se zamenik predsednika SSP-a izviniti

Strana: 5

Брнабићева: Хоће ли се заменик председника ССП-а извинити

Председница Народне скупштине Ана Брнабић упитала је хоће ли заменик председника Странке слободе и правде Борко Стефановић упутити извињење поводом тврдње да су на традиционалну вечеру америчког председника у УН

Фото А. Васиљевић

Ана Брнабић

били позвани сви високи гости из Европе, осим Владимира Путина, Александра Лукашенка и Александра Вучића.

„Сада када је министар спољних послова Марко Ђурић потврдио да је председник Републике Србије Александар Вучић био позван на вечерњи пријем код председника САД Доналда Трампа још 2. септембра, али да није стигао због других, раније заказаних састанака, хоћемо ли чути извињење од Борка и осталих брзопотезних манипуланата? Не. Зато што њима није важна истина, а ни углед Србије и наших институција. Њима је важно да ударе по Србији. А такође не разумеју, јер нису никада такву политику водили, да су озбиљни, садржајни разговори, неупоредиво важнији од фотографија. Током таквих разговора се изборите за Србију, а фотографијама се борите за свој имиџ. А њима је имиџ вазда био важнији од политике и резултата. И на крају УН баладе, само су Александар Вучић и Сергеј Лавров имали пуне билатералне састанке са државним секретаром САД Марком Рубиом. И, шта ћемо сад? Закључак: Не понижавају овакви као Борко или хрватски медији, оваквим објавама и лажима Александра Вучића, већ понижавају себе – из дана у дан", објавила је Брнабићева на мрежи „Икс".

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 51

Naslov: Bajatović imenovan za počasnog konzula Rusije u Novom Sadu

Strana: 5

Бајатовић именован за почасног конзула Русије у Новом Саду

Директор јавног предузећа „Србијагас" Душан Бајатовић именован је решењем Министарства иностраних послова Руске Федерације за почасног конзула Русије у Новом Саду. Мандат почасног конзула траје пет година, а конзуларни округ обухвата територију Аутономне покрајине Војводине. Бајатовић је дугогодишњи функционер Социјалистичке партије Србије, а од 2008. године налази се на позицији генералног директора Јавног предузећа „Србијагас".

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Region
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 74

Naslov: Otvorena livnica u Laktašima

Strana: 4

Отворена ливница у Лакташима

Бањалука – Отварање ливнице у Лакташима је једна од значајнијих инвестиција у вредности од 40 милиона евра и јасан показатељ да је Република Српска добро место за улагање, рекао је бивши председник Владе Републике Српске Радован Вишковић. „Захвалан сам председнику групације ПМП, господину Луиђину Поцу и његовој фамилији која је своју инвестицију реализовала у Лакташима и што су поред Бразила, Кине и Америке, где имају своје фабрике, значајне инвестиције реализовали у Градишци и Лакташима у нашој републици", изјавио је Вишковић.
Он је нагласио да је јучерашње отварање ливнице у Лакташима договорено приликом радне посете Италији током мандата на месту председника владе, у мају 2023. године. Инвестиција у Лакташима вредна је око 65 милиона конвертибилних марака, преноси Танјуг.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 307

Naslov: Zajedništvo i neraskidive veze Srbije i Srpske

Strana: 5

Заједништво и нераскидиве везе Србије и Српске

Бањалука – Председник Владе Републике Српске Саво Минић разговарао је јуче у Бањалуци са председником Владе Републике Србије Ђуром Мацутом. Током радног састанка разговарано је о политичкој ситуацији у Републици Српској, Босни и Херцеговини и региону, пројектима које Српска и Србија заједнички реализују, као и сарадњи две владе.

Премијери Српске и Србије сумирали су договорено на недавној одржаној седници Савета за сарадњу Србије и Републике Српске у Београду. Истакли су да ће наставити сарадњу у свим областима, као што је дефинисано у Декларацији о заштити националних и политичких права и заједничкој будућности српског народа, саопштено је из Бироа Владе Републике Српске за односе с јавношћу.

Посебно су се осврнули на унапређење сарадње у областима, науке, културе и образовања, а циљ је реализовати још инфраструктурних пројеката, као и завршетак већ започетих, који би додатно учврстили везе између Српске и Србије. Истакли су да континуитет сарадње између две владе даје конкретне резултате, али и показује заједништво и нераскидиве везе. Премијер Минић се захвалио премијеру Мацуту на подршци и помоћи коју Србија константно пружа Републици Српској. Изразио је уверење да ће сарадња бити додатно ојачана кроз потписивање нових меморандума. Састанку су присуствовали и министар просвете и културе РС Боривоје Голубовић, министар рада и борачко-инвалидске заштите Српске Данијел Егић и министар културе у Влади Републике Србије Никола Селаковић.

М. К.

Фото Влада РС

Премијери Србије и Републике Српске

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Politika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 438

Naslov: Predstavljen Zbornik radova o primeni zakona o upravnom postupku

Strana: 6

Представљен Зборник радова о примени закона о управном поступку

Зборник радова под називом „Закон о општем управном поступку: савремене тенденције и изазови", који је посвећен анализи примене тог закона у последњих девет година, представљен је јуче у Скупштини Србије. Издавач зборника и стручњак за менаџмент Михајло Рабреновић указао је да је Народна скупштина у два сазива препознала изазове у управним процедурама у практичном животу јавне управе и додао да је због тих изазова организована регионална конференција у Привредној комори Србије, из које је проистекао Зборник радова о закону о управном поступку (ЗУП) који је последњи пут мењан пре девет година. Нагласио је да је тренд у свету, а и у Србији да се динамизује рад државне управе и јавне управе, те се посебно захвалио председници Скупштине Ани Брнабић што је показала посвећеност модернизацији и дигитализацији државне управе.

„О томе је говорио и председник у својој изјави да морамо да убрзамо све оно што се тиче положаја и интереса грађана и привреде", рекао је Рабреновић истичући да му је част што су данас окупљени водећи експерти за управно законодавство Србије, земаља бивше Југославије и појединих земаља Европске уније, преноси Танјуг. Током година закон је мењан, и у њему има добрих ствари, оценио је Рабреновић и навео да је потребно да се врши мерење у континуитету, односно колико има управних поступака, колико трају, због чега долази до закашњења и на који начин се процедуре могу олакшати.

Нагласио је да је јучерашња промоција један у низу корака у анализи управног законодавства заједно са надлежним органима, Народном скупштином, ресорним Министарством државне управе и Управним судом. „Желимо да приближимо Србију модерним европским моделима и да градимо нашу земљу као још боље место за живот", рекао је Рабреновић.

Потпредседница Народне скупштине Марина Рагуш указала је да је Зборник изванредан ресурс, као и да скупштина подржава да се, како је навела, чује друга страна, односно аргументована критика. Рагушева је нагласила да у последњих 10 година има доста помака када је реч о управним поступцима, да је убрзан процес и дигитализован, а као пример је навела да грађани сад лакше могу да изваде извод из матичне књиге рођених.

Секретар Министарства државне управе и локалне самоуправе Милица Ђурић је истакла да овај закон има кључну улогу и да представља мост између „грађана и државе". Ђурићева је изјавила да трендови захтевају брзину, на шта је државна управа одговорила отварањем јединствених управних места, чиме је грађанима олакшано обављање административних процедура.

Судија и изасланик председника Управног суда Јелена Тишма Јовановић је навела да се они боре за увођење другостепености у Управном суду, то јест да има неколико управних судова у Србији и да се установи Врховни управни суд ра-

Тренд у свету, а и у Србији, јесте да се динамизује рад државне и јавне управе, рекао је Михајло Рабреновић. – Ово је изванредан ресурс, скупштина подржава да се чује аргументована критика, казала је Марина Рагуш

Фото Танјуг / Ј. Илић

Учесници јучерашњег скупа у Народној скупштини

ди ефикасности, имајући у виду трајање управних спорова и оптерећеност суда.

Коуредник зборника и професор Правног факултета у Нишу Предраг Димитријевић је нагласио да је идеја зборника да се види шта се из овог закона примењује, а шта не и да се дају извештаји. „Овај зборник је пресек стања. Он треба да иницира темељнији и озбиљнији рад, да пошаље поруку да су сва министарства одговорна да прате примену закона", рекао је он.

Зборник је посвећен анализи најважнијег процесног закона у области управног права који представља темељ за остваривање права грађана и привреде у поступцима пред органима управе. Потребно је пратити како одредбе закона утичу на грађане и привреду, у којој мери се остварују процесна права странака и да ли постоје недоумице или правне празнине у примени. Зборник је објављен под покровитељством Народне скупштине Србије, док су саиздавачи поред Евросфере и Институт за упоредно право и Факултет за менаџмент и право из Љубљане.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 127

Naslov: đurić: Predsednik bio pozvan na Trampov prijem u UN, Stefanović plasira neistine

Strana: 5

Ђурић: Председник био позван на Трампов пријем у УН, Стефановић пласира неистине

Министар спољних послова Марко Ђурић изјавио је јуче да је председник Србије Александар Вучић био позван на вечерњи пријем, који је председник САД Доналд Трамп приредио у Уједињеним нацијама за шефове држава и влада и навео да Вучић није могао да присуствује том пријему због билатералних сусрета у исто време. Реагујући на наводе да председник Вучић наводно није био позван на Трампов пријем, Ђурић је у објави на „Иксу" навео да је председник Србије још 2. септембра био позван на ту вечеру и објавио позивнице за Трампов пријем. Казао је и да је Вучић, уз Сергеја Лаврова, једини европски лидер који је имао пун билатерални састанак са државним секретаром САД Марком Рубиом.

Додао је: „Помало ми је и жао што морам да демаскирам неистине које на злурад и непрофесионалан начин у јавност пласира Борко Стефановић, зато што сматрам да је он у дужем временском периоду нама политички веома користан човек – ходајућа антиреклама за било какву опозицију. Узгред, једино место на којем он може да види и Рубија и Трампа и Лаврова и Путина су туђе фотографије (најчешће председника Вучића са састанака са овим лидерима)."

Поједини медији објавили су саопштење Странке слободе и правде, у којем је заменик председника те странке Борко Стефановић изнео тврдњу да су на традиционалну вечеру америчког председника у УН били позвани сви високи гости из Европе, осим Владимира Путина, Александра Лукашенка и Александра Вучића.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Politika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 624

Naslov: Neki se uspavali, sledi razgovor sa svima u vladi

Strana: 6

ПРЕМИЈЕР ЂУРО МАЦУТ О РАДУ МИНИСТАРА

Неки се успавали, следи разговор са свима у влади

Не очекујем „врућу политичку јесен", рекао је председник владе и изразио наду да ће превладати разум код свих грађана и код свих политичких актера

У Влади Србије има пуно експерата, али су неки министри успавани, поручио је јуче премијер проф. др Ђуро Мацут, истичући да ће разговарати са свим члановима владе да се то коригује и да буду активнији. Мацут је, одговарајући на питање да оцени атмосферу у влади и прокоментарише рад министара, најпре подсетио да је прихватио рад у влади као премијер у једном изазовном тренутку желећи да помогне својој домовини, на позив председника републике.

„Такви позиви се стварно не могу одбити и велико ми је задовољство да водим овакву једну владу која је једна од највећих, колико мислим, до сада, али која је структурно другачија него што је била и задовољство ми је да кажем да у њој постоји пуно експерата. То није експертска влада, али људи који руководе одређеним ресорима су изузетни експерти и закон о којем говоримо, рецимо о имовинским односима, управо је резултат рада експерата", рекао је Мацут.

Као проблем навео је то што су, како је оценио, неки министри успавани. „Можда се ритам владе не поштује у неком смислу, треба да будемо више проактивни, очекујем да ћемо ту да коригујемо читаву ствар и разговараћу са свим министрима да се у ствари негде више активирају, да буду у Србији, да покушају да пренесу оно што су размишљања и захтеви владе и оно што су препоруке нашем грађанству широм Србије", рекао је Мацут.

Казао је и да не очекује да ће бити „врућа политичка јесен" и изразио наду да ће превладати разум код свих грађана и код свих политичких актера да довршимо ову годину и да кренемо у наредну, где се очекују и припреме за предстојећи изборни циклус. Премијер је навео да Србија никада није била земља која је своје уређење мењала путем револуционарних захвата, осим у неким историјским моментима, наводећи да је у новијој историји поштовала изборне циклусе. „Мислим да ћемо то и овога пута да успемо и да поставимо стандарде како смо то већ и до сада имали", поручио је Мацут, пренео је Танјуг.

Фото А. Васиљевић

Свечана седница Владе Србије поводом 220 година од оснивања Правитељствујушчег совјета

Говорећи о стању у школству Србији, председник владе је рекао да основно и средње образовање у у потпуности функционише, наводећи и да практично сви факултети на државним универзитетима и све школе раде. „Практично сви факултети на државним универзитетима, осим новосадског у неким случајевима, раде. Све школе раде, осим Ваздухопловне академије у Земуну, где постоје односи између средње и више школе који се морају разрешити. Сушшински ће и ово бити разрешено у најбржем могућем року", рекао је Мацут и додао да се академски живот одвија у потпуности. Подсетио је да су у току испитни рокови, наводећи да очекује да се академска година заврши до краја октобра и да ће се кренути у нову школску годину 3. новембра.

Поводом новог закона о легализацији објеката, чији је предлог био јуче на дневном реду владе, Мацут је рекао да ће он одмах бити упућен скупштини, и изразио очекивање да ће закон бити усвојен крајем октобра или почетком новембра, а да ће до краја године почети да се примењује. Истакао је да дели оптимизам председника Србије Александра Вучића, који је, како је навео, са великим надама најавио предлог закона који треба да реши вишедеценијски проблем. „Од 90-их година имамо проблем регистровања објеката који нису легализовани и то је процес који је покушан да се пресече 2015. и 2016. године, али до сада је јако мали број таквих случајева решен, негде око 300.000. Данас је више од четири милиона таквих објеката који су заправо у неком степену нерегуларности, да би се заправо укњижили и легализовали у смислу уписа права на ту непокретност", рекао је Мацут.

Захвалио је Министарству грађевине и министарки Александри Софронијевић на напору да нови закон угледа светло дана. Навео је да ће пријава бити електронска и да ће до краја године све бити спремно за регистровање првих пријава. Говорећи о таксама, Мацут је рекао да су оне значајно спуштене и да ће се плаћати у односу на величину објекта, квадрате и зоне. „Београд је вероватно најкомплекснији, јер постоји више зона које се категоришу, тако да ће ту распон бити од 100 до 1.000 евра, за разлику од мањих градова и места у унутрашњости где је та цена прилагођена, до најнижег нивоа од 100 евра. Тако да ће то бити врло атрактивно за грађане да се у што већем броју и што пре пријаве", закључио је Мацут. **Ј. Ф.**

Од идуће недеље креће дијалог са универзитетима

Када је реч о закону о уџбеницима, председник владе изразио је очекивање да ће он ући у скупштинску процедуру током редовног јесењег заседања и да ће бити што пре усвојен, како би се израдили тзв. национални уџбеници. Премијер сматра да ће постојати потпуно разумевање посланика кад је реч о потреби да се овај закон што пре усвоји, без обзира на то што, додао је, постоје опречна мишљења о ефективи закона. Подсетио је да је до сада постојао монопол једне издавачке куће, па је изразио наду да ће се бар мали део те издавачке делатности вратити назад у руке државе, односно Завода за уџбенике.

Мацут је казао да је остао опредељен за дијалог. „Већ од идуће недеље крећемо у дијалог са универзитетима. Направили смо договор да ћу одлазити у посете нашим универзитетима", рекао је Мацут. Очекује, како је казао, добар дијалог и навео да ће са њим бити и министар просвете Дејан Вук Станковић и његови помоћници који су, како је рекао, изузетни у свом раду. „Имаћемо наставак дијалога, али не само са универзитетима него и са грађанством у целини", додао је Мацут.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 99

Naslov: Tamara Vučić prisustvovala pokretanju Globalne koalicije za autizam

Strana: 5

Тамара Вучић присуствовала покретању Глобалне коалиције за аутизам

Супруга председника Србије Тамара Вучић говорила је у Њујорку на покретању Глобалне коалиције за аутизам, коју су основали Катар, Светска здравствена организација, Унисеф и организација Аутизам говори. Рекла је да је, након упознавања са темом аутизма, схватила колико је важно помоћи оболелима на прави начин и истакла: „Мој први сусрет са аутизмом као темом и као тачком интересовања и забринутости био је 2016. године, када сам имала прилику да упознам доктора Шиха и да учествујем на догађају који је организовала организација Аутизам говори. Тада сам почела да размишљам о важности подизања свести, али не само подизања свести, већ и покушаја да се помогне свој деци."

Истакла је да је у Србији тада покренут, заправо имплементиран програм ЦСТ захваљујући доктору Ендију Шиху, и успешно је спроведен. Додала је: „То је програм обуке вештина за старатеље, који пружа обуку родитељима и старатељима деце са развојним потешкоћама, са посебним нагласком на децу из спектра аутизма. Програм је оријентисан на породицу, фокус је на породицама, родитељима јер деца највећи део времена проводе са својим родитељима и њима највише верују. Стога је природно покушати да се обуче првенствено родитељи."

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 183

Naslov: U oktobru isplata 50 odsto školarine samofinansirajućim studentima

Strana: 7

У октобру исплата 50 одсто школарине самофинансирајућим студентима

Министарство просвете исплатиће током октобра самофинансирајућим студентима високошколских установа чији је оснивач Србија средства за покриће 50 одсто плаћене школарине за школску 2024/2025. годину. Како је саопштено из министарства, самофинасирајућим студентима ће одједном бити исплаћен целокупан износ од 50 одсто средстава који су платили факултетима за школарине до 30. септембра 2025. године. Исплата средстава биће обављена на основу података о самофинансирајућим студентима које високошколске установе достављају Министарству просвете путем Јединственог информационог система просвете (ЈИСП), пренео је Танјуг.

Министарство просвете подсећа све високошколске установе да имају обавезу уношења и ажурирања података у ЈИСП

„Министарство просвете подсећа све високошколске установе да имају обавезу уношења и ажурирања података у ЈИСП, како ниједан студент не би био ускраћен за остваривање овог права. Законом о изменама и допунама Закона о високом образовању омогућено је да самофинансирајући студенти високошколских установа чији је оснивач Србија, ако су њени држављани, остварују право на покриће 50 одсто својих трошкова по основу референтне школарине коју су платили у текућој школској години", наведено је у саопштењу.

Такође, додаје министарство у саопштењу, право на покриће трошкова студент остварује и по основу укупног износа плаћене школарине, за сваку годину студија коју је студент први пут уписао, односно за све предмете које је студент први пут уписао, као и да право на покриће трошкова студент може остварити само за један студијски програм на истом степену студија.

Пошто се надокнада средстава врши искључиво путем студентске картице, Министарство просвете подсећа све студенте који немају студентску картицу да се пријаве за отварање путем портала Управе за трезор, на адреси https://zsk.trezor.gov.rs/. **Р. Д.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 465

Naslov: Promenom životnih navika smanjuje se rizik za srčane bolesti

Strana: 8

Променом животних навика смањује се ризик за срчане болести

Готово 50 одсто свих узрока смрти у нашој земљи је 2023. било последица кардиоваскуларних обољења

Кардиоваскуларне болести су водећи узрок смрти како код нас тако и у свету, а према подацима Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут" из 2023, готово 50 одсто свих узрока смрти у нашој земљи је било последица кардиоваскуларних обољења, саопштено је уочи обележавања Светског дана срца.

Ове болести се јављају у свим животним добима, а последњих година све је већи број млађих људи који пате од кардиоваскуларних обољења.

Саво Пилиповић, председник Удружења пацијената Србије, нагласио је да је превенција кључни корак у смањењу ризика од развоја кардиоваскуларних болести. – Едукацијом о здравим стиловима живота, уравнотеженој исхрани, редовној физичкој активности и избегавању штетних навика, као што су пушење и прекомерна употреба алкохола, доприносимо очувању здравља пацијената – објашњава Пилиповић.

Уколико се болест ипак развије, важно је рано откривање, затим редовно праћење и контрола обољења. Како бисмо смањили ризик од компликација и побољшали исходе лечења, напомиње Пилиповић, изузетно је важна адекватна контрола фактора ризика – регулација крвног притиска и пулса, ЛДЛ (лошег) холестерола и нивоа шећера у крви.

Када се болест не контролише адекватно, последице могу да буду озбиљне – повећан ризик од срчаног и можданог удара, срчана и бубрежна слабост, прогресивно оштећење виталних органа и смањен квалитет живота. „Придржавање терапије како је лекар прописао је основни корак у контроли болести", упозорава Пилиповић.

Према речима професора др Драгана Симића, председника Удружења кардиолога Србије, најчешћи узрок кардиоваскуларних смрти је атеросклеротска кардиоваскуларна болест. Један од главних фактора ризика за развој атеросклеротске кардиоваскуларне болести је повишен ниво ЛДЛ холестерола (колоквијално познатог као „лош" холестерол) и дужина трајања изложености овом фактору.

– Упркос неоспорним озбиљним последицама које оставља, о атеросклеротским кардиоваскуларним болестима се мало говори и зна – каже проф. др Симић, наводећи да је она узрокована наталожењем масних наслага (плакова) у артеријама. За формирање плака потребно је време, стога је болест често неприметна или с врло благим симптомима, све док плак неочекивано не пукне или потпуно не зачепи лумен крвног суда, што може узроковати срчани или мождани удар, а у најгорем случају смрт.

Ове болести се јављају у свим животним добима, а последњих година све је већи број млађих људи који пате од кардиоваскуларних обољења. Чак 80 одсто раних кардиоваскуларних догађаја може да се спречи бољом контролом крвног притиска и пулса, ЛДЛ холестерола и нивоа шећера у крви

Фото Н. Марјановић

– Оно што је, са друге стране, охрабрујуће је да чак 80 одсто раних кардиоваскуларних догађаја може да се спречи, бољом контролом крвног притиска и пулса, ЛДЛ холестерола и нивоа шећера у крви. Данас постоји савремена терапија којом се то ефикасно постиже. Стога решење за смањење кардиоваскуларне смртности лежи управо у превенцији – каже проф Симић.

Академик, проф. др Петар Сеферовић је објаснио да су симптоми срчане слабости неспецифични и да се често сматра да настају као последица лоше физичке активности, година или гојазности, па се дијагноза срчане слабости обично поставља веома касно. Осим превенције, која је кључна, изузетно је важна и терапија срчане слабости. Данас, срећом, постоји веома ефикасна терапија која може спречити настанак срчане слабости, али исто тако, уколико пацијент већ има срчану слабост, савремени лекови спречавају да се развије тешка форма ове болести.

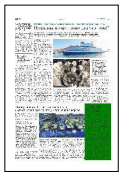
– Ова болест није излечива, али се употребом савремене терапије може држати под контролом, односно можемо побољшати квалитет живота пацијента и продужити њихов живот – каже професор Сеферовић. **Д. Д. К.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 164

Naslov: Dan pešačenja ovog vikenda u celoj Srbiji

Strana: 7

Дан пешачења овог викенда у целој Србији

Планинарски савез Србије 27. и 28. септембра 2025, као и дуги низ година до сада, организује највећу спортско-рекреативну манифестацију – Дан пешачења, под слоганом „Корак ближе здрављу", саопштио је Планинарски савез. „Дан пешачења представља позив јавности у Србији да се тога дана покрене и хода, небитно да ли 100 метара или 20 километара. Планинари из целе земље анимираће старе и младе, породице, тинејџере, пензионере, запослене, школарце и студенте да се прикључе акцији и пешаче. Тих дана ће се пешачити по означеним стазама у градовима, парковима, природи у окружењу, планинама Србије. Тих дана направићемо корак ближе здрављу", наведено је у саопштењу.

Фото Министарство одбране

Централна манифестација одржаће се у недељу на Рајцу. Пешачиће се стазом дугом 11 километара, у пратњи водича. Окупљање учесника је између девет и десет часова код планинарског дома „Чика Душко Јовановић", одакле ће се у десет сати кренути у шетњу. Стаза је кружна, води кроз шуму, преко ливада и пропланака, до врха Рајца, а завршава се код планинарског дома. Планинарски спортски клуб „Победа" из Београда је организатор ове шетње, као и спортско-такмичарске манифестације 23. Дан чистих планина, која се упоредо одржава на истом месту. У недељу ће у 9.45 часова, пре почетка шетње, стартовати и учесници шестог кола Трекинг и трејл лиге Србије (ПСС).

На претходном издању Дана пешачења учествовало је више од 15.000 људи у организацији акција 75 планинарских клубова и друштава, у 60 градова, на 89 стаза. Дан пешачења организују планинарски клубови и друштва под покровитељством Планинарског савеза Србије и институција Републике Србије. Подршку овогодишњем издању пружили су, између осталих, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут" и Министарство просвете. **Д. С. В.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 447

Naslov: Miloradović: Pokazali smo koliko brzo se razvijamo na polju unapređenja vojske

Strana: 7

Милорадовић: Показали смо колико брзо се развијамо на пољу унапређења војске

У Београду је јуче био последњи дан дванаестог Међународног сајма наоружања и војне опреме „ПАРТНЕР 2025", а помоћник министра одбране за материјалне ресурсе Ненад Милорадовић је сумирајући утиске указао да је овогодишњи сајам оборио неколико рекорда – да је Србија у сложеним геополитичким ситуацијама показала колико се брзо развија на пољу унапређења војске и војне технологије. „Имали смо поставке у четири сале, са више од 200 излагача, а оборен је рекорд и по брзини постављања целокупног сајма, упоредо са организовањем велике војне параде у Београду", рекао је Милорадовић за РТС. Сајам наоружања је, оценио је он, показао да се у сложеним геополитичким ситуацијама Србија у војном контексту развија великом брзином. „То значи да стоји постојано и да може да подржи своју политику војне неутралности са осталим потенцијалима. Србија је, пре свега, показала да је самостална, али да није сама, односно да има моћне пријатеље и на истоку и на западу, као и на колективном југу. Такође, веома смо поштовани у области наоружања и војних технологија. Имали смо 30 новитета", рекао је Милорадовић, пренео је Танјуг.

Милорадовић истиче да Србија има широк дијапазон војне опреме и технологије. „Имали смо неколико изврсних новитета у области стратешког наоружања. Обично се гледају софистицирани тенкови, авиони, ракете. Али, имамо један софистицирани митраљез, средњекалибарски. Таква постоје четири у свету – три у Сједињеним Америчким Државама и један у Србији. Рецимо, ту се види напредак у наоружању", рекао је он.

Милорадовић је нагласио да је стратегија Војске Србије ослањање на сопствене снаге и индустрију када је у питању одбрана земље и опремање војске. „Увек покушавамо да имамо најновије, а то најновије пролази кроз један дуготрајан процес верификације. Потписани су уговори са седам српских и једном страном компанијом за набавку наоружања – нових аутоматских топова, количине борбених оклопних возила, балистичке опреме. Што се тиче развоја одбрамбених технологија, ту смо имали доста значајних догађаја на сајму, потписани су уговори са 70 домаћих предузећа у које држава инвестира", нагласио је Милорадовић. **Р. Д.**

Фото Министарство одбране

Сарадња са САД у ваздухопловној медицини

У званичној посети Ратном ваздухопловству и ПВО Војске Србије борави експертска делегација Европске команде Оружаних снага САД из области ваздухопловне медицине, саопштило је Министарство одбране. Током вишедневне посете српски и амерички експерти разговараће о кључним аспектима ваздухопловне медицине од значаја за безбедност летења и размотриће могућности за наставак сарадње стручних медицинских служби у ваздухопловним снагама двеју земаља. У фокусу разговора је селекција кандидата за војне пилоте, падобранце и операторе даљински пилотираних ваздухоплова, а размениће се и професионална искуства у примени програма физиолошке тренаже на центрифуги, уређају за просторну дезоријентацију и хипобаричној комори. Српско-америчка сарадња у овој области доприноси унапређењу медицинске заштите ваздухопловаца и безбедности летења. **М. Г.**

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 360

Naslov: Svake godine 500 ljudi dobije dijagnozu multiplog mijeloma

Strana: 8

Сваке године 500 људи добије дијагнозу мултиплог мијелома

Широм света септембар је месец посвећен подизању свести о малигним болестима крви, са циљем да се јавност упозна са овим обољењима, њиховом тежином и последицама, да се унапреди препознавање ових болести, подрже истраживања и пружи подршка оболелима и њиховим породицама. Мултипли мијелом је други по учесталости хематолошки малигнитет. У Србији, приближно 500 људи годишње добије дијагнозу мултиплог мијелома, а око 43 одсто њих је млађе од 65 година, што представља потенцијално радно активно становништво. Актив за мултипли мијелом Српског лекарског друштва (СЛД) и Српска мијеломска група (СМГ) интензивно раде на подизању свести и едукацији лекара и здравствених радника, пацијената и њихових породица, од оснивања 2008. године, у циљу унапређења дијагностике и лечења оболелих од мултиплог мијелома. И ове године СМГ ће спроводити едукативне активности и штампати едукативни материјал, као што је Приручник за пацијенте и њихове породице. Проф. др Јелена Била, председавајућа Актива за мултипли мијелом Српског лекарског друштва објашњава да је кључно открити болест на време и кренути са адекватним лечењем. „Управо зато, наш слоган овогодишњег обележавања месеца борбе против рака крви је – Да ли знате шта је мултипли мијелом, како бисмо скренули пажњу опште и стручне јавности на ову болест. Препоручује се да се једном до два пута годишњеураде лабораторијске анализе крви. У случају постојања изражене анемије, повишене вредности укупних протеина, високе седиментације и налаза ослабљене бубрежне функције, а пацијент се жали на замор, малаксалост, бол у костима, учестале инфекције, изабрани лекар у дому здравља треба да посумња да се ради о мултиплом мијелому и да упути болесника хематологу на даље анализе и прегледе", наглашава проф. др Јелена Била.

У клиничкој слици мултиплог мијелома често се јављају озбиљне компликације које могу бити праћене развојем трајних инвалидитета

У клиничкој слици мултиплог мијелома често се јављају озбиљне компликације које могу бити праћене развојем трајних инвалидитета, за разлику од других хематолошких малигнитета. То је малигно обољење коштане сржи које карактерише неконтролисано умножавање плазмоцита – белих крвних зрнаца у коштаној сржи, чија је нормална функција да луче антитела тзв. имуноглобулине и штите организам од вирусних инфекција и настанка тумора. Уместо тога, у мултиплом мијелому се стварају велике количине нефункционалних имуноглобулина, које доводе до клиничких манифестација као што су анемија, оштећење бубрежне функције, инфекције, као и оштећења костију праћена спонтаним преломима и хроничним болом. Болесници са мултиплим мијеломом имају ослабљен имуни систем и осетљиви су на вирусне инфекције. Ова болест значајно скраћује животни век оболелих и негативно утиче на њихов квалитет живота, социјално и радно фукционисање.

„Савремени приступ у лечењу мултиплог мијелома подразумева примену најефикасније терапије у првој линији, значи, одмах по постављању дијагнозе, јер се тако постижу најбољи резултати лечења, најдуже време без прогресије болести и продужава животни век. Кажемо да су основни циљеви лечења мултиплог мијелома постизање добро контролисаног хроничног стања и квалитетан животни век једнак просечној дужини живота опште популације, што се постиже применом ефикасних и безбедних нових терапијских модалитета. Важно је прилагодити терапију индивидуалним потребама. То се може постићи уколико су нам доступне иновативне терапије које су клинички високо ефикасне и добро се подносе. Захваљујући разумевању државе, нама је од прошле године доступна савремена терапија у рецидиву болести, чиме је значајно унапређено лечење наших болесника. Ипак, неопходна нам је најефикасније терапија и код новодијагностикованих болесника", нагласила је проф. др Била.

Д. Д. К.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 266

Naslov: Uhapšeni zbog borbeno-taktičke obuke Moldavaca i Rumuna

Strana: 9

Ухапшени због борбено-тактичке обуке Молдаваца и Румуна

Фото МУП

Припадници МУП-а ухапсили су две особе због постојања основа сумње да су починиле кривично дело организовање учествовања у рату или оружаном сукобу у страној држави.

– Ухапшени Л. П. (1988) и С. С. (1978) терете се да су организовали борбено-тактичке обуке за држављане Молдавије и Румуније, која је, како се сумња, за циљ имала обучавање за ефикасније пружање физичког отпора полицијским службеницима Молдавије у случају нереда током изборног дана у тој земљи, заказаног за 28. септембар ове године – саопштено је из МУП-а Србије.

Како се сумња, Л. П. је организовао и финансирао обуку која је спроведена у једном угоститељском објекту у близини Лознице, док се С. С. терети да му је у томе помагао.

Обука је, како се сумња, спроведена у периоду од 16. јула до 12. септембра за између 150 и 170 држављана Молдавије и Румуније, наводи се у саопштењу.

Полиција је приликом претреса стана осумњичених од њих одузела лаптопе, мобилне телефоне, као и уређај за детекцију и праћење радио-фреквентних сигнала, док је од осумњиченог С. С. одузет и пиштољ, због чега му се на терет ставља и кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја.

Након покретања истраге у вези са овим случајем, Министарство правде Републике Србије од Републике Молдавије путем међународне правне помоћи затражиће информације и доказе ради даљег вођења поступка.

Осумњиченима је одређено задржавање до 48 сати, након чега ће, уз кривичну пријаву, бити приведени Вишем јавном тужилаштву у Шапцу. Акцију су извели припадници Управе криминалистичке полиције – Службе за борбу против тероризма, у сарадњи са Безбедносно-информативном агенцијом (БИА) и надлежним тужилаштвима. **А. Б.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 569

Naslov: Prikazane fotografije ubijenog Halabrina

Strana: 9

СУЂЕЊЕ „ВРАЧАРЦИМА”

Приказане фотографије убијеног Халабрина

Слике су, како је наведено у оптужници, размењивали припадници ове организоване криминалне групе преко криптоване апликације „Скај”

У наставку суђења припадницима групе „врачарци”, јуче су у Специјалном суду у Београду приказане фотографије убијеног Александра Халабрина.

Он је нестао 20. марта 2020. године, а његово тело је пронађено два месеца касније, закопано на њиви у близини Сопота.

Судија је најпре из суднице удаљила Халабринову мајку, како се не би излагала стресу, а потом су на екранима приказане фотографије мртвог Халабрина.

Фотографије су, како је наведено у оптужници, размењивали припадници ове групе преко криптоване апликације „Скај”. На првој фотографији се види мушкарац у белој мајици са црним цаком преко главе, и испод тела крв, док је на наредној исти мушкарац, за ког тужилаштво тврди да је Халабрин, у истој мајци, панталонама, са сатом и тетоважом на руци, са кесама испод тела, пренео је Танјуг.

Поред тога, на фотографији се види да неко показује три прста руком на којој је рукавица.

На суђењу су изведене и поруке које су размењивали припадници групе након убиства Халабрина, па је тако предочена порука од 20. марта 2020. године, на дан када је нестао Халабрин, у којој се наводи: „Оде Дилинцер”, и „Петљају са људима, а не знају ништа. Не зна још да хода, а хоће да убија. Могао је магарац нормално да живи”.

Халабрин је, како је наведено у оптужници, планирао убиство једног од припадника ове групе Дарија Ђорђевића, а био је присутан када су његовог пријатеља Ненада Алајбеговића тешко ранили 25. јануара 2020. године у Новом Београду.

Прочитане су и поруке припадника групе о томе где ће да закопају, како се сумња, Халабриново тело, да ли у близини неке викендице или шуме, и поруке у којима наводе да су се „само бранили”, и да ће проћи време док полиција не открије нестанак Халабрина. Суђење се наставља 7. октобра.

Оптужницом је обухваћено укупно 45 особа, док се у одсуству суди седамнаесторици, међу којима су и вође групе Никола Вушовић, Радоје Звицер и Урош Пиперски.

Звицер је у бекству, због чега му се суди у одсуству, док је Вушовић ухапшен у Барселони 18. октобра прошле године.

Група се терети за убиства Александра Халабрина 20. марта, Драгана Ристића 10. септембра, и Александра Шарца 17. октобра 2020. године. Покушаји убистава извршени су 7. октобра на сада покојног Лазара Вукићевића, 29. децембра 2019. године на Самира Дивљановића, 11. маја 2020. на Милоша Ниловића, 27. новембра 2020. године на Андрију Зарића, као и на Арсенија Стефановића 1. фебруара 2021. године.

Звицер и Вушовић терете се и да су од 2019. до 2022. године организовали групу, чији припадници су, између осталог, цијанидом покушали да отрују Страхињу Савића, који се налазио у притвору у Црној Гори и био је спреман на сарадњу са истражним органима те државе.

А. Б.

Фото М. Спасојевић

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 280

Naslov: Devojčice maltretirale vršnjakinju, dečak snimao

Strana: 9

Принтскрин

Девојчице малтретирале вршњакињу, дечак снимао

После Вишег јавног тужилаштва и полиције, у случај прошлонедељног бруталног вршњачког насиља у Зајечару, за који се сазнало након објављивања снимка на друштвеним мрежама, укључио се и овдашњи Центар за социјални рад. Према речима Ненада Динуловића, директора центра, ова установа социјалне заштите сарађује са свим релевантним државним институцијама како би се утврдили детаљи догађаја.

О вршњачком насиљу у Зајечару обавештени су тужилаштво, полиција и Центар за социјални рад

На снимку који се проширио друштвеним мрежама види се како две девојчице заврћу руку малолетници и обарају је на земљу, након чега је шутирају и газе по глави.

Инцидент који је згрозио Србију одиграо се на зајечарском гробљу, а видеозапис сачинио је дечак који је, према незваничним информацијама, довео жртву на ово место.

– Ма, хајде, два минута снимам. Ја ћу да престанем да снимам. Има форе још – јао, јао! Доста, бре, брате, уби је, бежи, бре. Што сте је толико убиле, жалосно – чује се на снимку глас дечака који је снимао како туку девојчицу.

Како је за „Политику" речено у Вишем јавном тужилаштву у Зајечару, ово тужилаштво је упознато са снимком и полицији је наложено да прикупи сва потребна обавештења о догађају и поднесе кривичну пријаву против једне од девојчице која врши насиље.

– Друга девојчица нема навршених 14 година, те ће у односу на њу бити предложено надлежном Центру за социјални рад да предузме мере из своје надлежности. Сва лица са снимка су идентификована – речено је за наш лист у зајечарском Вишем јавном тужилаштву.

Девојчица која је трпела насиље је, како сазнајемо, ученица ОШ „Љубица Радосављевић Нада", док друге две девојчице и дечак који је снимао насиље нису ученици те школе. **М. Д.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 71

Naslov: Udes kod Vranja

Strana: 9

Удес код Врања

Врање – Једна особа задобила је тешке телесне повреде када је дошло до превртања аутомобила услед неприлагођене брзине на локалном путу Бресница–Врање, код села Суви Дол. Возило се превртнуло на делу пута где су велике кривине, и том приликом је возач задобио лакше телесне повреде, док је сувозач са тежим повредама пребачен у Здравствени центар у Врању, где је задржан на лечењу.

Након увиђаја на лицу места, припадници полиције поднеће против возача путничког аутомобила кривичну пријаву за тешко дело против безбедности јавног саобраћаја.

У последњих неколико месеци ово је још једна у низу саобраћајних несрећа које су се десиле на локалним путним правцима у Врању, где је дошло до повређивања лица услед неприлагођене брзине током вожње.

Несреће се и даље догађају упркос појачаној контроли регионалне саобраћајне полиције. **В. Р.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 57

Naslov: Gumene bombone punjene drogom

Strana: 9

Гумене бомбоне пуњене дрогом

Прешево – На Граничном прелазу Прешево припадници пограничне полиције су приликом контроле аутомобила на улазу у земљу, којим је управљао држављанин Италије, пронашли одређену количину психоактивних супстанци.

Контролом је пронађено пет грама психоактивних гљива и 110 грама гумених бомбона, које у себи садрже психоактивне супстанце. Италијану је одређено задржавање и он ће пред надлежним судијом бити саслушан на околности да је починио кривично дело неовлашћеног држања опојних дрога. **В. Р.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 93

Naslov: Članovi „balkanskog kartela" privedeni u Valensiji

Strana: 9

Чланови „балканског картела" приведени у Валенсији

Три припадника „балканског картела" ухапшено је са још 78 особа у великој акцији полиције у Валенсији, пренели су тамошњи медији.

Претреси су извршени на 59 локација, заплењено је више од четири и по тоне кокаина, 365.000 евра, бројна луксузна роба и ватрено оружје.

Како је саопштено, припадници Националне полиције разбили су криминалну организацију која се бавила трговином кокаином у луци Валенсија.

Полицијска операција кобног назива „Паук" резултирала је хапшењем укупно 81 особе, између осталих – три члана „балканског картела", 17 лучких радника, девет возача камиона и 17 руководилаца из пет компанија – и спроведено је 59 рација и претреса на различитим локацијама у провинцији Валенсија и Ибиза, где је заплењено.

Медији су пренели да су осумњичени ангажовали и такозване спајдермене, који су се пели по контејнерима у луци, како би приступили терету.

Такође су плаћали и власнике транспортних компанија, продавце комерцијалних возила и шпедитере, са којима су успели да приступе луци.

А. Б.

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 179

Naslov: Prevarom do stana na Gundulićevom vencu

Strana: 9

Преваром до стана на Гундулићевом венцу

Прво основно јавно тужилаштво у Београду покренуло је истрагу против осумњичених А. Р. (41) и У. Р. (32) због кривичног дела превара.

Наредбом о спровођењу истраге, осумњиченима је стављено на терет да су у намери да незаконито стекну имовинску корист, која прелази милион и по динара, лажним приказивањем и прикривањем чињеница довели у заблуду службеника запосленог у јавнобележничкој канцеларији у Младеновцу и Београду.

А. Р. и У. Р. су, како се сумња, бринули о седамдесетогодишњој Д. О. која није била способна да се стара о себи и да расуђује, и од ње, после оверавања код јавног бележника, отуђили стан на Гундулићевом венцу у Београду и кућу у Барајеву.

На саслушању у тужилаштву, окривљени А. Р. није желео да износи одбрану. Након саслушања, тужилаштво је Првом основном суду у Београду предложило да овом осумњиченом одреди притвор како боравком на слободи не би утицао на помагаче и сведоке, како у кратком временском периоду не би поновио дело и како не би продао имовину коју је стекао на незаконит начин.

– Тужилаштво ће у току истраге прикупити доказе и податке на основу којих ће се утврдити тачно и потпуно чињенично стање, саслушаће другоосумњиченог, помагача У. Р. (32), испитати сведока оштећену, друге сведоке догађаја, након чега ће донети одлуку о даљем поступању – саопштило је Прво основно тужилаштво. **М. Д.**

Datum: 27.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 40

Naslov: Policija sprečila pljačku pošte

Strana: 9

Полиција спречила пљачку поште

Припадници Управе криминалистичке полиције (УКП) ухапсили су двојицу мушкараца због сумње да су планирали пљачку поште у Београду.

Како се сазнаје, код њих су пронађена два пиштоља. Ухапшени су познати полицији од раније и имају досијее. Сумња се да су недавно извршили оружану пљачку објекта у Београду, одакле су однели велику своту новца. Полицијска истрага овог случаја је у току. **Р. Х.**